

Arrest

nr. 300 497 van 23 januari 2024
in de zaak X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. LOOS
Rotterdamstraat 53
2060 ANTWERPEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie.

DE VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Afghaanse nationaliteit te zijn, op 13 mei 2023 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie van 17 april 2023 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming.

Gezien titel I bis, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 11 oktober 2023, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 7 november 2023.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. CAMU.

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. AMANY, die loco advocaat B. LOOS verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat E. WILLEMS, die loco advocaten C. DECORDIER en T. BRICOUT verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De verzoekende partij heeft de Afghaanse nationaliteit.

Op 18 december 2014 diende de verzoekende partij een verzoek om internationale bescherming in.

Op 9 juni 2015 werd de afstand van het verzoek vastgesteld.

Op 9 juni 2015 nam de verwerende partij een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies) ten aanzien van de verzoekende partij.

Op 15 januari 2016 diende de verzoekende partij een tweede verzoek om internationale bescherming in.

Op 24 maart 2017 nam de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: de Commissaris-generaal) een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en tot weigering van de subsidiaire beschermingsstatus. Tegen deze beslissing diende de verzoekende partij een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad). Dit beroep werd door de Raad verworpen bij arrest nr. 203 641 dd. 21 april 2017.

Op 31 maart 2017 nam de verwerende partij wederom een bevel om het grondgebied te verlaten verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies) ten aanzien van de verzoekende partij.

Op 12 april 2018 diende de verzoekende partij een derde verzoek om internationale bescherming in.

Op 18 juni 2018 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 20 september 2018 diende de verzoekende partij een vierde verzoek om internationale bescherming in.

Op 8 november 2018 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 17 december 2018 nam de verwerende partij nogmaals een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies) ten aanzien van de verzoekende partij.

Op 18 januari 2019 diende de verzoekende partij een vijfde verzoek om internationale bescherming in.

Op 4 april 2019 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 9 mei 2019 diende de verzoekende partij een zesde verzoek om internationale bescherming in.

Op 26 juli 2019 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 27 maart 2020 nam de verwerende partij opnieuw een bevel om het grondgebied te verlaten - verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies) ten aanzien van de verzoekende partij.

Op 3 december 2020 diende de verzoekende partij een zevende verzoek om internationale bescherming in.

Op 21 januari 2021 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 8 juni 2021 diende de verzoekende partij een achtste verzoek om internationale bescherming in.

Op 29 juni 2021 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk.

Op 17 augustus 2021 diende de verzoekende partij een negende verzoek om internationale bescherming in.

Op 24 maart 2022 verklaarde de Commissaris-generaal het verzoek onontvankelijk. Tegen deze beslissing diende de verzoekende partij een beroep in bij de Raad. Dit beroep werd door de Raad verworpen bij arrest nr. 286 038 van 13 maart 2023.

Op 17 april 2023 nam de gemachtigde van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten-verzoeker om internationale bescherming (bijlage 13quinquies). Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motivering luidt als volgt:

"In uitvoering van artikel 52/3, §1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer / mevrouw die verklaart te heten,

naam : A.

voornaam : S.

geboortedatum : (...)1988

*geboorteplaats : Khoshghumbat
nationaliteit : Afghanistan*

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten voile toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 24/03/2022 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een negatieve beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming genomen en op 13/03/2023 werd door de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep tegen deze beslissing verworpen met toepassing van artikel 39/2, § 1,1°, van de wet van 15 december 1980.

(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In toepassing van artikel 74/13, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, houdt de minister of zijn gemachtigde bij het nemen van een beslissing tot verwijdering rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land:

Hoger belang van het kind

Betrokkene verklaarde geen in België of in een andere Lidstaat verblijvende minderjarige kinderen te hebben.

Gezins- en familieleven

Betrokkene verklaarde een neef in België te hebben en verklaarde dat zijn meerderjarige broer in het verleden in Duitsland verbleef. Deze behoren niet tot de gezinskern van betrokkene. Er wordt immers geen gezinsleven vermoed tussen deze familieleden zonder dat er bijkomende elementen worden aangetoond die de normale affectieve banden overstijgen.

Gezondheidstoestand

Betrokkene verklaarde eerder nachtmerries te hebben, last te hebben van zijn rechterschouder, maagproblemen te hebben en hartproblemen. Hij verklaarde dat hij soms hevige pijn heeft waardoor hij op de grond valt en zichzelf niet onder controle heeft en het bewustzijn verliest. Er worden echter geen medische attesten voorgelegd, noch bevat het dossier een aanvraag 9ter. Derhalve kunnen we stellen dat het dossier geen medische elementen bevat die een verwijdering in de weg staan. Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie.

Betrokkene diende een aanvraag 9bis in, die negatief werd afgesloten.

Betrokkene diende een verzoek om internationale bescherming in, het CGVS weigerde hem de vluchtelingenstatus toe te kennen en de subsidiaire bescherming te verlenen.

Het CGVS merkt op dat, hoewel niet wordt betwist dat de algemene situatie en de levensomstandigheden in Afghanistan voor een deel van de bevolking slecht kunnen zijn, een algemene précaire socio-economische en humanitaire situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied valt van art 48/4 §2, b van de Vreemdelingenwet. Op basis van de thans beschikbare informatie is het CGVS van mening dat niet kan worden gezegd dat de précaire sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van het gedrag van de in artikel 48/5 bedoelde actoren, en nog minder van een opzettelijk handelen of nalaten. Zij is veeleer het resultaat van een ingewikkeld samenspel van verschillende elementen en economische factoren. Vandaar ook de weigering om de betrokkene subsidiaire bescherming te verlenen.

Wat het onderzoek van het risico van een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor de betrokkene in geval van terugkeer naar Afghanistan betreft, moet rekening worden gehouden met de slechte sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan. Volgens de geraadpleegde informatie ("Country of Origin Information Report: Afghanistan - Country Focus", EASO, januari 2022) heeft bijvoorbeeld een langdurige droogte vóór de machtsovername door de Taliban geleid tot voedselonzeekerheid en ondervoeding in zowel plattelandsgebieden als stedelijke centra. Deze voedselonzeekerheid wordt nog verergerd door een sterke achteruitgang van de Afghaanse economie, die gekenmerkt wordt door hyperinflatie, kastekorten en toegenomen werkloosheid als gevolg van de tijdelijke onderbreking van de internationale hulp, de financiële sancties en de ontwrichting van de handel en het banksysteem na de machtsovername door de Taliban. De druk op de arbeidsmarkt is verder toegenomen door een verplaatsing van mensen van het platteland naar stedelijke centra, regionale provincies en Kabul.

Hoewel dus moet worden vastgesteld dat de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een dergelijke situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM valt. Wanneer, zoals in het onderhavige geval, een sociaaleconomische of humanitaire situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer, is het EHRM immers van oordeel dat verwijdering naar een dergelijk land slechts in zeer uitzonderlijke gevallen een schending van artikel 3 EVRM inhoudt, namelijk wanneer er dwingende humanitaire redenen zijn die een verwijdering in de weg staan (EHRM, 27 mei 2008, nr. 26565/05, N v. Verenigd Koninkrijk, §§42-45; EHRM, 29 januari 2013, nr. 60367/10, SHH tegen Verenigd Koninkrijk, §75 en 92).

Er dient opgemerkt te worden dat de individuele omstandigheden van de betrokkene geen beletsel lijken te vormen voor zijn verwijdering. Betrokkene is namelijk een jonge man die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is en naar school is gegaan in Afghanistan, blijk heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

Concluderend kan worden gesteld dat er voor verzoeker geen sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de relevante rechtspraak (N. v het Verenigd Koninkrijk, hierboven geciteerd).

Betrokkene verklaarde eerder nachtmerries te hebben, last te hebben van zijn rechterschouder, maagproblemen te hebben en hartproblemen. Hij verklaarde dat hij soms hevige pijn heeft waardoor hij op de grond valt en zichzelf niet onder controle heeft en het bewustzijn verliest. Er worden echter geen medische attesten voorgelegd, noch bevat het dossier een aanvraag 9ter. Derhalve kunnen we stellen dat het dossier geen medische elementen bevat die een verwijdering in de weg staan. Bovendien stipuleert artikel 74/14 dat zo nodig de termijn om het grondgebied te verlaten verlengd kan worden om rekening te houden met de specifieke omstandigheden eigen aan de situatie.

In elk geval waarborgt artikel 3 EVRM niet het recht om op het grondgebied van een overheid te blijven enkel omdat die overheid betere medische zorg kan waarborgen dan het land van herkomst, en de omstandigheden zelf van de verwijdering beïnvloeden de gezondheidstoestand en de levensverwachting van de vreemdeling. Deze elementen zijn niet voldoende om een schending van de bepalingen van dit Verdrag te vormen. Alleen in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer humanitaire overwegingen een gedwongen verwijdering in de weg staan, is er sprake van een schending van artikel 3 EVRM; daarvan lijkt hier geen sprake te zijn.

Deze beslissing vormt derhalve geen schending van artikel 3 EVRM.

Artikel 74/14 van de wet van 15 december 1980 § 1. De beslissing tot verwijdering bepaalt een termijn van dertig dagen om het grondgebied te verlaten. Voor de onderdaan van een derde land die overeenkomstig artikel 6 niet gemachtigd is om langer dan drie maanden in het Rijk te verblijven, wordt een termijn van zeven tot dertig dagen toegekend.

In uitvoering van artikel 74/14, § 3, eerste lid, 3°, kan er worden afgeweken van de termijn bepaald in artikel 74/14, § 1, indien de onderdaan van een derde land een bedreiging is voor de openbare orde of de nationale veiligheid. In dit geval bepaalt de beslissing tot verwijdering een termijn van minder dan zeven dagen ofwel geen enkele termijn.

Inderdaad, betrokkene werd op 01/03/2019 door de Correctionele Rechtbank van Antwerpen veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijftien maanden met uitstel voor vijf jaar wegens de verkoop van verdovende middelen ten aanzien van een minderjarige boven de voile leeftijd van zestien jaar en werd op 31/10/2019 door de Correctionele Rechtbank van Antwerpen tot een gevangenisstraf van één jaar wegens de verkoop van verdovende middelen ten aanzien van een minderjarige boven de voile leeftijd van zestien jaar en bendeforming.

(1) In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten. De betrokkene wordt geen termijn toegekend om het grondgebied te verlaten.

Indien u geen gevolg geeft aan dit bevel om het grondgebied te verlaten binnen de voorziene termijn, of indien dit bevel niet verlengd wordt op instructie van de Dienst Vreemdelingenzaken, kunnen de bevoegde politiediensten zich naar uw adres begeven. Zij zullen dan kunnen controleren en vaststellen of u daadwerkelijk vertrokken bent van zodra de termijn van het bevel om het grondgebied te verlaten of de verlenging ervan verstreken is. Indien u nog steeds op het adres verblijft, kan dit leiden tot overbrenging naar het politiecommissariaat en vasthouding met het oog op verwijdering."

2. Onderzoek van het beroep

2.1. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van de artikelen 7 en 74/13 van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van het EVRM, afzonderlijk en in samenhang met artikel 13 van het EVRM, van artikel 19, lid 2 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: het Handvest), van de motiveringsplicht voorzien in artikel 62 van de Vreemdelingenwet en in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van de zorgvuldigheidsplicht.

De verzoekende partij licht haar middel toe als volgt:

"1. Artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet bepaalt dat "bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land."

Het artikel is de omzetting van artikel 5 van de Terugkeerrichtlijn dat ook vereist dat de lidstaten rekening moeten houden met het verbod op refoulement.

Het Hof van Justitie heeft in zaak C-69/21 van 22 november 2022 nog eens duidelijk gesteld dat indien er een risico op refoulement bestaat, er geen terugkeerbesluit mag uitgevaardigd worden:

"55 Ten tweede verplicht artikel 5 van richtlijn 2008/115, dat een algemene regel vormt die de lidstaten in acht moeten nemen bij de tenuitvoerlegging van deze richtlijn, de bevoegde nationale autoriteit om in alle fasen van de terugkeerprocedure het beginsel van non-refoulement te eerbiedigen, dat als grondrecht is gewaarborgd in artikel 18 van het Handvest, gelezen in samenhang met artikel 33 van het Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951, zoals gewijzigd bij het Protocol betreffende de status van vluchtelingen, alsmede in artikel 19, lid 2, van het Handvest. Dit geldt met name wanneer die autoriteit, na de betrokkene te hebben gehoord, voornemens is jegens hem een terugkeerbesluit vast te stellen, zoals in punt 53 van het onderhavige arrest in herinnering is gebracht [zie in die zin arrest van 17 december 2020, Commissie/Hongarije (Opvang van personen die om internationale bescherming verzoeken), C-808/18, EU:C:2020:1029, punt 250 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

56 Bijgevolg verzet artikel 5 van richtlijn 2008/115 zich ertegen dat jegens een derdelander een terugkeerbesluit wordt uitgevaardigd wanneer dat besluit een land van bestemming aanwijst ten aanzien waarvan er zwaarwegende en gegronde redenen zijn om aan te nemen dat die derdelander daarin geval van uitvoering van dat besluit zou worden blootgesteld aan een reëel risico van behandelingen in strijd met artikel 18 of artikel 19, lid 2, van het Handvest.

57 Op grond van dit artikel 19, lid 2, mag niemand worden verwijderd naar een staat waar een ernstig risico bestaat dat hij niet alleen aan de doodstraf, maar ook aan folteringen of aan andere onmenselijke

of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest wordt onderworpen. Het in dat artikel 4 vastgestelde verbod van onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen heeft een absoluut karakter, aangezien het nauw samenhangt met de eerbiediging van de menselijke waardigheid bedoeld in artikel 1 van het Handvest (arrest van 5 april 2016, *Aranyosi en Căldăraru*, C-404/15 en C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, punt 85).

58 Hieruit volgt dat wanneer er zwaarwegende en gegronde redenen zijn om aan te nemen dat een illegaal op het grondgebied van een lidstaat verblijvende derdelander in geval van terugkeer naar een derdeland wordt blootgesteld aan een reëel risico van onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest, gelezen in samenhang met artikel 1 en artikel 19, lid 2, ervan, jegens die derdelander geen besluit tot terugkeer naar dat land kan worden uitgevaardigd zolang dat risico blijft bestaan.”

Verwerende partij verwijst naar het arrest van de RvV en de beslissing van het CGVS. De RvV oordeelde voor verzoeker evenwel dat een terugkeer desalniettemin aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 EVRM omwille van de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan en dat de DVZ bij de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten alleszins de mogelijke schending van artikel 3 EVRM erg grondig moet onderzoeken:

(...)

Het UNHCR heeft in augustus 2021, net na de val, opgeroepen om geen Afghanen terug te sturen naar Afghanistan. Het UNHCR heeft die oproep bevestigd in februari 2022, en nu opnieuw in februari 2023:

“31. As the situation in Afghanistan is volatile and may remain uncertain for some time to come, coupled with a large-scale humanitarian emergency in the country, UNHCR continues to call on States to suspend the forcible return of nationals and former habitual residents of Afghanistan, including those who have had their asylum claims rejected. The bar on forcible return serves as a minimum standard and needs to remain in place until such time as the security, rule of law, and human rights situation in Afghanistan has significantly improved to permit a safe and dignified return of those determined not to be in need of international protection.”³

Het is vreemd dat verwerende partij meent dat er geen aandacht moet besteed worden aan de herhaalde oproep van het bevoegde VN-orgaan om geen terugkeermaatregelen op te leggen aan Afghaanse onderdanen, ook niet als hun verzoek tot internationale bescherming werd afgewezen, gelet op de veiligheids- en mensenrechtensituatie in Afghanistan onder het Talibanregime.

Indien er een alarmerende mensenrechtensituatie in een land is, wat het UNHCR voor Afghanistan keer op keer bevestigt, en er door de geslotenheid van het land in kwestie weinig tot geen pertinente informatie voorhanden is toelaat het risico bij terugkeer in te schatten, wat het UNHCR stelt dat het geval is voor Afghanistan, een verwijdering een artikel 3 EVRM risico zou inhouden.⁴

De procedure internationale bescherming heeft de vraag naar het risico op een artikel 3 EVRM schending niet uitgeput.

Er werd door de asielinstanties geen antwoord geboden op cruciale vragen met betrekking tot het risico op een artikel 3 EVRM schending, de terugkeerprocedure zelf stelt verzoeker bloot aan specifieke risico's op grond van artikel 3 EVRM, artikel 3 EVRM werd niet uitgeput met betrekking tot de socio-economische crisis in Afghanistan en de risico's die eruit voortvloeien voor verzoeker.

Artikel 3 EVRM bepaalt: “Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Artikel 3 EVRM is absoluut en moet worden gerespecteerd bij elke beslissing tot uitwijzing die mogelijks het artikel in gedrang kan brengen, zoals in casu.

Het bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling wordt beoordeeld op grond van de omstandigheden waarvan de verwerende partij kennis had, of had moeten hebben, op het ogenblik van de bestreden beslissing (EHRM 4 december 2008, *Y t. Rusland*, §81; EHRM 20 maart 1991, *Cruz Varas e.a. t. Zweden*, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah e.a. t. Verenigd Koninkrijk*, §107).

Samen gelezen met het recht op een effectief rechtsmiddel vervat in artikel 13 van het EVRM vereist artikel 3 van het EVRM dat verwerende partij een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek doet van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, §§293 en 387).

De motiveringsplicht gebiedt verwerende partij hier omtrent motieven op te nemen. Zo stelde het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in EHRM, 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 50 het volgende: “Pour la Cour, compte tenu de la nature irréversible du dommage susceptible d’être causé en cas de réalisation du risque de torture ou de mauvais traitements et vu l’importance qu’elle attache à l’article 3, la notion de recours effectif au sens de l’article 13 requiert, d’une part, un examen indépendant et rigoureux de tout grief aux termes duquel il existe des motifs sérieux de croire à l’existence d’un risque réel de traitements contraires à l’article 3 et, d’autre part, la possibilité de faire surseoir à l’exécution de la mesure litigieuse. (...)”

Het Hof bevestigde dit principe in het EHRM, 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 387: “Tout en reconnaissant qu’il s’agit là d’une évolution qui va dans le sens de l’arrêt *Çonka* précité (§§ 81-83, confirmé par l’arrêt *Gebremedhin* précité, §§ 66-67), la Cour rappelle qu’il ressort également de la jurisprudence (paragraphe 293 ci-dessus) que le grief d’une personne selon lequel son renvoi vers un pays tiers l’exposerait à des traitements prohibés par l’article 3 de la Convention doit faire l’objet d’un contrôle attentif et rigoureux et que la conformité avec l’article 13 implique, sous réserve d’une certaine marge d’appréciation des Etats, que l’organe compétent puisse examiner le contenu du grief et offrir le redressement approprié.”

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM.

In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen. Het EHRM oordeelt dat, om het bestaan van een gevaar van onmenselijke behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker.

Gelet op het feit dat het bevel om het grondgebied te verlaten de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt dient reeds bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM te gebeuren. Uw Raad heeft dit reeds verschillende malen bevestigd, onder meer in een recent arrest van 29 maart 2019, nr. 219226 (zie ook RvS 8 februari 2018 nr. 240.691; RvS 28 mei 2021, nr. 250.723). Dit blijkt ook eenduidig uit de positie van het Hof van Justitie in het hierboven geciteerde arrest van 22 november 2022 dat indien er een risico is op refoulement er geen terugkeerverplichting mag opgelegd worden.

Verzoeker meent dat verwerende partij het non-refoulementbeginsel schendt, en artikel 3 EVRM schendt.

2. De bestreden beslissing baseert zich wat betreft de veiligheidssituatie en het risico op vervolging op het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 13 maart 2023, en wat betreft de socio-economische en humanitaire situatie op de beslissing van het CGVS van 24 maart 2022.

Verzoeker is het echter niet eens met de beslissing van het CGVS en meent dat het arrest van de RvV van 13 maart 2023 geen antwoord biedt op essentiële argumenten die in het verzoekschrift in beroep werden aangehaald, interne tegenstrijdigheden bevat, en de vreemdelingenwet en de rechtspraak van het EHRM op foutieve wijze hanteert door criteria toe te voegen die niet in de wet staan, noch in de rechtspraak van het EHRM. Om deze redenen werd tegen het arrest van Uw Raad dan ook cassatieberoep ingediend bij de Raad van State door verzoeker, hetgeen recent toelaatbaar werd verklaard (stukken 2 en 3).

In onderliggend beroep tot nietigverklaring en tot schorsing zal bijgevolg uitvoerig ingegaan worden op de beslissing van het CGVS en het arrest van Uw Raad, gezien de bestreden beslissing hier volledig op is gebaseerd, om aan te tonen verzoeker bij terugkeer naar Afghanistan een ernstig risico loopt op een

schending van artikel 3 EVRM en dat essentiële aspecten van dit risico tot op heden niet onderzocht zijn en onbeantwoord blijven.

- MET BETREKKING TOT EEN RISICO OP ONMENSELIJKE EN VERNEDERENDE BEHANDELING OF FOLTERING DOOR DIRECTE HANDELINGEN VAN DE FACTO STATELIJKE ACTOREN IN AFGHANISTAN

In het verzoekschrift in beroep werden verschillende argumenten uitgewerkt op basis van objectieve landeninformatie over Afghanistan of het gebrek hieraan. Op verschillende argumenten werd in het RvV arrest niet geantwoord.

De standaard onder artikel 3 EVRM met betrekking tot het verzamelen van landeninformatie, het gebruik van bronnen en de inschatting van het risico is de volgende:

Zo oordeelt het EHRM in het Sufi en Elmi arrest⁵ dat er bij de beoordeling van de bewijswaarde van landeninformatie rekening moet gehouden worden met de bron van die informatie, en dan meer bepaald de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en objectiviteit. Dit komt onder meer tot uiting in gezag en reputatie van de auteur, de ernst en methodologie van het onderzoek, de samenhang van de conclusies en bevestiging door andere bronnen.

Het EHRM benadrukt het belang van de effectieve aanwezigheid van de auteur in het desbetreffende land, en diens reële verslagmogelijkheden. Staten kunnen dit doen door hun diplomatieke aanwezigheid, en nog sterker, VN agentschappen, gelet op hun inspectie- en verslag mogelijkheden die verder gaan dan die van Staten.

Het EHRM begrijpt dat er veel hindernissen kunnen zijn voor Staten en ngo's om informatie te verzamelen in volatiele en onveilige context, en indien men zich in die omstandigheden beroept op bronnen die wél ter plaatse zijn zal het Hof die rapporten ook gewicht toekennen.

Indien een bron volledig berust op informatie verkregen van bronnen die wel ter plaatse zijn zal de reputatie van die bronnen en hun daadwerkelijke aanwezigheid van belang zijn om gewicht toe te kennen aan hun verklaringen.

Bronnen mogen daarbij anoniem blijven indien er legitieme veiligheidsvraagstukken zijn, maar in afwezigheid van informatie over de aard van de operaties van die bron is het onmogelijk voor het Hof om de betrouwbaarheid te verifiëren. Indien de conclusies van die bron dan stroken met andere landeninformatie kunnen ze ondersteunend gewicht hebben, maar het EHRM zal overwegend terughoudend zijn als het om anonieme bronnen gaat.

De omschrijving van een anonieme bron als 'een internationale NGO' of 'een diplomatieke bron' is te vaag en laat niet toe de reputatie van de bron en hun reële aanwezigheid in te schatten. In dergelijke gevallen kan er geen reëel gewicht aan die bron toegekend worden.

De kwaliteitsstandaarden voor het gebruik van landeninformatie werden samengevat en bevestigd in de uitspraak van de Grote Kamer in de zaak J.K. en anderen.⁶

De inschatting van het risico dient in hoofdzaak te gebeuren aan de hand van de informatie die gekend is of zou moeten zijn voor de Verdragsstaat. De Verdragsstaat dient niet enkel het bewijs in aanmerking te nemen dat wordt aangevoerd door de verzoeker, maar alle andere informatie relevant voor het onderzoek. Qua gewicht dat aan bewijs moet gehecht worden herhaalt het EHRM de vereisten die in Sufi en Elmi werden gesteld.

Het Hof voegt aan Sufi en Elmi toe dat de asielinstanties op eigen initiatief relevant materiaal dient te verzamelen. Gelet op het absolute karakter van artikel 3 EVRM moet het onderzoek en de inschatting door de Verdragsstaat adequaat zijn, en voldoende ondersteuning vinden in landeninformatie, verzameld door de asielinstanties, en betrouwbare, objectieve bronnen zoals bijvoorbeeld overheden, VN-agentschappen, NGO's met een goede reputatie. Het Hof stelt dat het een te nauwe aanpak onder artikel 3 EVRM zijn indien er enkel informatie voorzien door de Staat zelf in overweging zou genomen worden zonder dit materiaal te vergelijken met andere betrouwbare en objectieve bronnen.

Het EHRM laat in een ander arrest gelden dat indien er een alarmerende mensenrechtensituatie in een land is en er door de geslotenheid van het land in kwestie weinig tot geen pertinente informatie voorhanden is toelaat het risico bij terugkeer in te schatten, een verwijdering een artikel 3 EVRM risico zou inhouden.⁷

Er is ook een arrest waar een compleet tegenovergestelde situatie zich voordoet, nota bene met betrekking tot Afghanistan, meer bepaald de zaak N. t. Zweden van 20 juli 2010, waarin het EHRM oordeelt dat er weliswaar geen specifieke omstandigheden zijn die aantonen dat de betrokkene op een onmenselijke of vernederende manier behandeld zal worden door niet-statelijke actor, maar dat het Hof het algemene risico dat voortvloeit uit statistische en internationale rapporten niet kan negeren.⁸

Tot slot oordeelt de Grote Kamer van het EHRM in F.G. tegen Zweden dat het weliswaar in eerste instantie aan de verzoeker die om bescherming vraagt is om zijn verzoek tot bescherming te onderbouwen met bewijs, maar dat in gevallen waarin er een algemeen gekend risico is, en de informatie die hierop wijst weerslag vindt in verschillende bronnen, de Verdragsstaat op eigen initiatief een onderzoek naar die risico's moeten voeren.⁹ Waar het verzoeken internationale bescherming betreft dient normaliter de verzoeker zelf het risico inroepen en onderbouwen met bewijs. Maar zelfs indien een verzoeker ervoor kiest zich niet op dit risico te beroepen, dient de Verdragsstaat, gelet op de kwetsbaarheid van asielzoekers, indien deze op de hoogte is van de omstandigheden die zouden kunnen leiden tot een onmenselijke of vernederende behandeling bij terugkeer, op eigen initiatief een onderzoek voeren naar dit risico. Dit geldt des te meer wanneer het een verzoeker betreft die lid is van een groep die systematisch wordt blootgesteld aan een dergelijke behandeling en er goede redenen zijn om te geloven dat die behandeling wel degelijk plaatsvindt en de persoon effectief lid is van die groep.¹⁰

Het Hof vereist dat het onderzoek naar het risico op een onmenselijke en vernederende behandeling voor een specifiek groep ook voldoende specifiek dient te zijn. Indien het risico verschillend is voor een subgroep van de specifieke groep dan dient het onderzoek zich ook op die subgroep te richten. Indien een asielinstantie bijvoorbeeld slechts een onderzoek voert naar het risico voor personen met een bepaalde religie in een land maar niet voor personen die zich bekeerd hebben tot die religie t.o.v. dat land, dan is dit een dermate gebrekkig onderzoek dat de artikelen 2 en 3 EVRM geschonden worden.¹¹

In het verzoekschrift in beroep tegen de beslissing van het CGVS werd ten eerste in het onderdeel 'Gebrek aan informatie inzake de huidige situatie in Afghanistan' aangevoerd dat er momenteel onvoldoende objectieve en betrouwbare informatie is over huidige veiligheidssituatie in Afghanistan en over het risico op vervolging voor uit het westen terugkerende Afghanen.

In dit onderdeel verwees verzoeker naar de Guidance Note on the International Protection Needs of People Fleeing Afghanistan van UNHCR van februari 2022 waarin wordt opgeroepen het nemen van beslissingen inzake asioldossiers op te schorten in alle gevallen waarin niet kan worden vastgesteld dat de betrokkene nood heeft aan bescherming in de zin van het VN-Vluchtelingenverdrag wegens een gebrek aan betrouwbare bronnen en het gebrek aan betrouwbare informatie over Afghanistan als gevolg daarvan.

Voorts weest verzoeker nog op een rapport van NANSSEN waaruit blijkt dat er nog geen terugkeerders uit Europa zijn sinds 15 augustus 2021, en er dus geen informatie is die toelaat in te schatten wat de risico's zijn bij terugkeer. Er werd opgemerkt dat het feit dat er geen informatie beschikbaar is over ernstige en aangetoonde problemen met de manier waarop de Taliban terugkerende Afghanen uit het Westen behandelt, niet betekent dat er geen problemen zijn.

Er werd eveneens opgemerkt dat het CGVS geen rekening houdt met onder meer de beperkingen op onafhankelijke berichtgeving vanuit Afghanistan en een gebrek aan structurele monitoring van personen die terugkeren.

In het RvV arrest van 13 maart 2023 wordt niet ingegaan op de hierboven vermelde kritiek op het gebruik van COI door het CGVS, hoewel ze fundamenteel is om een juiste beoordeling te kunnen maken over de mogelijkheid van terugkeer naar Afghanistan. Dit heeft belang voor zowel de beoordeling over de algemene veiligheidssituatie in Afghanistan, de systematische mensenrechtenschendingen, als het risico op vervolging en ernstige schade voor Afghanen die vanuit het westen terugkeren naar Afghanistan, onder andere omwille van hun toegeschreven verwestering.

Het RvV arrest van 13 maart 2023 vermeldt de kritiek op het bronnengebruik door het CGVS in verzoekschrift in beroep wel, doch nergens in het arrest valt te lezen waarom de kritiek van verzoeker onterecht of van ondergeschikt belang zou zijn.

De kritiek in het verzoekschrift geeft onder andere aan dat de Guidance note van UNHCR in rekening gebracht moest worden, maar ook dat deze bron van hogere waarde is dan de rapporten van het EUAA is en er daarom een bijzonder hoge bewijslast rust op het CGVS om af te wijken van het advies van UNHCR aan nationale asielinstanties om geen weigeringsbeslissingen te nemen.

De Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft dit argument van verzoeker niet beantwoord bij de beoordeling van verzoekers dossier.

Niet alleen heeft de RvV niet op geantwoord op dit door verzoeker aangevoerde argument, zij heeft zich bovendien zelf uitsluitend gebaseerd op de door verzoeker bekritiseerde bronnen om tot haar oordeel te komen.

In de analyse van het risico op vervolging omwille van toegeschreven verwestering verwijst het bestreden arrest naar de EASO Country Focus van januari 2022, naar de EUAA Afghanistan security situation van augustus 2022, naar de EUAA Afghanistan targeting of individuals van augustus 2022, naar de EUAA common analysis van april 2022, en naar de EUAA Key socio-economic indicators in Afghanistan van augustus 2022.

Er werd in het arrest van 30 januari 2023 geen rekening gehouden met andere bronnen dan die van het EUAA. Er werd geen rekening gehouden met de UNHCR Guidance note.

Het RvV arrest nummer 286 038 meldt in dit verband wel dat de Raad er zich bewust van is “dat ook de drie recente rapporten van EUAA van augustus 2022 erkennen dat ze sinds de machtsovername door de taliban met verschillende uitdagingen geconfronteerd worden in het verzamelen van informatie over Afghanistan. De rapporten wijzen op een verminderde en beperkte mediadekking, de sluiting van lokale mediakanalen en gevluchte journalisten, politieke inmenging van de taliban in het werk van journalisten, bedreigingen van en geweld tegen verslaggevers en mediakanalen en moeilijkheden om de betrouwbaarheid van bronnen/informatie te verifiëren en te bevestigen, vooral met betrekking tot sociale media.”

De RvV erkent met andere woorden dat de aangehaalde rapporten van EUAA zelf erkennen dat uitdagingen zijn bij het verzamelen van informatie over Afghanistan.

Deze stelling gaat echter nog steeds niet in op de hierboven aangehaalde kritieken op het bronnengebruik in de rapporten van EUAA zelf en de bijzonder hoge bewijslast die op het CGVS (en de RvV) rust om af te wijken van de richtlijnen van UNHCR.

De door verzoeker aangevoerde argumenten en de kritieken op het bronnengebruik door het CGVS (en EUAA) zijn nochtans cruciaal voor een correcte beoordeling van verzoekers dossier en zijn mogelijkheden om terug te keren naar Afghanistan.

Het RvV arrest van 13 maart 2023 stelt op basis van de rapporten van EUAA dat er, ondanks de moeilijkheden bij het verzamelen van bronnen, toch voldoende informatie beschikbaar is om te concluderen dat het voor verzoeker veilig genoeg is om terug te keren naar Afghanistan.

Wanneer de RvV echter rekening had gehouden met deze kritieken op het bronnengebruik bij de EUAA rapporten, en de richtlijnen van UNHCR mee had betrokken in haar beoordeling van verzoekers dossier, dan was de kans reëel dat ze tot een andere conclusie gekomen zou gekomen zijn over de mogelijkheden tot terugkeer naar Afghanistan in het licht van de beperkte informatie die er momenteel beschikbaar is. Meer zelfs, in de aanvullende nota heeft verzoekende partij informatie bijgevoegd waaruit blijkt dat het UNHCR de positie van februari 2022 in november 2022 uitdrukkelijk bevestigd heeft en nog eens heeft gesteld dat er actueel onvoldoende informatie beschikbaar is om weigeringsbeslissingen te nemen.

In RvV arrest nr. 286 038 van 13 maart 2023 werd daar geen antwoord op geformuleerd. UNHCR stelt dat het de volgende obstakels ondervindt bij het verzamelen van informatie, namelijk beperkingen voor Afghaanse media organisaties, het feit dat het ‘Afghan Independent Human Rights

Commission (AIHRC)' zijn functie niet meer kan uitoefenen en dat het monitoren van de mensenrechten is gelimiteerd.¹²

UNHCR stelt dan ook dat de opschorting van kracht moet blijven totdat de situatie in Afghanistan is gestabiliseerd en er betrouwbare informatie over de veiligheids- en mensenrechtensituatie beschikbaar is om een volledige beoordeling te kunnen maken van de nood om de vluchtelingenstatus toe te kennen aan individuele verzoekers: "UNHCR considers that presently it is not possible to determine with the requisite degree of certainty that an Afghan asylumseeker is not in need of international refugee protection."

UNHCR wijst er op dat het beleid dat gevoerd wordt door de Taliban gekenmerkt wordt door willekeur, onvoorspelbaarheid en een gebrek aan respect voor de rechtsstaat. Er is geen functionerend formeel rechtssysteem, en er worden lijfstraffen en doodstraffen toegepast als onderdeel van sharia wetgeving, evenals buitengerechterlijke executies. UNHCR benadrukt dat er weliswaar garanties werden gegeven aan kwetsbare groepen in de samenleving maar dat deze beloftes op grote schaal gebroken werden in de praktijk door Talibanleden.¹⁴

Ook UNAMA laat in het rapport van juli 2022 weten dat het registreren van mensenrechtenschendingen moeilijker is geworden doordat de Taliban bepaalde organisaties en mechanismes heeft afgeschaft die net mensenrechtenschendingen moesten voorkomen en registreren, wat waarschijnlijk ook zorgt voor meer terughoudendheid bij de slachtoffers van mensenrechtenschendingen om hulp te zoeken, of om hierover te rapporteren.¹⁶

Voorts zorgt ook de methodologie van UNAMA, en vooral hun zeer voorzichtige handelswijze, voor een risico op onderrapportering. Er wordt door UNAMA enkel over een burgerslachtoffer gerapporteerd indien er minstens drie verschillende en onafhankelijke soorten bronnen dit bevestigen. Net doordat slachtoffers minder geneigd zijn dan voorheen om te rapporteren over hun problemen, zorgt deze vereiste van minstens 3 verschillende en onafhankelijke bronnen ervoor dat hoogstwaarschijnlijk een groot aantal problemen niet in het UNAMA rapport zijn opgenomen. UNAMA erkent daarbij ook zelf het risico op onderrapportering:

(...)

Er dient opgemerkt te worden dat het UNAMA rapport van juli 2022 informatie bevat tot 15 juni 2022. Het EUAA COI rapport 'Targeting of individuals' werd weliswaar in augustus 2022 gepubliceerd, maar beschrijft de periode tot 30 juni 2022. Dit rapport van EUAA bestrijkt bijgevolg op 15 dagen na dezelfde periode. Hierdoor moet EUAA zich geconfronteerd zien met hetzelfde probleem van onderrapportering waarvoor UNAMA waarschuwt.

Tot slot spreekt ook het Amnesty International rapport 'The rule of Taliban. A year of violence, impunity and false promises' van augustus 2022¹⁸ herhaaldelijk over het probleem van onderrapportering.

Uit dit rapport blijkt dat er niet enkel sprake is van onderrapportering door een gebrek aan betrouwbare bronnen, maar dat de Taliban erg veel moeite doet om mensenrechtenschendingen onder de radar te houden, en de zaken beter voor te stellen dan ze zijn.

Amnesty International vestigt om de aandacht op de ernstige inperkingen van de persvrijheid, en de vervolging van journalisten (hetgeen bevestigd wordt in andere gezaghebbende bronnen – zie supra). Verslaggevers en journalisten die ook maar enigszins afwijken van de lijn uitgezet door de Taliban worden onderworpen aan arbitraire detentie, foltering, mishandeling en intimidatie.¹⁹ Amnesty International geeft aan dat er dermate veel journalisten worden gearresteerd dat het bijna onmogelijk is geworden de cijfers bij te houden. Het ministerie voor 'Deugd en Goede Zeden' controleert overigens de inhoud van de verslaggeving, die niet in strijd met de Islam of beledigend voor nationale figuren mag zijn. ²⁰ Deze ruime bewoordingen geven de zedenpolitie de mogelijkheid om Taliban-kritische berichtgeving de kop in te drukken.

Het rapport van Amnesty International van augustus 2022 bespreekt een aantal voorbeelden, en geeft aan dat hoewel het niet mogelijk is om de volledige omvang van de mensenrechtencrisis te beschrijven, het rapport dient om de soorten mensenrechtenschendingen te belichten die frequent voorkomen.²¹

In een eerste voorbeeld blijkt dat de Taliban een gedetineerde activist, zijn familie en iemand die zich financieel garant stelde allen een verklaring liet tekenen, waarin ze beloven dat de activist zal zwijgen over hetgeen er gebeurd is. Indien deze belofte niet gehouden werd, kan de Taliban de volledige familie arresteren en het bedrijf van de garantsteller in beslag nemen.²²

Een tweede voorbeeld dat Amnesty International aanhaalt, beschrijft het lot van een aantal vrouwen die deelnamen aan een demonstratie, en die daarom ontvoerd en in detentie geplaatst werden. De meeste vrouwen zijn (na intens lobbyen) terug vrijgelaten, maar zeer weinig slachtoffers hebben details gegeven over hun detentie. Men neemt aan dat allen werden bedreigd om niet met de media te spreken. Slachtoffers van de Taliban blijken niet enkel onder druk gezet te worden om te zwijgen, de Taliban (bij monde van hun woordvoerder) tracht mensenrechtenschendingen (tegen de feiten in) ook te verdoezelen. Extra onrustwekkend hierbij is dat de Taliban de link maakt met een verzoek tot internationale bescherming in het Westen, en aangeeft dat de slachtoffers verhalen verzinnen om asiel aan te kunnen vragen.²³

Ook in een ander voorbeeld van Amnesty International pretendeerde de Taliban tegen de feiten in dat ze van niet op de hoogte waren van de detentie.²⁴

Het feit dat de verklaringen van de Taliban over het respect voor mensenrechten in de praktijk niet blijkt te kloppen, wordt door Amnesty International ook verder in het rapport besproken.²⁵

Een vierde voorbeeld bevestigt dat de Taliban mensenrechtenschendingen onder de radar probeert te houden, valse verklaringen hierover aflegt, en slachtoffers een document laat ondertekenen waarin ze beloven te zwijgen op straffe van vervolging van de gehele familie.²⁶

Indien we de benadering van het EHRM gebruiken, moeten we vaststellen dat de bronnen die effectief aanwezig zijn in Afghanistan erg dun bezaaid zijn en actueel dermate grote risico's moeten vrezen van de Taliban dat hun betrouwbaarheid en objectiviteit fel betwistbaar is geworden. Informatie valt amper te bevestigen door verschillende bronnen. Er is weinig tot geen diplomatieke aanwezigheid. De VN agentschappen hebben ook zeer beperkt zicht op de situatie. Alle relevante bronnen bevestigen dat er sprake is van een alarmerende mensenrechtensituatie en de huidige geslotenheid van het land in kwestie zorgt ervoor dat er te weinig pertinente informatie voorhanden is om een ingeroepen risico op een onmenselijke en vernederende behandeling uit te sluiten

Ten tweede riep verzoeker in zijn asielpcedure de vrees in om als uit Europa terugkerende Afghaan die er bescherming gezocht heeft, geïsoleerd te worden door de Taliban.

De RvV geeft aan dat om het risico om slecht gepercipieerd te worden door Taliban als terugkeerder uit het Westen in te kunnen schatten, het van belang is zicht te krijgen op de in huidige 'geldende normen' in Afghanistan.

De RvV meent zicht te kunnen krijgen op de huidige geldende normen door vier punten.

(1) De RvV stelt met EUAA dat het toepasselijke rechtskader onduidelijk blijft, en door te wijzen op het MPVPV dat richtlijnen met betrekking tot buitenechtelijke relaties, kledingvoorschriften, het bijwonen van gebeden en muziek heeft verstrengd, en de openbare geseling, afranseling en verbaal geweld tegen personen die zich niet aan deze richtlijnen houden

(2) De RvV wijst met een artikel van Sabawoon Samim op het feit dat sommige talibancommandanten toleranter zouden zijn, maar wijst ook op informatie van EUAA dat het beleid strenger wordt daar waar Taliban controle hebben, dat sommige lokale afdelingen strenger zijn, en dat onduidelijk is hoe kleine overtredingen bestraft worden. Het wordt niet verduidelijkt wat kleine overtredingen zijn en hoe die zich verhouden tot de feiten in punt 1, kledij, gebed en muziek, en de straffen die daarop staan.

(3) De RvV stelt dat controleposten vooral rond de steden worden opgesteld en bijzonder weinig voorkomen op plekken die ver van steden verwijderd liggen. De RvV geeft ook aan te weten waar deze controleposten voor dienen, namelijk zoeken naar voormalige medewerkers politie en leger. Op die manier geeft de RvV welke profielen risico lopen t.o.v. deze controleposten en welke niet.

(4) De RvV stelt dan ook dat Taliban effectief negatief staan t.o.v. Afghanen die Afghanistan verlaten hebben. De RvV schat hier een risico in voor mensen die Afghanistan verlaten hebben. Dit is een zeer

grote groep die onderscheiden dient te worden van de relevante subgroep, terugkeerders die asiel hebben aangevraagd in het zgn. Westen. Zo heeft de RvV het over personen die om redenen van werk Afghanistan verlaten hebben, een groep die onderscheiden moeten worden van terugkeerders die in het Westen asiel hebben aangevraagd. De RvV gaat dan verder in op personen die terugkeren uit de islamitische buurlanden van Afghanistan, een groep die dient onderscheiden te worden van terugkeerders die asiel hebben aangevraagd in Westerse landen. Dan stelt de RvV dat de infrastructuur van de Taliban uiterst zwak is en Taliban niet in staat worden geacht terugkeerders op te sporen en te controleren. Dan volgt er informatie waaruit zou blijken dat de Taliban heel goed weet wie terugkeert en wie niet door hun lokale aanwezigheid, en daarom vooral aan grote steden controleposten hebben waar ze telefoons uitlezen. En de RvV wijst ook op een anonieme organisatie die present is in Afghanistan die de indruk heeft dat terugkeerders niet zozeer problemen krijgen omwille van hun vertrek maar omwille van hun profiel.

Dan stopt de opsomming, wat doet vermoeden dat wat volgt een conclusie is: er kan niet gesteld worden dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging heeft. Niet elke Afghaan die uit Europa terugkeert zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te verhullen kenmerken of gedragingen.

Er blijkt volgens de RvV nergens uit de aanwezige informatie dat de negatieve perceptie van terugkeerders op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging. De RvV herhaalt nog eens dat wat betreft de negatieve perceptie ten aanzien van Afghaanse terugkeerders uit het Westen, nergens uit de beschikbare informatie blijkt dat dit gegeven op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging.

De RvV stelt dat er specifieke individuele kenmerken moeten zijn en dat verzoeker deze niet heeft. De maatstaf wordt nog eens duidelijk wanneer er op pagina 28 gesteld wordt dat verzoeker niet aantoont dat hij persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen heeft waardoor hij bij terugkeer met een redelijke mate van waarschijnlijkheid door de Taliban als verwesterd zal gezien worden en vervolgd zal worden.

De RvV haalt ook aan dat niet elke Afghaan die passeert langs een controlepost problemen zou ondervinden, en dat niet kan worden aangenomen dat de Taliban erg goed op de hoogte zullen zijn van verzoekers afwezigheid en terugkeer.

De RvV maakt in het bestreden arrest een verkeerde voorstelling van hetgeen werd aangevoerd in het verzoekschrift en de informatie waar verzoeker zich op beroepen heeft en put de vraag naar het risico onder artikel 3 EVRM niet uit.

Ten eerste lost de RvV het amalgaam niet op dat gemaakt werd tussen mensen die Afghanistan om, bijvoorbeeld, redenen van werk verlaten hebben, mensen die terugkeren uit islamitische buurlanden van Afghanistan en mensen die Afghanistan ontvlucht zijn naar het Westen, daar om bescherming verzocht hebben, en dan gedwongen worden terug te keren. Dit is nochtans nodig omdat de risico's voor die onderscheiden groepen ook heel erg verschillen en de objectieve landeninformatie die verzoeker in zijn verzoekschrift heeft aangevoerd betrekking heeft op afgewezen asielzoekers die terugkeren uit Europa en precies daarom een doelwit vormen.

Terwijl een belangrijke kritiek van verzoeker net was dat het CGVS geen onderscheid maakt qua risico inschatting tussen personen die terugkeren naar Afghanistan vanuit islamitische landen, of voor kort verblijf, en de afgewezen asielzoekers die naar het Westen gevlucht waren. Het risico verschilt immers heel erg. Het zijn enkel terugkeerders uit het Westen die er om bescherming verzocht hebben die gezien worden door de Taliban als politiek-religieuze verraders die tegen de Taliban hebben gekozen door te vluchten en die de Taliban in hun asielaanvraag vermoedelijk hebben zitten zwart maken en 'schandalen' tegen de islam zouden gecreëerd hebben.

Verzoeker heeft dan ook aangegeven dat de verwijzing naar het uitdelen van paspoorten aan Afghanen die legaal wensen te vertrekken voor redenen van werk, of naar het feit dat de Taliban niet negatief staat t.o.v. Afghanen die gaan werken in het buitenland of naar Afghanen die terugkeren uit Pakistan, niets relevant zegt over het risico voor Afghanen die terugkeren na om bescherming verzocht te hebben in Europa.

Het is om die reden ook dat verzoeker met verwijzing naar EHRM, M.A.M. t. Zwitserland, 26 april 2022, nr. 29836/20, par. 74-78 heeft opgeworpen dat het EHRM vereist dat het onderzoek naar het risico op

een onmenselijke en vernederende behandeling voor een specifieke groep ook voldoende specifiek dient te zijn. Indien het risico verschillend is voor een subgroep van de specifieke groep dan dient het onderzoek zich ook op die subgroep te richten.

De RvV heeft hier geen antwoord op geformuleerd in het bestreden arrest en heeft niet het gevraagde onderscheid aangebracht tussen de verschillende risicogroepen van terugkeerders.

Voorts doet de RvV uitschijnen dat verzoeker aangevoerd heeft dat hij een risico loopt omwille van daadwerkelijke verwestering, en niet zozeer omwille van gepercipieerde of toegeschreven verwestering. De RvV haalt beide risicocategoriën alleszins door elkaar. De in het RvV arrest gehanteerde maatstaf van 'persoonlijk uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen' is van toepassing op daadwerkelijke verwestering, en niet op gepercipieerde verwestering.

Zoals verzoeker aangaf in zijn verzoekschrift:

"In geval van gepercipieerde verwestering volstaat het dat de kenmerken van 'verwestering' aan de verzoeker worden toegeschreven, zonder dat hij specifieke handelingen stelt die op een mate van 'verwestering' wijzen. Het kan gaan over triviale zaken, die worden toegeschreven aan de persoon, louter op basis van een veronderstelling als gevolg van een verblijf in het Westen, in casu in Europa.

De notie van gepercipieerde 'verwestering' is in het geval van verzoeker meer van belang, nu de mate van 'verwestering' in Afghanistan voornamelijk een door de traditionele, conservatieve Afghaanse samenleving toegeschreven eigenschap is, die zich niet beperkt tot een daadwerkelijke, reële uiting van dergelijke kenmerken".

Toegeschreven verwestering uit zich dus niet zozeer door gedragingen of kenmerken, laat staan onveranderlijke, maar is het gevolg van het vertrek naar een Westers land op zich. De vraag is dus of verzoeker identificeerbaar is als iemand die terugkomt uit het Westen als afgewezen asielzoeker of niet, en of daar een risico uit voortvloeit.

Wat betreft het risico stelt de RvV dat nergens uit de beschikbare informatie blijkt dat dit risico op vervolging er is.

Verzoeker heeft nochtans in zijn verzoekschrift er op gewezen dat het UNHCR in haar risico-analyse van 2018 stelt dat er rapporten zijn van personen die teruggekeerd zijn uit Westerse landen, en die werden bedreigd, gemarteld of gedood door de taliban omwille van het feit dat hen Westerse waarden werden toegeschreven, of dat ze 'vreemdelingen' geworden waren, spionnen waren of een Westers land steunden. Deze passage werd omwille van het belang ook onderlijnd in het verzoekschrift.

Er moet opgemerkt worden dat deze richtlijnen betrekking hadden op het risico op vervolging toen de Taliban nog maar enkele delen van Afghanistan onder controle had en aan de luchthavens niet kon nagaan wie terugkeerde uit het Westen en wie niet.

Verzoeker wijst er in zijn verzoekschrift op dat het volgens een gerenommeerde onderzoeker niet zozeer een gedragsverandering na terugkeer is op zich die een risico op vervolging met zich meebrengt, maar het vertrek, de vlucht, uit Afghanistan op zich die door de Taliban als verraad wordt gezien. Opnieuw werd de desbetreffende passage onderlijnd om het belang te benadrukken.

Verzoeker wees er in dezelfde passage op dat er rapporten zijn van terugkeerders die werden bedreigd en aangevallen door onbekenden omdat ze werden gezien als verraders of ongelovigen. Uit niets blijkt dat zij om een andere reden bedreigd werden dan hun terugkeer na een vlucht uit Afghanistan.

Verzoeker wees er in zijn verzoekschrift op dat volgens onderzoek het loutere verblijf als verzoeker internationale bescherming in een Europees land reden is voor vervolging voor de Taliban. Verzoeker benadrukte hierbij letterlijk dat wat doorslaggevend is voor dit risico niet de vraag is of verzoeker effectief ingrijpend veranderd is, maar enkel de vraag of ze naar Europa gevlucht waren.

Verzoeker gaf aan dat de vlucht naar Europa door de Taliban bekeken werd als een daad van politiek verzet.

Verzoeker gaf aan in zijn verzoekschrift dat de hierboven beschreven risico's bestonden in het Afghanistan van voor 15 augustus 2021, en dat deze risico's sterk zijn toegenomen nu de Taliban het ganse Afghaanse grondgebied controleert.

In het verzoekschrift herhaalt verzoeker dit en voegt toe dat volgens EUAA de profielen die vroeger reeds gevaar liepen t.o.v. de Taliban dit na de machtsovername vermoedelijk nog meer doen.

Uit bovenstaande selectie uit het verzoekschrift mag blijken dat verzoeker consequent gevraagd heeft het risico te beoordelen voor een terugkeerder die in een Europees land om asiel verzocht heeft, op grond van het feit dat het loutere feit naar Europa gevlucht te zijn en om bescherming verzocht te hebben kan volstaan voor de Taliban om die persoon als verrader te zijn, ongelovig, of als verwesterd, en dat een dergelijke persoon om die redenen riskeert met daden van geweld geconfronteerd te worden die voldoende ernstig zijn om als vervolging, of een artikel 3 EVRM schending, bestempeld te worden.

Of elke persoon die terugkeert naar Afghanistan zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te verhullen kenmerken of gedragingen, zoals de RvV naar voor schuift, is hierbij irrelevant en is geen correcte weergave van verzoekers vraag.

Verzoeker voert immers aan dat een terugkeerder uit Europa die er asiel heeft aangevraagd omwille van zijn vlucht uit Afghanistan door de Taliban verwestering (of politiek-religieus verraad) zou toegeschreven worden, en vreest om die reden aan geweld te worden blootgesteld.

Verzoeker zegt dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa het risico loopt om als politiek-religieuze verrader beschouwd te worden, en niet dat elke Afghaan die terugkeert uit Europa als dusdanig beschouwd zal worden. Het gaat om een risico. De RvV legt de lat hoger door te vereisen dat het om elke terugkeerder zou moeten gaan.

En verzoeker heeft aangevoerd dat een dergelijke terugkeerder als politiek-religieuze verrader kan aanzien worden omwille van zijn vlucht naar Europa, niet omwille van persoonlijke uiterst moeilijk te veranderen of te verhullen kenmerken. Ook daar legt de RvV zonder rechtvaardiging de lat hoger dan waar verzoeker de lat legt op grond van de algemeen beschikbare informatie waar hij zich op beroept.

Door verzoekers vraag verkeerd voor te stellen, antwoordt de RvV er ook niet op en gaat hij voorbij aan het aangevoerde en met objectieve landeninformatie gedocumenteerde risico.

Verzoeker meent dan ook dat het risico om onmenselijk en vernederend behandeld te worden bij terugkeer naar Afghanistan omdat verzoeker de Taliban ontvlucht is en in Europa een verzoek internationale bescherming heeft ingediend, daar jaren verbleven heeft, en eenduidig identificeerbaar is als terugkeerder, en gepercipieerd kan worden als politiek-religieuze verrader door de Taliban en daarom dreigt hardhandig ondervraagd, mishandeld, gedetineerd, en/of gefolterd te worden, niet werd onderzocht door de asielinstanties, ook niet door de RvV in graad van beroep.

Waar de RvV stelt dat uit de beschikbare landeninformatie niet zou blijken dat het loutere feit gevlucht te zijn uit Afghanistan en in Europa om bescherming gevraagd te hebben kan volstaan om politiek-religieus verraad (verwestering) toegeschreven te worden, moet opgemerkt worden dat dit eenvoudigweg niet klopt. Verzoeker heeft hierboven aangetoond waar in het verzoekschrift op dit exacte risico gewezen werd en heeft die bewering onderbouwd met wetenschappelijk onderzoek en landeninformatie, waarvan door de asielinstanties niet wordt aangetoond dat die informatie niet zou kloppen, niet van toepassing zou zijn of incorrect geciteerd of geïnterpreteerd wordt door verzoeker.

De RvV wijst in het arrest nr. 286 038 enkel op een anonieme organisatie die present is in Afghanistan en die de indruk heeft dat terugkeerders niet zozeer problemen krijgen omwille van hun vertrek maar omwille van hun profiel. Dit betreft 1 enkele, anonieme bron, die een subjectieve indruk geeft. Zoals hierboven aangevoerd zijn er verschillende bronnen die aantonen dat het loutere feit teruggekeerd te zijn als afgewezen asielzoeker uit Europa wel degelijk een reden tot vervolging kan uitmaken.

Verzoeker heeft in het verzoekschrift deze ene anonieme bron ook bekritiseerd omdat de bron anoniem is, omdat niet wordt verduidelijkt op welke data haar subjectieve indruk berust, en of deze indruk handelt over terugkeerders in het algemeen, dus ook mensen die niet naar Europa zijn gegaan om er asiel aan te vragen, of enkel over deze laatste groep:

“De anonieme organisatie die EUAA voorts aanhaalt die aangeeft dat sommige terugkeerders gevisieerd worden door de Taliban, speculeert wanneer ze de redenen voor deze problemen toeschrijft aan reeds eerder bestaande problemen of het profiel van deze Afghanen, en niet de loutere terugkeer. Het is niet duidelijk hoe deze anonieme organisatie de exacte vervolgingsmotieven van de Taliban zou te weten zijn gekomen. De bron zelf lijkt ook niet zo zeker van zijn stuk, gezien het taalgebruik ‘Rather it seemed to be connected to their original status’ oftewel ‘het leek eerder’ etc. Daarnaast is het niet duidelijk of het hier om terugkeerders uit het Westen gaat, of enkel uit de buurlanden Pakistan en Iran (waaruit geen conclusies kunnen worden getrokken – zie supra).”

Een dergelijk subjectieve indruk van een anonieme bron over een niet-afgelijnde groep kan niet volstaan om de data van onderzoekers die werd aangevoerd in het verzoekschrift te weerleggen. De RvV heeft ook niet geantwoord op de kritiek op deze bron en het gebrek aan onderbouwing van de verklaring van de bron.

En dit terwijl:

- 1) het de enige bron is om de stelling te onderbouwen dat het feit Afghanistan ontvlucht te zijn om asiel te vragen in Europa op zich niet volstaat om gevaar met zich mee te brengen, en*
- 2) er wordt toegegeven dat er sinds de machtsovername geen afgewezen asielzoekers uit Europa teruggekeerd zijn en dit risico dus eigenlijk niet ingeschat kan worden aan de hand van actuele voorbeelden of data.*

Verzoeker heeft de kritiek op de bronnen en de interpretatie ervan door het CGVS van COI-expert Dr. F. Vogelaar hernomen, en daarbij duidelijk aangegeven dat de risico beoordeling t.o.v. de correcte groep dient te gebeuren.

Bij de beoordeling van de bewijswaarde van landeninformatie moet rekening gehouden worden met de bron van die informatie, i.e. de onafhankelijkheid, betrouwbaarheid en objectiviteit.²⁷ Dit komt onder meer tot uiting in gezag en reputatie van de auteur, de ernst en methodologie van het onderzoek, de samenhang van de conclusies en bevestiging door andere bronnen. De effectieve aanwezigheid van de auteur in het desbetreffende land, en diens reële verslagmogelijkheden zijn van belang. Bronnen mogen daarbij anoniem blijven indien er legitieme veiligheidsvraagstukken zijn, maar in afwezigheid van informatie over de aard van de operaties van die bron is het onmogelijk voor het Hof om de betrouwbaarheid te verifiëren. Indien de conclusies van die bron dan stroken met andere landeninformatie kunnen ze ondersteunend gewicht hebben, maar het EHRM zal overwegend terughoudend zijn als het om anonieme bronnen gaat. De omschrijving van een anonieme bron als ‘een internationale NGO’ of ‘een diplomatieke bron’ is te vaag en laat niet toe de reputatie van de bron en hun reële aanwezigheid in te schatten. In dergelijke gevallen kan er geen reëel gewicht aan die bron toegekend worden.

Het EHRM vereist dat het onderzoek naar het risico op een onmenselijke en vernederende behandeling voor een specifiek groep ook voldoende specifiek dient te zijn. Indien het risico verschillend is voor een subgroep van de specifieke groep dan dient het onderzoek zich ook op die subgroep te richten. Indien een asielinstantie bijvoorbeeld slechts een onderzoek voert naar het risico voor personen met een bepaalde religie in een land maar niet voor personen die zich bekeerd hebben tot die religie t.o.v. dat land, dan is dit een dermate gebrekkig onderzoek dat de artikelen 2 en 3 EVRM geschonden

De standaarden die het EHRM hanteert voor de beoordeling van landeninformatie worden dan ook geschonden.

Daarnaast gaat de RvV verkeerdelijk uit van de veronderstelling dat verzoeker voor de Taliban niet identificeerbaar zou zijn als terugkeerder. De RvV doet dit door te stellen dat de Taliban niet erg goed op de hoogte zullen zijn van verzoekers afwezigheid en terugkeer, dat niet elke Afghaan die langs een controlepost passeert problemen ondervindt, maar ook door te stellen dat de infrastructuur van de Taliban uiterst zwak is en de Taliban niet in staat worden geacht terugkeerders op te sporen en te controleren.

De RvV gaat eraan voorbij dat verzoeker wel degelijk identificeerbaar is als terugkeerder. In de hypothese van zijn terugkeer landt hij op de luchthaven van Kaboel met een vlucht uit België, en Afghaanse reisdocumenten die zouden zijn afgegeven door ofwel een Taliban ambassade in Brussel, ofwel door een niet-erkende ambassade trouw aan de republiek wat makkelijk identificeerbaar is voor de Taliban en zou gezien worden als verraad.

Op de luchthaven van Kaboel kan verwacht worden dat er zoals op elke andere luchthaven ter wereld, er een controlepost is, die in dit geval bemand zal zijn door Talibanleden. Gelet op het feit dat de Taliban, zoals de RvV in arrest nr. 286 038 vermeldt, negatief staat ten opzichte van mensen die Afghanistan verlaten hebben kan verwacht worden dat de Taliban een interesse zal hebben in Afghansen die uit Westerse landen terugkeren of niet over de nodige documenten beschikken, en deze personen aan ondervraging zullen onderwerpen.

Gelet op het feit dat het over een erg kleine groep gaat (er zijn immers nog geen afgewezen asielzoekers die uit Europa terugkeren) als gelet op het feit dat het om een duidelijk identificeerbare en lokaliseerbare groep gaat (direct identificeerbaar op de luchthaven), valt te verwachten dat het wel degelijk binnen de mogelijkheden zal vallen van de Taliban om deze groep of een deel ervan te ondervragen.

Verzoeker anticipeerde op deze stelling van de RvV en werd deze weerlegd:

“Uw Raad steunt zich in de bewuste arresten van 12 en 13 oktober⁴⁰ eveneens op het EUAA rapport van augustus 2022 met betrekking tot socio-economische indicatoren in Afghanistan om te stellen dat er gevaarlijke opdringende controleposten zijn die de regelgeving handhaven en tegenstanders opsporen, maar dat deze controleposten zich vooral rond de steden bevinden en niet op het platteland. Bron hiervoor is één enkel artikel, eerder een soort fotoserie voorzien van commentaar in de Wall Street Journal waarin zonder verdere duiding gesteld wordt dat ‘Taliban checkpoints zoals deze in Wardak, ten westen van Kaboel in december, in toenemende mate zeldzaam zijn geworden omdat de meeste militanten samentroepen in de steden om er de veiligheid te verzorgen’.⁴¹ Dit is een flinterdunne grond om zo een verregaande conclusie op te bouwen.

Verder is het irrelevant omdat alle terugkeerders eerst via de luchthaven en de controleposten daar, en de controleposten tussen luchthaven en stad en dan tussen stad en dorp zullen geconfronteerd worden met de Taliban controles. Als ze zover geraken al”

De RvV biedt geen enkel antwoord op deze kritiek in het arrest nr. 286 038.

Waar de RvV stelt dat de Taliban niet over de nodige infrastructuur zou beschikken om deze identificatie en controle te doen, merkt verzoeker op dat dit een loutere bewering is die geen ondersteuning vindt in het administratief dossier. Het is ook onredelijk als stelling. Immers, de Taliban kon voor de machtsovername reeds terugkeerders die door hun gebieden reisden of zich er vestigden identificeren en vervolgen (dat blijkt uit boven aangehaalde rapporten over vervolging van terugkeerders), maar nu ze het volledige staatsapparaat en de uitrusting en machinerie van politie, geheime dienst en leger in handen hebben zou die mogelijkheid op een of andere manier kleiner zijn? Een dergelijke stelling is compleet onredelijk en verdient het alleszins om grondig onderbouwd te worden met objectieve landeninformatie.

De RvV motiveert ook intern tegenstrijdig over de mogelijkheid terugkeerders te identificeren. Enerzijds stelt taliban niet in staat worden geacht terugkeerders op te sporen en te controleren (terwijl het om eenvoudige controle aan de luchthaven gaat), en voegt de RvV informatie toe waaruit zou blijken dat de Taliban heel goed weet wie terugkeert en wie niet door hun lokale aanwezigheid.

Waar de RvV stelt de controleposten dienen om te zoeken naar voormalige medewerkers politie en leger, en daarmee suggereert dat terugkeerders niet gezocht zouden worden, gaat de RvV voorbij aan het feit dat ze zelf heeft aangegeven dat de taliban negatief staat t.o.v. terugkeerders, dat terugkeerders volgens EUAA en UNHCR al van voor de machtsovername een risicoprofiel hadden, en dat er sinds de machtsovername nog geen terugkeerders uit Europa die er om bescherming verzocht hebben zijn in Afghanistan en er dus ook geen bruikbare data bestaat die toelaat te stellen dat zij niet gezocht zouden worden.

Verzoeker heeft in zijn asielprocedure aangevoerd dat de Taliban de grenzen zeer scherp bewaken na de machtsovername, en dat bij binnenkomst op de luchthaven zal duidelijk worden dat verzoeker een terugkeerder uit het Westen is, en dat het een beruchte groep binnen de Taliban die bevoegd is voor de afgifte van documenten aan terugkeerders, en hij zo zeker in het oog zal springen en vatbaar zal zijn voor ondervraging en foltering bij terugkeer.

De RvV antwoordt niet op deze kritiek in het arrest nr. 286 038.

Daarnaast is er de vraag of de daden die personen wiens asielaanvraag werd afgewezen in Europa en terugkeren naar Afghanistan riskeren te ondergaan bij terugkeer een onmenselijke en vernederende behandeling uitmaken.

Verzoeker geeft aan dat ongeveer 90 procent van de onderzochte terugkeerders met geweld werden geconfronteerd. Dit was reeds zo voor de machtsovername, dus voor ze zo makkelijk identificeerbaar waren op de luchthaven en voor de taliban gans het land in zijn macht had.

Voorts verwijst verzoeker naar informatie van november 2021 van het EUAA waaruit blijkt dat wie als verwesterd beschouwd wordt aan daden van vervolging, dus ook artikel 3 EVRM schendingen, kan

Verzoeker heeft verschillende malen aangegeven dat als hij bij terugkeer geïdentificeerd wordt als terugkeerder, op de luchthaven, aan een controlepost, bij de lokale taliban in het dorp, vreest ondervraagd en mishandeld te worden.

Verzoeker heeft er op gewezen dat een man die werd gecontroleerd door de Taliban en die louter een taskara bij had waaruit bleek dat hij uit een ander gebied afkomstig was van zijn vrijheid werd beroofd en gefolterd werd.

Verzoeker heeft er in zijn verzoekschrift er op gewezen dat het UNHCR in haar risico-analyse van 2018 stelt dat er rapporten zijn van personen die teruggekeerd zijn uit Westerse landen, en die werden bedreigd, gemarteld of gedood door de taliban omwille van het feit dat hen Westerse waarden werden toegeschreven, of dat ze 'vreemdelingen' geworden waren, spionnen waren of een Westers land steunden.

Verzoeker voegde bij het verzoekschrift in beroep een rapport van Afghanistan-experte Friederike Stahlmann²⁸ toe waaruit duidelijk blijkt dat terugkerende Afghanen in het verleden wel degelijk werden blootgesteld aan vervolging omwille van hun verwestering. Talrijke voorbeelden werden ook aangehaald en geciteerd in het verzoekschrift in beroep.

Eveneens werd in het verzoekschrift in beroep uitgebreid verwezen naar en geciteerd uit de Country Guidance van het EUAA van november 2021, naar een rapport van OSAR³⁰ met betrekking tot de risico's die verwesterde Afghanen bij terugkeer naar Afghanistan lopen, naar een rapport van Asylos³¹ over de risico's voor verwesterde jonge mannelijke Afghanen, en naar een rapport van EASO³²

Verzoeker heeft onmiskenbaar het risico voor afgewezen verzoeker internationale bescherming die terugkeren uit Europa naar Afghanistan in kaart gebracht en gedocumenteerd en de RvV heeft daar geen bevredigend en inhoudelijk antwoord op geformuleerd.

Met betrekking tot de bij het verzoekschrift in beroep bijgevoegde landeninformatie die aantoont dat in het verleden vanuit het westen terugkerende Afghanen wel degelijk geconfronteerd werden met vervolging, wordt in het arrest nr. 286 038 geen antwoord geformuleerd.

Meer nog, in het arrest nr. 286 038 wordt een verkeerd referentie kader voorgehouden. De stelling dat verzoeker niet aantoont niet langer bekend te zijn met Afgaanse waarden en normen is naast de kwestie. Het Afghanistan waar verzoeker naar zal terugkeren, is niet hetzelfde Afghanistan van waar hij destijds vertrokken is. De omstandigheden zijn er als gevolg van de machtsovername fundamenteel gewijzigd waardoor een verwijzing naar de affiniteit met Afgaanse waarden en normen niet pertinent is.

Verzoeker zou moeten terugkeren naar een Afghanistan dat nu volledig in handen is van de taliban. De waarden en normen die de taliban hanteren en opleggen aan de Afgaanse bevolking verschillen, zoals uitgebreid uiteengezet in het verzoekschrift in beroep, op fundamentele wijze van de waarden en normen die voorheen golden in Afghanistan en waarmee verzoeker is opgegroeid. Verzoeker heeft nooit geleefd in een Afghanistan dat volledig in handen is van de taliban.

Het arrest nr. 286 038 zelf erkent deze fundamentele wijziging ook:

"Ondanks het repressieve regime dat er van kracht is in Afghanistan en rekening houdend met uitdagingen waarmee verschillende organisaties geconfronteerd worden in hun bronnenonderzoek, blijkt uit objectieve landeninformatie in het rechtsplegingsdossier niet dat in het algemeen kan gesteld worden dat voor elke Afgaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Immers,

niet elke Afghaan die uit Europa terugkeert zal worden beschouwd als verwesterd omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen.”

Verzoeker betwist hier niet dat er geen groepsvervolging plaatsvindt in Afghanistan waarbij “alle Afghaanse mannen het slachtoffer worden van vervolging of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing door de taliban.” Dit werd ook niet aangevoerd door verzoeker. Verzoeker vreest dat hij persoonlijk het slachtoffer zal worden van een artikel 3 EVRM schending omdat hij na een verblijf in Europa zal moeten terugkeren naar een land waar “een repressief regime van kracht is” dat hij nooit gekend heeft en waarmee hij geen enkele affiniteit heeft.

Met andere woorden: zelfs wanneer de stelling in het arrest nr. 286 038 dat verzoeker “zijn vormende jaren reeds in Afghanistan heeft doorbracht” correct zou zijn, doet deze geen afbreuk aan verzoekers vrees voor een onmenselijke behandeling omwille van zijn (toegeschreven) verwestering in een land waar momenteel een repressief talibanregime van kracht is.

Het arrest nr. 286 038 biedt geen antwoord op deze specifieke vrees voor een onmenselijke en vernederende behandeling door het talibanregime omwille van verzoekers toegeschreven verwestering. Door enkel na te gaan of verzoeker nog voldoende affiniteit heeft met de Afghaanse waarden en normen, zonder dat rekening wordt gehouden de volledig veranderde omstandigheden en met het repressieve talibanregime dat momenteel van kracht, wordt een verkeerd referentiekader gehanteerd om te beoordelen of verzoeker vervolging vreest omwille van toegeschreven verwestering.

De vragen die absoluut een antwoord behoeven om het risico in te schatten op een onmenselijke en vernederende behandeling of foltering bij terugkeer naar Afghanistan zijn de volgende:

- Worden terugkeerders uit Europa ondervraagd aan de luchthaven?*
- Wat is het risico op mishandeling tijdens ondervragingen van een groep waar de Taliban negatief tegenover staat door de Taliban?*
- Heeft de Taliban toegang tot informatiedragers?*
- Stelt men tijdens een ondervraging dan vragen over het verleden van de terugkeerder?*
- Kan de terugkeerder, gelet op de ondervragingstechnieken van de Taliban, met succes liegen over zijn voorgeschiedenis in het licht van zoveel geweld?*
- Wat na de luchthaven, bij de checkpoints in en rond Kaboel? Kan de terugkeerder de aandacht van de Taliban vermijden en zo ja, hoe?*
- Wat bij terugkeer naar het dorp zelf, bij de poging zich opnieuw te vestigen? Zullen lokale leiders onderzoeken wie de verzoeker is en hoe betrouwbaar hij is?*
- In hoeverre beschikt de Taliban over een monitoringssysteem om na te gaan waar een persoon is geweest, welke functie hij mogelijks vroeger in Afghanistan heeft gehad, familieleden die gezocht worden, etc.?33*
- Gelet op de vage bepalingen van openbare orde en de regionale verschillen qua interpretatie, de reeds vastgestelde moeilijkheden voor grote groepen mensen om zich te conformeren aan de verwachtingen van de Taliban, wat is het risico dat een terugkeerder die nooit eerder onder Taliban bestuur geleefd heeft ongewild de willekeurige codes van de Taliban overtreedt? Wat is de werkelijke capaciteit van terugkeerder om in deze omstandigheden ‘het spel’ te spelen?*

Verzoeker meent dat er geen bevredigend antwoord is geformuleerd op deze vragen, terwijl volgens het UNHCR voor Afghanistan het ontbreken van informatie over schendingen en geweld meer over de repressieve omgeving waarin deze feiten zich afspelen dan over een vermeend gebrek aan dergelijke schendingen en geweld (stuk 4), en terwijl er sinds de machtsovername van 15 augustus 2021 nog geen Afghanen die in Europa asiel hebben aangevraagd teruggekeerd zijn en er dus nog geen bruikbare data voorhanden is om het risico op een artikel 3 EVRM schending uit te sluiten.

Er zijn verschillende betrouwbare bronnen die wijzen op een reëel risico op een artikel 3 EVRM schending voor personen als verzoeker die Afghanistan ontvlucht zijn voor de machtsovername van 2021, nooit onder Taliban bestuur geleefd hebben, verschillende jaren in Europa hebben doorgebracht, er bescherming hebben gevraagd, afgewezen werden en terugkeren naar een volledig door de Taliban bestuurd Afghanistan.

Volgens het rapport waar EUAA naar verwijst op pagina 51 (voetnoot 459) van het EUAA rapport 'Targeting of Individuals' van augustus 2022, i.e. de samenvatting van het rapport van Constanza Vera-Larrucea and Henrik Malm Lindberg, kan onder een dogmatisch Taliban bestuur het wantrouwen tegenover personen die drie tot vijf jaar in Europa hebben doorgebracht toenemen, en maakt dit de situatie van terugkeerders nog kwetsbaarder en breng het risico's meebrengt op wraak door de Taliban.

Terugkeerders uit Europa kunnen verraden worden aan de Taliban in grote steden en voor het risico dat voortvloeit uit de terugkeer uit Europa, is er een groot verschil is tussen zij die terugkeren uit Iran en zij die uit Europa terugkeren, omdat Iran niet als een problematische ontsnapping weg van de Taliban aanzien wordt³⁵. Er is bewijs dat twee Afghanen teruggekeerd uit Duitsland door de Taliban aan een controlepost gearresteerd werden en verdacht werden omdat ze geen baard droegen. Ze werden later mishandeld, omdat ze verdacht werden van samenwerken met 'ongelovigen'. Dezelfde bron gaf aan dat geweld zich eerder snel voltrekt na terugkeer, en dat de beschuldigingen tegen terugkeerders bestaan uit afvalligheid, spionage en verraad. Zo'n vijfde van de terugkeerders in de studie werden ofwel rechtstreeks bedreigd door de Taliban of afgeperst met uitlevering aan de Taliban vanwege hun verblijf in Europa.

In hetzelfde geciteerde EUAA document van 2020 wordt er aangegeven dat UNHCR in de richtlijnen van 2018 optekent dat er gevallen gekend zijn van personen die uit Westerse landen terugkeren naar Afghanistan en daarop bedreigd, gefolterd of gedood werden door anti-overheidselementen omwille van het feit dat ze aanzien werden als personen die westerse waarden hadden overgenomen door hun verblijf in die landen, 'buitenlanders' geworden waren, of spionnen of supporters waren van die landen. UNHCR zou in 2019 F. Stahlmann geciteerd hebben dat het loutere feit in Europe verbleven te hebben voldoende is om een doelwit te worden voor de Taliban. Voor de Taliban zou elkeen die zijn leven waagt om bescherming te vragen aan de ongelovige bezetter duidelijk overgelopen zijn naar de andere kant. Ze worden er niet enkel van beschuldigd ongelovigen te zijn, maar ook verraders of spionnen. EUAA tekent ook een deelname van F. Stahlmann op aan een evenement van ACCORD in mei 2020 waarin ze noteert dat voor de Taliban de beschuldiging een ongelovige te zijn zowel een politieke betekenis heeft als een religieuze, en ook betekent dat de persoon in contact was met de vermeende vijand, en dat emigratie naar Europa wordt gezien als een daad van politiek verzet tegen de Taliban.³⁶

Friederike Stahlmann heeft de resultaten van haar jarenlange onderzoek in juni 2021 geactualiseerd in een nieuw rapport, waarin de meest recente onderzoeksresultaten verzameld zijn over de teruggekeerde Afghanen die ze heeft opgevolgd tot en met november 2020. In dat rapport, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans (Ervaringen en perspectieven van gedeporteerde Afghanen in de context van de huidige politieke en economische ontwikkelingen in Afghanistan), heeft ze de ervaringen gedocumenteerd van 113 van de 908 Afghanen die tussen december 2016 en maart 2020 uit Duitsland (gedwongen) zijn teruggekeerd naar Afghanistan.³⁷

Uit haar onderzoeksresultaten blijkt dat Afghanen die uit het Westen terugkeren het risico op vervolging lopen. De meerderheid van de door haar onderzochte teruggekeerde Afghanen hebben te maken gehad met geweld tegen henzelf of tegen hun familieleden louter omwille van hun vlucht naar, hun verblijf in of hun verwijdering uit Europa. Stahlmann stelt dat ze door de Taliban als vijanden beschouwd worden en daarom vervolgd worden omdat ze naar Europa waren gevlucht. Volgens haar vormt de beschuldiging van 'verwestering', van 'immoreel' gedrag in Europa, alsmede van afvalligheid van de islam, door omgang met ongelovigen, niet alleen een bedreiging die uitgaat van de bevolking en de Taliban, maar ook van hun eigen familieleden. Een ander belangrijk risico dat Stahlmann documenteert, is het risico op geweld dat voortvloeit uit de vaak onbetaalde schulden aan schuldeisers die zijn opgebouwd voor de financiering van de vlucht naar Europa. De veronderstelling dat Afghanen die uit Europa terugkeren vermogend zijn, verhoogt het risico op criminele aanvallen nog meer. Al deze gevaren bedreigen vervolgens ook de familieleden van de terugkeerders. De sociale uitsluiting (zie ook verder) die zij door deze gevaren ondervinden, en de stigmatisering omwille van hun 'verwesterd' gedrag, vergroten het risico om slachtoffer te worden van algemeen geweld, door misdaad of vervolging om andere redenen. Meer dan zestig procent van de teruggestuurde Afghanen in haar onderzoek werd getroffen door geweld na terugkeer. Hoewel de

meesten wel speciale bescherming konden krijgen in schuilplaatsen die door particulieren in Duitsland werden betaald, kwam over het algemeen ongeveer 90 procent in aanraking met gewelddaden.

Zoals gesteld is die landeninformatie evenwel gedateerd, gezien ze van voor de machtsovername is, en er geen enkele betrouwbare informatie te vinden is over wat de Taliban - nu ze gans Afghanistan controleert - met terugkeerders uit Europese landen aanvangt. Maar zoals EUAA in de Country Guidance van april 2022 stelt: Het toekomstige gedrag van de Taliban ontbeert dan wel voorspelbaarheid, profielen die vroeger reeds het doelwit waren van Taliban zouden net een verhoogd risico lopen gelet op de toegenomen mogelijkheden en controle van de Taliban.³⁸

Er zijn ook ernstige aanwijzingen dat personen die terugkeren uit Europa het risico lopen bij terugkeer mishandeld, bedreigd, gefolterd of gedood dreigen te worden.

Zo stelt OSAR in een rapport met betrekking tot risicoprofielen, opgesteld na de machtsovername, dat Afghanen die terugkeerden vanuit het Westen reeds voor de machtsovername blootgesteld werden aan vervolging omdat ze als 'verwesterd' gezien werden, en dat verwacht wordt dat deze potentiële dreiging onder het nieuwe, conservatief-religieuze regime zal blijven bestaan.³⁹

Verschillende recente bronnen maken melding van onnodig en onevenredig geweldgebruik door de Taliban bij de controleposten.⁴⁰ De Taliban voert een verregaande controle uit op de smartphones van Afghanen, waarbij ze kijken naar persoonlijke foto's en video's, contacten en sociale media-accounts. De aanwezigheid van muziek of video's kan al leiden tot ernstig geweld door de Taliban, laat staan foto's die in het Westen zijn getrokken of Westerse muziek.⁴¹ Uit het Amnesty International rapport van augustus 2022 blijkt dat doorgedreven controles plaatsvinden, waarbij laptops, social media en smartphones worden doorzocht, en Taliban er zelfs in slagen verwijderde video's en foto's terug te vinden en waarbij mensen verplicht worden vrienden en contacten op te bellen.⁴² Het ging onder meer om mensen met een onbelangrijk profiel. Hij werd dagenlang vastgehouden en gefolterd.

De Talibanstrijders hebben een quasi-permanente aanwezigheid aan checkpoints op grote snelwegen. De militaire inlichtingendienst is overgenomen door het nieuwe talibanregime en het Haqqani netwerk, het netwerk dat binnenlandse zaken in handen heeft, heeft in toenemende mate het leger ingezet voor civiele politietaken.⁴³ De Taliban heeft met andere woorden de capaciteiten om uitgebreid onderzoek te doen naar het doen en laten van Afghanen die uit het westen terugkeren.

*"The regime's fighters have maintained a nearpermanent presence at checkpoints on major highways. Military intelligence has been incorporated into the new regime's central intelligence apparatus. In addition, a new policymaking body led by the Taliban's most conservative faction, the Haqqani Network, has increasingly deployed the military to conduct civil policing."*⁴⁴

De taliban voeren grondige controles uit van de sociale media accounts van personen die terugkeren naar Afghanistan om te verifiëren of er sprake is van 'verdorven zeden'.⁴⁵

Zoals blijkt uit alle beschikbare rapporten, wordt 'verboden inhoud' zeer ruim geïnterpreteerd door de Taliban. Het gaat om muziek, films, series, nieuwsberichten, maar ook sociale media zoals TikTok. Een vertegenwoordiger van de Deense NGO die EUAA als bron gebruikt gaf bijvoorbeeld aan dat de familieleden van een medewerker van de organisatie een week lang werden vastgehouden door de Taliban omdat ze westerse kledij gedragen hadden en 'westerse' muziek en anti-Taliban content op hun gsm's hadden.

"In the first quarter of 2022, two HRDs in Herat and one in Kabul were accused of posting anti-Taliban messages on Facebook and received one-to-three-year prison terms.

- *The Taliban arrested and tortured two university professors for mild comments; they were warned to refrain from media appearances.*

(...) They shared that their human rights work has made them targets of the Taliban; they could easily be accused of being an infidel, engaging in blasphemy, or associating with the enemy. Their human rights work and their association to Western organizations and governments are now points of vulnerability. The Taliban and other extremist groups label HRDs as "barking dogs" of the United States and the West and some actors openly call for HRDs to be punished. Taliban commanders commonly espouse such language on media outlets, amounting to incitement of violence under international law. The Taliban also

*perceive factors including a Western education, former employment in a Western organization, Western-style dress, and knowledge of the English language as indicators of association with the enemy."*⁴⁷

De Grote Kamer van het EHRM oordeelde in het arrest Sufi en Elmi t. Verenigd Koninkrijk dat het feit dat een regio onder de volledige controle van een islamistische organisatie als Al-Shabaab valt, met een draconische toepassing van de Sharia, mensenrechtenschendingen met zich kan meebrengen die dermate verregaand zijn dat er sprake is van een artikel 3 EVRM schending, indien iemand zich terug naar dat gebied moet begeven:

De situatie in Somalië ten tijde van Sufi en Elmi was niet vergelijkbaar met de huidige situatie in Afghanistan, immers, al-Shabaab bezette slechts delen van het Somalische grondgebied.

Het EHRM oordeelde dat de mensenrechtensituatie in de door al-Shabaab bezette gebieden de slechtste van Somalië was, en dat een terugkeerder naar of door die gebieden onmenselijke en vernederende behandeling riskeert⁴⁸. De specifieke versie van de Sharia die al-Shabaab afdwingt in door hen gecontroleerde gebieden is draconisch, gaat veel verder dan de in Somalië gangbare interpretatie, en maakt een repressieve vorm van sociale controle uit.⁴⁹ Uit rapporten blijkt dat al-Shabaab zich bemoeit met elk klein detail van het dagelijkse leven, zoals kledijkeuze, baardlengte, muziekstijl, beltoon,... en dat al-Shabaab hun strikte interpretatie van de Sharia afdwong aan controleposten.

Verschillende bronnen gaven aan dat wie de aandacht van Al-Shabaab kon vermijden en zich aan hun regels hield veilig kon blijven. Het EHRM redeneerde echter dat gezien de bezetting door Al-Shabaab relatief recent was, Somaliërs die nog niet onder het bewind van Al-Shabaab hadden geleefd niet verwacht konden worden het spel te spelen, i.e. zich houden aan de draconische versie van de Sharia die Al-Shabaab voorstaat. Het risico om onder de aandacht van Al-Shabaab te komen was sowieso nóg groter voor terugkeerders die bijvoorbeeld door een accent niet kunnen verhullen afwezig te zijn geweest.⁵¹

Hoewel dit arrest handelt over Al-Shabaab in Somalië, kan dit naar analogie eveneens worden toegepast op het Talibanregime in Afghanistan. Er dienen echter kanttekeningen geplaatst te worden, want er zijn reële verschillen ook.

Anders dan Al Shabaab bezet de Taliban bezet geen delen van Afghanistan, maar gans Afghanistan, inclusief alle toegangswegen.

En in tegenstelling tot 2011 heeft quasi iedereen nu een smartphone en andere elektronische informatiedragers waarop het volledige online leven van personen terug te vinden is, inclusief hoe ze zich gedragen hebben in verschillende contexten, of dit gedrag voldoet aan de strikte interpretatie van toepasselijke regelgeving, welke muziek die persoon beluistert en wie zijn contacten zijn en wat hun reputatie is.

Verder kan er natuurlijk niet zonder meer een parallel getrokken worden tussen Al-Shabaab en de Taliban. Er zijn vergelijkbare elementen, een draconische interpretatie van de Sharia, micromanagement van mensen hun leven, lijfstraffen om die af te dwingen, een mate van territoriale controle en bestuur.

Het is evenwel niet gezegd dat het even 'makkelijk' of 'moeilijk' is om de 'the game' te spelen voor Somaliërs onder Al-Shabaab als voor Afghanen onder de Taliban. Om 'the game' te kunnen spelen moeten de spelregels immers gekend zijn, terwijl EUAA en UNAMA het hebben over een wettelijk vacuüm en bepalingen die onvoorspelbaar zijn en moedwillig vaag gehouden worden en daar komen regionale verschillen dan ook nog eens bij kijken.

Het is aan verwerende partij om uit te leggen hoe en waarom verzoeker erin zou slagen bij een terugkeer naar Afghanistan onidentificeerbaar te blijven als terugkeerder uit Europa die er een asielprocedure doorlopen heeft. Hij komt namelijk toe op de luchthaven, met documenten die zouden afgegeven zijn door een niet-bestaande ambassade trouw aan de Afghaanse republiek, zonder bagage, en zonder direct lokaliseerbaar netwerk, vanuit een Europees land. De kans is bijzonder klein in zo'n geval dat verzoeker aan de aandacht van de Taliban kan ontsnappen.

Verzoeker meent dat er niet kan besloten worden tot afwezigheid van een risico op onmenselijke, vernederende behandeling of foltering, en dat het niet-terugkeerstandpunt van het UNHCR dient gerespecteerd te worden. Er zijn zeer veel aanwijzingen dat er wel degelijk een reëel risico op een artikel 3 EVRM risico is en de RvV of een andere instantie heeft nog geen voldoende nauwgezet, zorgvuldig

onderzoek gevoerd met respect voor de procedurele verplichtingen onder artikel 3 EVRM die het EHRM uiteengezet heeft.

Verzoeker krijgt de opdracht het Belgische- en Schengengrondgebied te verlaten en naar Afghanistan te gaan.

Verzoeker beschikt niet over Afghaanse reisdocumenten. Fedasil raadt in een dergelijk geval aan om aan te kloppen bij de Afghaanse ambassade te Ukkel. Maar sinds de Afghaanse republiek een islamitisch emiraat is geworden zijn er geen diplomatieke banden meer met Afghanistan en is niet duidelijk welk statuut het adres heeft waar Fedasil naar verwijst en of dit wel legaal is.

Verzoeker meent dat er 3 mogelijkheden zijn:

1) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade de Talibanregering representeren. De vraag is dan wat de risico's zijn voor iemand als verzoeker die is gevluht naar het Westen, hier om bescherming verzocht heeft tegen de Taliban en zich nu door hen moet laten identificeren en ondervragen, goed wetende hoe vijandig de Taliban staat t.o.v. Afghanen die hen ontvluchten en om bescherming tegen de Taliban vragen in het Westen.

2) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade de ter ziele gegane Afghaanse republiek. De vraag is dan wat de risico's zijn voor iemand als verzoeker om zich tot deze instelling te wenden en documenten te gebruiken die worden uitgegeven door existentiële vijanden van de Taliban en of dit door de Taliban als verraad zal gezien worden.

3) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade helemaal niets of niemand meer.

Volgens het ministerie van Buitenlandse Zaken wordt de ambassade te Brussel effectief bevolkt door personen die trouw zijn aan de Afghaanse republiek, en niet aan de Talibanregering en is onduidelijk welke documenten ze kunnen afgeven en wat de geldigheid ervan is (stuk 5).

Verzoeker meent dat het evident is dat deze opties en de risico's die ermee gepaard gaan onderzocht dienen te worden door verwerende partij, gezien het risico op een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 EVRM dat vasthangt aan de eerste twee opties.

- MET BETREKKING TOT EEN RISICO OP ONMENSELIJKE EN VERNEDERENDE BEHANDELING OF FOLTERING TEN GEVOLGE VAN DE SOCIO-ECONOMISCHE SITUATIE

In het hierboven reeds aangehaalde arrest Sufi en Elmi t. het Verenigd Koninkrijk (nr. 8319/07, 28 juni 2011) oordeelde het EHRM als volgt:

"281. The Court recalls that N. v. the United Kingdom concerned the removal of an HIV-positive applicant to Uganda, where her lifespan was likely to be reduced on account of the fact that the treatment facilities there were inferior to those available in the United Kingdom. In reaching its conclusions, the Court noted that the alleged future harm would emanate not from the intentional acts or omission of public authorities or non-State bodies but from a naturally occurring illness and the lack of sufficient resources to deal with it in the receiving country. The Court therefore relied on the fact that neither the applicant's illness nor the inferior medical facilities were caused by any act or omission of the receiving State or of any non-State actors within the receiving State.

282. If the dire humanitarian conditions in Somalia were solely or even predominantly attributable to poverty or to the State's lack of resources to deal with a naturally occurring phenomenon, such as a drought, the test in N. v. the United Kingdom may well have been considered to be the appropriate one. However, it is clear that while drought has contributed to the humanitarian crisis, that crisis is predominantly due to the direct and indirect actions of the parties to the conflict. The reports indicate that all parties to the conflict have employed indiscriminate methods of warfare in densely populated urban areas with no regard to the safety of the civilian population (see paragraphs 82, 123, 127, 132, 137, 139-140 and 160, above). This fact alone has resulted in widespread displacement and the breakdown of social, political and economic infrastructures. Moreover, the situation has been greatly exacerbated by al-Shabaab's refusal to permit international aid agencies to operate in the areas under its control, despite

the fact that between a third and a half of all Somalis are living in a situation of serious deprivation (see paragraphs 125, 131, 169, 187 and 193, above).

283. Consequently, the Court does not consider the approach adopted in N. v. the United Kingdom to be appropriate in the circumstances of the present case. Rather, it prefers the approach adopted in M.S.S. v. Belgium and Greece, which requires it to have regard to an applicant's ability to cater for his most basic needs, such as food, hygiene and shelter, his vulnerability to ill-treatment and the prospect of his situation improving within a reasonable time-frame (see M.S.S. v. Belgium and Greece, cited above, §254)."

Belangrijk voor het oordeel van het EHRM of de erbarmelijke levensomstandigheden in de vluchtelingenkampen in Somalië de drempel van artikel 3 EVRM behaalden, was de vraag of de humanitaire crisis in de vluchtelingenkampen overwegend het gevolg was van de directe en indirecte gedragingen van de partijen in het conflict, of eerder werd veroorzaakt door armoede en een gebrek aan overheidsmiddelen en -voorzieningen om met dergelijke situatie om te gaan, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen zoals droogte.

Wat niet van belang is, is of de humanitaire omstandigheden overwegend de verantwoordelijkheid zijn van één enkele specifieke actor of van meerdere actoren. Naast die van de taliban, moet met andere woorden ook de gevolgen van de handelingen van ISKP en andere anti-taliban groeperingen, en zelfs van de handelingen van buitenlandse regeringen in internationale instellingen.

In het arrest Sufi en Elmi was er sprake van een combinatie van droogte, van de willekeurige methoden van oorlogsvoering van de partijen in het conflict, en van de 'weigering' van Al Shabaab om humanitaire hulporganisatie toe te laten om te werken in de regio's onder haar controle. Het betrof met andere woorden een combinatie van een natuurlijk fenomeen en, hoofdzakelijk, willekeurig geweld en de 'weigering' om humanitaire hulp toe te laten.

Die weigering om humanitaire hulp te verlenen betrof overigens geen formele weigering. Het werd NGO's vooral praktisch onmogelijk gemaakt om te kunnen werken in de getroffen regio's:

"In addition, al-Shabaab had made a concerted effort to drive NGOs out of its areas by a number of means, including demanding payment of a "registration fee" of up to USD 15,000, looting warehouses and threatening workers. In some cases al-Shabaab had stolen aid and confiscated the assets of NGOs to sell for profit. There was therefore no international NGO presence in al-Shabaab controlled areas and health and feeding programmes had been stopped, with significant consequences for the civilian population." (EHRM 28 juni 2011, Sufi en Elmi t. het Verenigd Koninkrijk, nr. 8319/07, § 94)

Wat betreft het willekeurig geweld was er geen sprake van een handelen om de humanitaire situatie doelbewust te doen verslechteren. Wel was er sprake van een extreme onvoorzichtigheid. Met betrekking tot het praktisch onmogelijk maken ('weigeren') voor NGO's om humanitaire hulp te bieden aan mensen in de getroffen regio's kan eveneens niet met zekerheid gesteld worden dat Al Shabaab dit deed met het doel om de humanitaire situatie in Somalië te doen verslechteren.

In elk geval blijkt niet dat de humanitaire situatie in Somalië volledig of overwegend het gevolg was van handelen of nalaten van de betrokken partijen met als doel de humanitaire situatie in Somalië te doen verslechteren. Noch is het zeker dat het handelen of nalaten specifiek gericht was tegen de bevolking.

De 'derden' waarvan sprake in Sufi en Elmi kunnen zowel de taliban, andere groeperingen aanwezig in Afghanistan, als buitenlandse regeringen en internationale instellingen.

Zoals eerder vermeld, waren de feiten die aan de grondslag lagen van het arrest Sufi en Elmi ook niet van die aard dat de precare humanitaire omstandigheden het gevolg waren van doelgericht handelen of nalaten tegen de betrokken burgers. Wel ging het om een combinatie van natuurlijke fenomenen (droogte), van willekeurige oorlogsvoering met een grote impact op de bevolking, en van het handelen van een organisatie die het in de praktijk onmogelijk maakte voor NGO's om ter plaatse hulp aan te bieden aan de slachtoffers.

Zelfs wanneer ervan uit wordt gegaan dat noch het handelen en/of nalaten van de taliban noch het handelen en/of nalaten van buitenlandse regeringen en internationale instellingen, er specifiek op gericht zijn om de humanitaire omstandigheden in Afghanistan te doen verslechteren, dan nog doet dit geen

afbreuk aan het feit dat de humanitaire omstandigheden het overwegend het gevolg zijn van direct of indirect handelen en/of nalaten van de betrokken partijen.

Met andere woorden: ook de gedragingen van de taliban die niet rechtevree de Afgaanse burgers treffen (zoals het niet voldoen aan de voorwaarden voor het verkrijgen van internationale hulp), als de gedragingen van buitenlandse regeringen en internationale instellingen moeten in rekening gebracht worden om te beoordelen of de precare humanitaire situatie “overwegend (‘predominantly’) veroorzaakt [is] door gedragingen van derden.”

In het arrest S.H.H. t. het Verenigd Koninkrijk (nr. 60367/10, 29 januari 2013) maakte het EHRM de parallel tussen de situatie in Sufi en Elmi, en de situatie in Afghanistan. Het Hof oordeelde dat de situatie in Afghanistan en Somalië toen niet vergelijkbaar was, en verwees hiervoor onder meer naar het feit dat Afghanistan op dat ogenblik een functionerende centrale regering had:

“First, unlike Somalia, which has been without a functioning central Government since 1991, Afghanistan has a functioning central Government and functioning infrastructures remain in place. Second, Afghanistan, and in particular Kabul to where the applicant will be returned, remains under Government control, unlike the majority of south and central Somalia, which, since 2008, has been under the control of Islamic insurgents. Third, although UNHCR has observed that the humanitarian space in Afghanistan is declining in some areas as a result of the continuing instability (see paragraph 43 above), there remains a significant presence of international aid agencies in Afghanistan, unlike in Somalia where international aid agencies were refused permission to operate in multiple areas. Fourth, even though the difficulties and inadequacies in the provision for persons with disabilities in Afghanistan cannot be understated, it cannot be said that such problems are as a result of the deliberate actions or omissions of the Afghan authorities rather than attributable to a lack of resources. [..]

92. The Court therefore considers that, in the circumstances of the present case where the problems facing the applicant would be largely as a result of inadequate social provisions through a want of resources, the approach adopted by the Court in N. v. the United Kingdom, cited above, is more appropriate.”

Zoals reeds uitvoerig werd uiteengezet, is het duidelijk dat de situatie in Afghanistan vandaag niet meer vergelijkbaar is met de situatie ten tijde van dit arrest. Afghanistan heeft niet langer een functionerende centrale regering, en het land staat volledig onder de controle van een islamitische groepering (die – zoals hierboven reeds aangetoond – zeer gelijkaardig is aan Al Shabaab).

Eind 2022 heeft de Taliban een verbod uitgevaardigd voor ngo's en humanitaire organisaties voor vrouwelijke medewerkers. Hierop reageerden verschillende ngo's dat ze hun activiteiten dan zouden moeten staken, en experts gaven aan dat het verbod een directe impact zou hebben op lokale ngo's maar ook op miljoenen Afghanen afhankelijk van humanitaire hulp.

Deze landeninformatie is van recentere datum dan de beslissing van het CGVS waar verwerende partij op bouwt, waardoor verwerende partij hiermee geen rekening heeft gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing. Door zich te baseren op ondertussen gedateerde landeninformatie, ging verwerende partij onzorgvuldig te werk.

De humanitaire situatie vloeit in reële mate voort uit hoe moeilijk het door de Taliban wordt gemaakt voor ngo's en humanitaire organisaties om hulp te verlenen. De Sufi en Elmi rechtspraak van het EHRM is dan ook direct van toepassing. De huidige humanitaire situatie is deels artificieel, het gevolg van het handelen van de Taliban, en de M.S.S benadering is van toepassing.

Het in augustus 2022 gepubliceerde rapport van EUAA, geeft meer duiding bij de huidige socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan:

“The International Labour Organisation (ILO) estimated that in the context of the Taliban takeover of control in mid-August 2021, more than half a million workers lost their job in the third quarter of 2021, compared to a hypothetical scenario with no change in administration. Estimated losses were attributed to the Taliban takeover and related economic crisis as well as to restrictions on the employment of women. ILO estimated a further increase in employment losses up to 700 000 or – in case of a significant deterioration of the labour market situation of women and intensified emigration – up to 900 000 workers by the second quarter of 2022. (..)

According to a World Bank survey of November 2021 among 100 private businesses, some 80 % of the country's 700 000 private businesses (90 % of which were micro, small and medium enterprises) were in the informal sector. The survey found that one third of all interviewed businesses temporarily ceased operations since August 2021, and businesses of all sizes and sectors reported to have dismissed over half of their staff, on average, with business in the agricultural sector dismissing fewer employees than other sectors. (..)

WFP indicated that 81 % of interviewed households faced a decrease in their income in January 2022. In Kabul that number was even higher with 88 % of households. 18 % of households reportedly had no earnings at all in that month. (..)

In autumn 2021, the average household debt was reportedly more than six times the average monthly income, and loss of livelihood and employment, rising food prices and currency devaluation led to an increase in negative coping mechanisms such as increase in debts, the sale of assets, marrying off girls or the sale or exchange of children.

The World Bank noted that according to official statistics, the net inflow of remittances fell by 47.8 % in the third quarter of 2021 (compared to the same period in 2020)¹²⁵, mainly because of restrictions on international financial transactions. (..)

In a survey conducted by the World Bank in the period November to December 2021 among 4 937 households from all Afghanistan's provinces and 321 out of 401 districts (called the

Afghanistan Welfare Monitoring Survey (AWMS)), 70 % of households reported that they were not able to cover basic food and non-food needs, that is, the double percentage compared to May 2021 (35 %). Of these, 37 % of households could not cover food expenses, while 33 % said that 'they were unable to cover both food and non-food needs', compared to 16 % and 18% respectively in May 2021. (..)

An increasing number of Afghans reportedly resorted to selling one of their kidneys to be able to feed their families, while the practice has been common for several years already.¹³⁰ Moreover, the poverty crisis has led to an increase in 'suicide cases', according to Hasht-e Subh. (..)

As of March 2022, Afghanistan was reported to be facing 'one of the world's largest food security crises'¹⁵³ and a 'malnutrition crisis of unparalleled proportions'¹⁵⁴ with a sharp surge in the acute hunger-affected population from 14 million in July 2021 to around 23 million in March 2022. (..)

The high prevalence of food insecurity stemmed from multiple factors, most notably a series of severe droughts and the economic meltdown that followed the Taliban's seizure of power. (..)

For May 2022, WFP reported, that 'hunger continues cutting across urban-rural divides' as 92 % of urban families were found to be facing insufficient food consumption as well as 92 % of rural ones.¹⁷² According to WFP, Afghans have had to adopt 'crisis-coping' strategies to deal with insufficient food consumption. (..)

These measures, which may include skipping meals or incurring debt to ensure that food is made available 'reduced the quality, quantity, and diversity of food available, led to high levels of wasting¹⁷⁵ in children, and other harmful impacts on the physical and mental wellbeing of women, men, and children.'¹⁷⁶ UN Resident and Humanitarian Coordinator for Afghanistan, Ramiz Alakbarov, was moreover quoted in an February 2022 news article as saying, 'People are selling their organs. People are selling their children. They are desperate. They are hungry. And the situation is very, very dire.' [..]

According to a report on NRC's operations in Afghanistan of November 2021, more than 6.8 million individuals (of an estimated population of 34 262 840)²²⁹ lived in inadequate housing conditions, such as overcrowding, rooms with low ceilings that did not allow standing up, windows without glass and limited privacy. [..]

NRC noted that the number of people in need of support with regard to water, sanitation and hygiene has nearly doubled in 2021, due to drought, conflict and the COVID-19 pandemic, which has limited the population's access to these materials. Moreover, the population suffered from water scarcity, poorly managed and underfunded water facilities, and lack of financial means to pay for basic hygiene

materials.²³⁷ According to a report by UNICEF of March 2022, 80 % of Afghanistan's population consumed unsafe water, and while prior to the economic crisis, about 30 % of Afghans used to buy drinking water from private vendors, this rate was steadily decreasing as people could no longer afford to do so. Moreover, half of the population lacked access to at least basic sanitation facilities and 60 % had no access to basic hygiene facilities. Nearly 30 % of households had no toilet that hygienically separated waste from human contact and nearly 11 % of the population continued to practice open defecation, as UNICEF noted. [...]

The health system continued to face shortages of supplies, fuel, and money to pay health workers' salaries. WHO noted that over 1 200 health facilities and more than 11 000 health workers were not covered through current support. ²⁸⁰ Similarly, field reports indicated that health facilities were lacking medical supplies and equipment, while needs were high, as the WHO-led Health Cluster Afghanistan noted in April 2022. [...]

Moreover, the country is dealing with several disease outbreaks, including COVID-19, measles, acute watery diarrhoea (AWD), dengue fever, malaria,²⁸⁴ leishmaniasis,²⁸⁵ and cholera. AWD was the second biggest cause of death in the country overall, as IFRC noted in June 2022. [...]

UNICEF noted in March 2022, that around 35 % of healthcare facilities lacked access to basic water, sanitation and hygiene (WASH) facilities. Since the country's health system was at the same time dealing with outbreaks of acute watery diarrhoea, malnutrition and COVID-19, the lack of sufficient basic WASH facilities posed the risk that health facilities were becoming points of infection and reinfection. Moreover, one third of health facilities lack access to at least basic drinking water supply."

Voor terugkeerders (voornamelijk gebaseerd op terugkeerders uit buurlanden) zijn deze problemen nog zwaarder:

"According to the latest survey, half of the respondents (51 %), who had returned to Afghanistan between January 2018 and July 2021, were unemployed by the end of 2021 and 29 % were working for daily wages. (...) In the same study, 95 % of respondents stated that their personal economic situation had worsened in the last six months." [...]

Findings of the 2021 WoA Assessment indicated that almost two-thirds of returnees (62 %) lived in non-permanent, non-robust shelters, with half of returnee households lacking insulation and 39 % reporting leaks during heavy rain. Moreover, 48 % relied on wood and bushes and 12 % on animal dung and waste as heating sources. 63 % of cross-border returnees reported a lack of adequate heating sources and none reportedly had access to electricity."

Het rapport geeft aan dat het sociaal netwerk in Afghanistan enorm belangrijk is, en een cruciale rol speelt in de weerbaarheid tegen de huidige humanitaire crisis:

"According to rural development researcher Adam Pain, '[i]n Afghanistan, rural households have not been able to obtain reliable economic security from either the state or the market and as a result, the community and family play a central role in meeting that deficit of provision.' (...)

Joint households are usually composed of several generations and several nuclear families living under one roof and can include 20 or more members. Such households form a cooperative community within which collaboration ensures survival.⁴²⁸ Villages are described as networks 'that govern [...] social, political, and economic life'⁴²⁹, provide 'the key public good of security' and are 'central to household economic life and a wider "distributional economy" of sharing'⁴³⁰. According to Pain, in a distributional economy, individuals who do not have enough land, sufficient employment or decent work can claim access to the resources of others in order to survive. To make such claims, it is essential to invest in and maintain social relationships on which (material) assistance and support might depend in times of need."

Niettegenstaande de vele inspanningen die de internationale gemeenschap levert om alsnog (beperkte) humanitaire hulp te voorzien, kan hoe dan ook aangenomen worden dat huidige de facto-regering van de Taliban door diens machtsvername en diens gedragingen, o.a. als gevolg het voorgaande langdurige, gewapende conflict waarbij deze groepering een van de hoofdfactoren was, rechtstreeks aan de basis ligt van de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie. Door de fundamentele mensenrechtenschendingen en valse beloftes van de Taliban-regering, weigeren buitenlandse regeringen om met hen samen te werken.

De leiding van de Taliban wéét dat de humanitaire hulp uitblijft door de mensenrechtenschendingen die zij begaat, vrijheidsbeperkende en vrouwonvriendelijke regelgeving die zij uitvaardigt, en haar gemaakte beloftes niet nakomt. En sinds 25 december 2022 verhindert de Taliban ook op beslissende wijze de humanitaire organisaties om hulp te verlenen.

Bovendien doet het er niet toe of de taliban nu doelbewust hulp weigert of niet. Zoals hierboven aangehaald, blijkt dat de doelbewustheid of de specifieke gerichtheid niet van belang zijn. Feit is dat de taliban door hun handelen en nalaten wel overwegend aan de oorzaak van de humanitaire situatie ligt. Dit is zeker het geval wanneer men ook de gedragingen van buitenlandse regeringen en internationale instellingen mee in overweging neemt.

In maart werd door de Talibanregering besloten om de meisjesscholen toch niet te heropenen, hoewel men aanvankelijk had gezegd dit wel te zullen doen. Dit gaf onmiddellijk aanleiding tot het annuleren door de Verenigde Staten van geplande ontmoetingen die de financiële crisis van het land zouden moeten verlichten.⁵³

De Talibanleiding maakt desondanks nog steeds een bewuste, intentionele keuze om hun restrictief beleid te blijven verderzetten, goed wetende dat de Afghaanse bevolking hierdoor afziet en in een situatie van extreme armoede terechtkomt.

Dit wordt onder meer geïllustreerd door het feit dat het 'Ministry for the Propagation of Virtue and Prevention of Vice' in mei 2022 nog een nieuw decreet uitvaardigde, waarbij het verplicht wordt voor Afghaanse vrouwen om een hijab te dragen. Er wordt verduidelijkt dat het gaat om de traditionele blauwe boerka, of een lange zwarte sluier die een vrouw van onder tot boven bedekt. Overtreders van dit decreet krijgen eerst een waarschuwing, en worden dan bestraft met een gevangenisstraf.⁵⁴

Telkens het Talibanregime een dergelijke mensenwaardige regel uitvaardigt, heeft dit een onmiddellijke terugslag in de internationale gemeenschap.

Bovendien stelt Afghanistan-expert Mr. Richard Bennett dat de taliban op weldoordachte wijze humanitaire bijstand afleid naar hun eigen leden en aanhangers waardoor zij die de humanitaire hulp het meest nodig hebben niet de hulp krijgen die zo noodzakelijk is voor hen.⁵⁵ Ook hier gaat het om opzettelijk handelen van de taliban die de humanitaire situatie in Afghanistan doet verslechteren.

Er kan dan ook onmogelijk worden geconcludeerd dat het opzettelijk handelen van het Talibanregime niet aan de basis zou liggen van de huidige humanitaire crisis in Afghanistan.

Daarbij dient te worden opgemerkt dat verwerende partij zelf in de bestreden beslissing een overzicht geeft van de redenen waarom het land momenteel in deze crisis zit. Hierbij wordt overwegend verwezen naar factoren die wel degelijk veroorzaakt worden door de handelingen van het Talibanregime:

- Vlucht van gekwalificeerd personeel naar het buitenland door het optreden van de Taliban*
- Gebrekkige toegang van vrouwen tot de arbeidsmarkt door het optreden van de Taliban*
- Het aflopen van de financiële steun aan de voormalige overheidsadministratie (cf. infra)*
- De onveiligheid ten tijde van het conflict tussen de Taliban en de vorige overheid*
- Tijdelijke sluitingen van de grenzen door Pakistan en Iran*
- Terugval van en disrupties in buitenlandse handel*
- Een tijdelijke onderbreking van de humanitaire hulp in de laatste maanden van 2021*

Al deze elementen zijn, zoals hierboven aangetoond, het rechtstreekse gevolg van de machtsvername door de Taliban, de regelgeving die zij uitvaardigen, en de reactie daarop van de internationale gemeenschap.

Hoewel het gebrekkige socio-economische beleid van de vorige Afghaanse regering, de COVID-19 pandemie en natuurfenomenen zoals droogte eveneens een rol kunnen spelen in de huidige crisis in het land, staat het wel vast dat de humanitaire situatie voor het overgrote deel in rechtstreeks verband staat met de acties van de Taliban.

Doordat de Taliban, die nota bene een door de internationale gemeenschap beschouwde terroristische organisatie zijn, waarvan verschillende hooggeplaatste leden op een VN-sanctielijst staan,⁵⁶ met geweld en op ondemocratische wijze de macht hebben overgenomen van de rechtmatige, democratisch verkozen

en internationaal erkende Afghaanse regering, wordt deze feitelijke regering tot op vandaag door geen enkel land ter wereld officieel erkend. 57

Als gevolg van het feit dat deze regering niet erkend wordt door de internationale gemeenschap, werden Afghaanse financiële tegoeden en buitenlandse activa, ter waarde van enkele miljarden dollars, geblokkeerd en werden financiële sancties uitgevaardigd. Dit gebeurde op basis van de op unanieme wijze aangenomen resolutie 2611 (2021) van de VN-Veiligheidsraad van 17 december 2021, die, in de strijd tegen het terrorisme van de Taliban, voorziet in de verlening van de sanctieregeling van resolutie 2255 (2015) tegen personen en entiteiten die reeds vóór resolutie 1988 (2011) aangeduid waren als behorende tot de Taliban.⁵⁸

De Taliban verbiedt dan geen humanitaire hulp op het grondgebied, ze belemmert deze door de voorwaarden die gesteld worden wel op fundamentele wijze, en er is een frappante stijging in het aantal geweldsincidenten ten aanzien van de humanitaire operaties op het Afghaans grondgebied. De Verenigde Naties zetten hun humanitaire operaties in het land voort, maar documenteerden tussen 19 augustus en 31 december 2021 196 incidenten die rechtstreeks betrekking hadden op hun werkzaamheden, in de eerste plaats hun personeel. Het gaat om een significante stijging van de 34 gedocumenteerde incidenten in dezelfde periode in 2020.⁵⁹

Doordat de Taliban (en vele van haar leiders) aangemerkt staat als een terroristische organisatie, en zich ook als nieuwe regering nog steeds schuldig maakt aan talrijke en grootschalige mensenrechtenschendingen, is het weinig waarschijnlijk dat de geldende internationale sancties tegen de groepering op afzienbare tijd zullen worden teruggeschoefd, noch dat de internationale gemeenschap de Talibanregering zal erkennen als officiële leiders van Afghanistan. Enig perspectief op verbetering is bijgevolg niet aanwezig.

De acties of gedragingen van de Taliban, waaronder diens fundamenteel gebrek aan respect voor mensenrechten, hebben aldus de verslechtering van de reeds precaire situatie van de Afghaanse burgers tot rechtstreeks gevolg, via de financiële en economische gevolgen op internationaal niveau. Op die manier hebben de gedragingen van de Taliban indirect een enorme impact op de huidige precaire socio-economische en humanitaire omstandigheden.

Zoals hierboven aangetoond, behaalt de huidige situatie in Afghanistan eveneens de drempel van artikel 3 EVRM, doordat de overgrote meerderheid van de Afghaanse bevolking, waaronder verzoeker en zijn gezin, in een situatie van extreme armoede is beland, waarbij zij niet meer in staat zijn om in hun elementaire levensbehoeften te voorzien zoals voedsel en hygiëne.

Net zoals in Sufi en Elmi is dit het gevolg van gedragingen van een islamitische groepering die de de facto controle heeft over het grondgebied.

Doordat verzoeker op jonge leeftijd is gevlucht uit Afghanistan, een in het beste geval uiterst verwaterd netwerk bij terugkeer waar hij niet op kan steunen, en geen financiële reserves, integendeel. Verzoeker zal moeten terugkeren naar land waar hij niet zomaar toegang zal krijgen tot onderdak, voedsel, eten, ... Verzoeker zal blootgesteld worden aan een behandeling cfr. artikel 3 EVRM.

Afghanen die uit Europa terugkeren naar Afghanistan worden door de Taliban of de maatschappij met argwaan kunnen worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting. (RvV, 279 466, 25 oktober 2022). Voor terugkeerders (voornamelijk gebaseerd op terugkeerders uit buurlanden) zijn deze problemen nog zwaarder, volgens het Europese asielagentschap. Het rapport geeft aan dat het sociaal netwerk in Afghanistan enorm belangrijk is, en een cruciale rol speelt in de weerbaarheid tegen de huidige humanitaire crisis: Terugkeerders kampten zoals gezegd voor de machtsovername met een ernstig wantrouwen door de Afghaanse gemeenschap, met stigmatisering, discriminatie en sociale en familiale uitsluiting tot gevolg.

Door de huidige humanitaire situatie dreigen terugkeerders dan ook in een situatie van extreme materiële deprivatie te belanden, die voldoet aan de minimumgrens van artikel 3 EVRM, en dit met een direct verband met hun hoedanigheid als terugkeerder, of toch de hoedanigheid die hen wordt toegeschreven. De actoren van deze schade betreffen dan de eigen omgeving en familie, maar het staat vast dat de Taliban geen bescherming kan en wil bieden aan terugkeerders die zich in een dergelijke situatie bevinden. Dit brengt ontegensprekelijk een 'intentioneel' element met zich mee, het betreft namelijk een onderscheid dat gehanteerd wordt.

Hierdoor dreigen Afghanen die terugkeren uit het Westen in een situatie van extreme materiële deprivatie te belanden, die hen niet in staat stelt een menswaardig leven te leiden, waardoor aan de minimumgrens van ernst van een foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing in de zin artikel 3 EVRM voldaan is.

Dit blijkt uit volgende vaststellingen die eveneens in de eerder geciteerde bronnen worden gedaan, zoals ten eerste het meest recente rapport van Friederike Stahlmann.

F. Stahlmann wijst erop dat teruggestuurde Afghanen geen realistische kans hebben om in hun levensonderhoud te voorzien vanwege hun sociale uitsluiting. Bovendien wijst ze op de extreme armoede waarmee 93% van de Afghaanse bevolking reeds te kampen had nog vóór de snelle escalatie van de preciaire humanitaire situatie na de machtsovername van de Taliban. Stahlmann stelt vast dat 75% van de teruggestuurde Afghanen hoofdzakelijk van particuliere steun uit het buitenland leefden; slechts één man had een baan met een leefbaar loon en bijna 15% was gedeeltelijk of permanent dakloos en had geen beschutting tegen de weersomstandigheden. De tijdelijke en gedeeltelijke financiering via terugkeerbijstand, waartoe slechts enkele repatrianten toegang hebben, had ook in 2021, nog voor de val van de Afghaanse regering, geen effect op het gebrek aan vooruitzichten en bescherming. Voor degenen die in Afghanistan geen sociaal of familiaal netwerk hebben, dat permanent in staat en bereid is om hen te ondersteunen, noch de kans om met een visum het land te verlaten of de middelen om te vluchten zijn er geen reële opties om in een eigen bestaan te voorzien.⁶⁰

Uit het onderzoek van Stahlman blijkt ook dat gedepORTEERDEN vaak uitdrukkelijk worden uitgesloten van sociale netwerken omdat zij hebben teleurgesteld in de verwachtingen van hun familie, worden gestigmatiseerd als "ongelovig" of "verwesterd" en een veiligheidsrisico vormen. Zo hebben slechts drie van de 53 gedepORTEERDEN die ervan uitgaan dat zij familie in Afghanistan hebben, steun van hun familie op middellange termijn.

De meest voorkomende reden om steun zoals onderdak te weigeren was echter het risico door de gedepORTEERDEN in gevaar te worden gebracht.⁶² Stahlman verwacht dat met de uitbreiding van de macht van de Taliban, gezinnen nog minder het risico zullen kunnen nemen om zogenaamd of werkelijk "verwesterde" gedepORTEERDEN op te nemen en sociaal en economisch te integreren.⁶³

Naast het feit dat 'verwesterde' terugkeerders binnen de gemeenschap worden gezien als 'besmet', bestaat er ook een 'stigma of failure'. Migratie naar Europa schept verwachtingen, aangezien Europa wordt gezien als een bestemming die veel kansen biedt. Als een migrant terugkeert, wordt dit in de gemeenschap dus vaak gezien als een bewijs van criminaliteit of luiheid en wordt de terugkeerder beschouwd als een mislukking.⁶⁴ Zelfs binnen zijn familie kan de terugkeerder slachtoffer worden van dit 'stigma of failure', bijvoorbeeld omdat de familie veel geld heeft betaald voor de reis naar Europa.⁶⁵ Het beschikken over sociale en familiale netwerken is echter essentieel om te overleven in de Afghaanse samenleving.⁶⁶

Er zijn serieuze indicaties dat verzoeker als terugkeerder uit het Westen heden, nu de Taliban het volledige grondgebied controleert, en gelet op de huidige socio-economische situatie, zou worden uitgesloten van enige hulp, bijstand en onderdak, op grond van zijn hoedanigheid van terugkeerder uit Europa, en hiertegen geen enkele bescherming van de Taliban zal krijgen, en dit eveneens op grond van zijn hoedanigheid als terugkeerder.

Er is ook geen IOM aanwezigheid in Afghanistan die verzoeker kan opvolgen bij terugkeer en de impact kan monitoren, en zijn re-integratie kan faciliteren⁶⁷. Fedasil bevestigt dit (stuk 5).

De afwezigheid van IOM kan niet los gezien worden van de vijandigheid die de Taliban altijd getoond heeft in praktijk en in discours tegen terugkeerders wiens asielaanvraag werd afgewezen in het Westen en de oproep van het UNHCR om zolang de mensenrechten- en veiligheidssituatie zo vreselijk slecht is, af te zien van terugkeer naar Afghanistan.

Tot slot is er de vraag hoe verzoeker geacht kan worden uitvoering te geven aan een onmogelijk uit te voeren bevel om het grondgebied te verlaten. Los van de risico's die voor verzoeker bestaan en het sowieso onmogelijk maken voor hem om terug te keren, kan verzoeker gewoon niet vrijwillig terugkeren op een legale wijze.

België heeft geen diplomatieke banden met het Islamitische Emiraat. Verzoeker kan zich tot geen enkele officiële instantie wenden om documenten te verkrijgen waarmee hij wettig kan reizen.

Verzoeker meent dat er 3 mogelijkheden zijn:

1) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade de Talibanregering representeren. De vraag is dan wat de risico's zijn voor iemand als verzoeker die is gevlucht naar het Westen, hier om bescherming verzocht heeft tegen de Taliban en zich nu door hen moet laten identificeren en ondervragen, goed wetende hoe vijandig de Taliban staat t.o.v. Afghanen die hen ontvluchten en om bescherming tegen de Taliban vragen in het Westen.

2) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade de ter ziele gegane Afghaanse republiek. De vraag is dan wat de risico's zijn voor iemand als verzoeker om zich tot deze instelling te wenden en documenten te gebruiken die worden uitgegeven door existentiële vijanden van de Taliban en of dit door de Taliban als verraad zal gezien worden.

3) Ofwel representeren de personen die zich uitgeven voor de Afghaanse ambassade helemaal niets of niemand meer.

In geen van die drie gevallen wordt verzoeker in de mogelijkheid gesteld documenten te verkrijgen waarmee hij rechtsgeldig naar Afghanistan terugkan.

Niemand kan gehouden worden het onmogelijke te doen. De bestreden beslissing is onuitvoerbaar en volstrekt onredelijk.

4. Het risico bij, tijdens en na terugkeer

Er dient concreet te worden nagegaan wat het risico is op vervolging en op onmenselijke en vernederende behandeling in de hypothese van terugkeer naar het land van herkomst.

Concreet wil dit zeggen dat de beoordeling toekomstgericht is, en er dus een inschatting moet gemaakt worden van wat zich in het geval van terugkeer zou voordoen in die toekomst. De toekomst moet dus voor een stuk in kaart gebracht worden. Dat hier een zekere mate van speculatie mee gepaard gaat is onvermijdelijk (EHRM, Paposhvili t. België, 13 december 2016, §178; UNHCR, Note on Burden and Standard of Proof in Refugee Claims, 16 december 1998, §18).

Het wil ook zeggen dat men ervan uit dient te gaan dat terugkeer zich voltrekt, het is de basis van het te voeren onderzoek en van internationale bescherming op zich. De premisse is 'als betrokkene terugkeert, dan ...'. Het heeft geen zin abstractie te maken van die terugkeer.

Vluchteling is elke persoon die uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil invoeren, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn gewone verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren.

Voor staatlozen wordt er expliciet rekening gehouden met de onmogelijkheid om terug te keren en een dergelijke onmogelijkheid die terugkeer volstrekt hypothetisch maakt doet niets af aan het feit dat zij kunnen kwalificeren voor internationale bescherming. Anders oordelen zou internationale bescherming op zich ondermijnen.

Verzoeker wijst ook op het arrest met 3 rechters van Uw Raad, RvV nr. 282 473 van 22 december 2022, waarin de centrale vraag is of het feit dat een Burundese onderdaan in België⁴² een verzoek internationale bescherming gedaan heeft volstaat om een risico op vervolging in geval van terugkeer met zich mee te brengen.

In deze dossiers heeft de asielinstantie een specifiek onderzoek gevoerd naar hoe personen die terugkeren naar Burundi behandeld worden door hun overheid, Cedoca, COI Focus : « Burundi– Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays » van 28 februari 2022, https://www.cgra.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_burundi_le_traitement_reserve_par_les_autorites_nationales_a_.20220228.pdf, hetgeen

een aanvaarding inhoudt van het standpunt dat om de nood aan bescherming in te schatten men moet vertrekken vanuit de hypothese van terugkeer en van hoe een dergelijke terugkeer normaliter verloopt.

In die CEDOCA COI Focus voor Burundi wordt er eerst ingegaan op het wettelijk kader voor Burundezen om te kunnen migreren, i.e. vertrek en terugkeer (Cedoca, COI Focus : « Burundi– Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays » van 28 februari 2022 pg 9 en 10). Hierna wordt in het hoofdstuk 'Types de retour', onderscheid gemaakt tussen 2 modi van terugkeer, vrijwillig en gedwongen. Er wordt aangegeven hoe vrijwillige terugkeer eruitziet en hoe gedwongen terugkeer eruitziet en materieel georganiseerd wordt. Er wordt aangegeven dat CEDOCA bij DVZ heeft nagegaan of de betrokken ambassade wordt ingelicht van het feit dat er een asielaanvraag werd ingediend in België bij gedwongen terugkeer, en er wordt gewezen dat de DVZ hier ontkennend op antwoordt. Er wordt ook gewezen op een antwoord van 2018 van DVZ waarin wordt gesteld dat de autoriteiten ter plekke altijd worden ingelicht van de gedwongen terugkeer op zich, omdat een laissez-passer wordt afgeleverd op basis van de vluchtgegevens die de DVZ aan de betrokken overheden overmaakt. In het geval een terugkeer met paspoort plaatsvindt kunnen overheden nog steeds op de hoogte zijn van de gedwongen terugkeer door de codes die gebruikt worden op de passagierslijsten (Cedoca, COI Focus : « Burundi– Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays » van 28 februari 2022, pg. 11).

In hoofdstuk 4 wordt dan ingegaan op hoe zo'n terugkeer er net uitziet, welke controles terugkeerders ondergaan, wat allemaal identificeerbaar is wat niet, welke documenten deze kan bijhebben, welke overheden present zijn, welke procedures gevolgd worden, welke behandelingen reeds gerapporteerd zijn, etc. (Cedoca, COI Focus : « Burundi– Le traitement réservé par les autorités nationales à leurs ressortissants de retour dans le pays » van 28 februari 2022, pg. 12 e.v.). Het is allemaal erg overzichtelijk en essentieel om nauwgezet een inschatting te kunnen maken van de risico's voor verzoekers bij terugkeer.

In het arrest nr 282 473 van 22 december 2022 met drie rechters oordeelt de RvV dat er een relevant verschil bestaat tussen Burundezen die louter in België verbleven hebben en Burundezen die in België om internationale bescherming verzocht hebben voor wat betreft hun perceptie door de Burundese autoriteiten bij terugkeer (punt 4.11 van het arrest).

In dit arrest wijst de RvV er ook op dat het gebrek aan informatie over concrete voorbeelden van terugkeerders naar Burundi die asiel hebben aangevraagd in België weinig tot niets zegt gezien er al geruime tijd geen gedwongen terugkeer plaatsvindt vanuit België naar Burundi en zeer weinig gevallen van vrijwillige terugkeer gekend zijn (punt 4.15 van het arrest).

De parallellen met de terugkeer van Afghanen die asiel hebben aangevraagd in België zijn duidelijk. Er moet vertrokken worden vanuit de effectieve hypothese van terugkeer, er moet waar nodig een onderscheid gemaakt worden tussen zij die 'gewoon' terugkeren en zij die terugkeren na een verzoek internationale bescherming te hebben ingediend, en het feit dat er nog geen gevallen gekend zijn van vervolging na gedwongen terugkeer is nietszeggend indien er geen gedwongen terugkeer is.

Het rapport van CEDOCA voor terugkeerders naar Burundi toont ook aan hoe belangrijk en mogelijk het is voor de Belgische asielinstantie om gedetailleerd in kaart te brengen hoe terugkeer naar Afghanistan er concreet zou uitzien voor afgewezen asielzoekers.

CEDOCA heeft diezelfde vraag onderzocht voor terugkeer naar Soedan in CEDOCA, COI Focus Soedan, Risico bij terugkeer van 6 februari 2018, beschikbaar op https://www.cgvs.be/sites/default/files/rapporten/coi_focus_soedan._risico_bij_terugkeer_2.pdf Uit de inhoudstafel blijkt hoe de asieldiensten er hier in slagen minutieus, stap voor stap in kaart te brengen hoe die terugkeer georganiseerd wordt en welke risico's er zijn:

(...)

Niet enkel voor Burundi en Soedan zag CEDOCA de noodzaak om de risico's bij terugkeer in kaart te brengen. Voor in totaal maar liefst 17 landen stelde CEDOCA een rapport op waarbij de risico's bij terugkeer worden onderzocht, namelijk eveneens voor de DRC, Algerije, El Salvador, Guinee, Kameroen, Marokko, Nicaragua, Niger, Pakistan, Palestina, Rwanda, Syrië, Togo, Venezuela en Tunesië.68

Waarom vindt CEDOCA het noodzakelijk om het risico te onderzoeken dat terugkeerders lopen naar Burundi, Soedan, de DRC, Algerije, El Salvador, Guinee, Kameroen, Marokko, Nicaragua, Niger,

Pakistan, Palestina, Rwanda, Syrië, Togo, Venezuela en Tunesië, en niet naar Afghanistan? Hoe valt dit onderscheid te verantwoorden?

De website van het CGVS heeft een luik 'landeninformatie', waar men landenrapporten kan opzoeken per land, of per thema. Eén van de thema's die verwerende partij zelf op haar website aanreikt, is 'terugkeer'.⁶⁹ Hieruit blijkt het belang dat het CGVS zelf toeschrijft aan dit onderwerp. Onder dit thema op de website van het CGVS, vindt men maar liefst 31 landenrapporten terug waarbij het risico bij terugkeer wordt onderzocht. Deze rapporten werden allen door CEDOCA, de studiedienst van het CGVS, opgesteld, op twee rapporten van EUAA na, waarbij de risico's voor terugkeerders naar Syrië worden ingeschat.⁷⁰

Ook EUAA ziet de noodzaak om de concrete risico's bij terugkeer te onderzoeken, zoals blijkt uit de rapporten over Syrië.

EUAA maakt in eerste instantie het onderscheid tussen terugkeer vanuit de EU, en terugkeer naar Syrië vanuit de buurlanden Turkije, Libanon en Jordanië. Daarna volgt een onderzoek naar de gevolgen van een illegaal vertrek uit Syrië, en een asielaanvraag in het buitenland. Ten derde kijkt EUAA naar het beleid van de autoriteiten wat betreft terugkeerders. Ten vierde onderzoekt EUAA de obstakels wat betreft terugkeer, en tot slot volgt een hoofdstuk over de concrete behandeling die men te wachten staat bij een terugkeer.

Dit zijn exact de zaken die voor Afghanistan onderzocht moeten worden. Verwerende liet dit echter na. Ook het CGVS, waarnaar verwerende partij verwijst, bracht hierover geen nuttige landeninformatie aan.

Naast het CGVS zelf (voor 17 landen behalve Afghanistan) en EUAA, dient ook het UK Upper Tribunal als voorbeeld van het onderzoek dat dient plaats te vinden.

De beoordeling van de objectieve risico's bij terugkeer van ordinaire burgers (waarvan wordt aangenomen dat zij geen duidelijk risicoprofiel hebben en/of een 'in-country' vrees) dient te gebeuren naar het voorbeeld van de 'Country Guidance Determinations' van het UK Upper Tribunal. De UK Upper Tribunal maakt een heel duidelijk onderscheid tussen de risico's 'in-country' en meer algemene risico's die zich voor kunnen doen 'at the pinch-point of arrival.' Voor een aantal specifieke landen zijn de risico's op het moment van aankomst in het land van herkomst meer prominent aanwezig, zoals onder andere voor Iran⁷², Sri Lanka⁷³ en Somalië.⁷⁴ Voor deze landen redeneert het UK Upper Tribunal als volgt:

"In cases where the claimant is found to be insincere in his or her claimed conversion, there is not a real risk of persecution 'in-country'. There being no reason for such an individual to associate himself with Christians, there is not a real risk that he would come to the adverse attention of the Iranian authorities. Decision-makers must nevertheless consider the possible risks arising at the 'pinch point' of arrival:

1. All returning failed asylum seekers are subject to questioning on arrival, and this will include questions about why they claimed asylum;
2. A returnee who divulges that he claimed to be a Christian is reasonably likely to be transferred for further questioning;
3. The returnee can be expected to sign an undertaking renouncing his claimed Christianity. The questioning will therefore in general be short and will not entail a real risk of ill-treatment;
4. If there are any reasons why the detention becomes prolonged, the risk of ill-treatment will correspondingly rise. Factors that could result in prolonged detention must be determined on a case by case basis.

They could include but are not limited to:

- a) Previous adverse contact with the Iranian security services;
- b) Connection to persons of interest to the Iranian authorities;
- c) Attendance at a church with perceived connection to Iranian house churches;
- d) Overt social media content indicating that the individual concerned has actively promoted Christianity.⁷⁵

Relevant is ook de 'Country Guidance Determination'⁷⁶ XX van 20 januari 2022 van het UK Upper Tribunal.⁷⁷

Het UK Upper Tribunal gaat in dit document nauwgezet na wat de Iraanse Staat zou kunnen controleren voor terugkeerders, wat ze kan controleren gelet op logistieke beperkingen, in welke mate ze gericht sociale media controleren voor Iraniërs op zich, en hoe dit bijvoorbeeld makkelijker is voor terugkeerders gezien het een afgebakende groep is met een hoger risico, zeker als het om terugkeerders gaat die geen

reisdocumenten meer hebben en op voorhand een laissez-passer of emergency travel document dienen aan te vragen, waardoor ze meer in het zicht lopen en identificeerbaar zijn als terugkeerder.

Een dergelijke graduele, afgebakende en met onderzoek en expertise onderbouwde risico-analyse is onontbeerlijk voor afgewezen Afghaanse asielzoekers die zouden terugkeren naar een Taliban bestuurd Afghanistan, en dient een essentieel punt te zijn in het onderzoek naar een mogelijke schending van artikel 3 EVRM bij terugkeer.

Als we dan kijken naar het arrest EHRM, Sufi en Elmi v. het Verenigd Koninkrijk, 28 juni 2011, dat relevant is omdat het de hypothese betreft waarin 2 Somalische betrokkenen vanuit het Verenigd Koninkrijk naar Somalië terugkeren, dan zien we dat het EHRM het risico bij terugkeer zeer nauwkeurig, chronologisch en logisch inschat. Er wordt door het EHRM gekeken naar wie de luchthaven in handen heeft waar ze zouden landen bij terugkeer, naar de veiligheidssituatie in Mogadishu, waar ze door zouden moeten transiteren, naar de veiligheidssituatie in Zuid- en Centraal Somalië waar ze zich zouden moeten vestigen of erdoor zouden moeten transiteren, en de situatie in de kampen voor ontheemden. Het Hof maakt de inschatting omdat het logisch is, als ze terugkeren dan naar X, indien niet naar X dan naar Y, indien niet naar Y dan naar Z, en daarbij komen ze in aanraking met S, T, U, V en W als actoren van vervolging.

Dit is de oefening die verwerende partij ook moeten maken voor Afghanen die niet erkend zouden worden en die terug zouden keren naar Afghanistan. Er moet onderzocht worden hoe de vrijwillige en gedwongen terugkeer georganiseerd zou worden, welke documenten zouden gebruikt worden, op welke manieren de betrokkenen dreigen geïdentificeerd te worden als personen die een verzoek internationale bescherming in Europa hebben ingediend, aan welke controles betrokkenen zouden onderworpen op de luchthaven en de daaropvolgende checkpoints, of ze ondervraagd zouden worden, wat het risico is op mishandeling tijdens een dergelijke ondervraging, et cetera. De hypothese van terugkeer moet dus heel gedisciplineerd, chronologisch en logisch in kaart gebracht worden.

Er moet uitgegaan worden van de hypothese van terugkeer en die hypothese moet zo concreet mogelijk gemaakt worden.

Bij die analyse moet er goed rekening gehouden worden met de vraag van het UNHCR om geen gedwongen terugkeer te organiseren naar Afghanistan. Het UNHCR heeft in augustus 2021⁷⁸, net na de val, opgeroepen om geen Afghanen terug te sturen naar Afghanistan. Het UNHCR heeft die oproep bevestigd in februari 2022⁷⁹, en nu opnieuw in februari 2023:

“31. As the situation in Afghanistan is volatile and may remain uncertain for some time to come, coupled with a large-scale humanitarian emergency in the country, UNHCR continues to call on States to suspend the forcible return of nationals and former habitual residents of Afghanistan, including those who have had their asylum claims rejected. The bar on forcible return serves as a minimum standard and needs to remain in place until such time as the security, rule of law, and human rights situation in Afghanistan has significantly improved to permit a safe and dignified return of those determined not to be in need of international protection.”⁸⁰

Waarom vraag het UNHCR om geen gedwongen terugkeer richting Afghanistan te organiseren? Dat wil alleszins zeggen dat er geen garanties zijn op hoe afgewezen verzoekers internationale bescherming zullen behandeld worden en dat er een reële bezorgdheid is over het lot van personen in een dergelijke situatie.

De risico-analyse moet zich baseren op de concrete situatie van verzoekers. Wil het onderzoek naar de risico's die Afghanen lopen bij terugkeer niet te speculatief zijn maar zo concreet en logisch als het EHRM onderzoekt in het Sufi en Elmi arrest, dan dient er vertrokken te worden vanuit de concrete risico's die Afghanen lopen bij terugkeer vanuit Europa in de volgorde dat deze risico's zich zouden presenteren. Een Afghaan die terugkeert wordt verondersteld terug te keren met documenten en per vliegtuig. Afgewezen Afghanen worden niet geteleporteerd en ze worden ook niet terug het land binnengesmokkeld via Pakistan of Iran.

Elk onderzoek naar de concrete risico's bij terugkeer ontbreekt tot op heden. Verwerende partij ging hierdoor onzorgvuldig te werk.

Omwille van het bovenstaande schendt de bestreden beslissing artikel 3 EVRM en de zorgvuldigheidsplicht. Elk onderzoek naar de concrete risico's bij een terugkeer naar Afghanistan, bij aankomst en later bij hervestiging in de regio van herkomst, ontbreekt.

Bovendien wordt in de bestreden beslissing de argumentatie over de precaire socio-economische en humanitaire situatie simpelweg overgenomen van de beslissing van het CGVS. Hierbij slaat verwerende partij de instructie van Uw Raad in de wind om een grondig onderzoek te voeren naar een mogelijke schending van artikel 3 EVRM, los van het vluchtelingenrecht.

Om al deze redenen vindt verzoeker dat de bestreden beslissing niet op afdoende en zorgvuldige wijze gemotiveerd is en bovenstaande wettelijke bepalingen, in het bijzonder de zorgvuldigheidsplicht en artikel 3 juncto 13 EVRM schendt.

In ondergeschikte orde vraagt verzoeker om minstens het arrest van de Raad van State af te wachten alvorens een arrest te vellen over het onderhavig beroep tegen de bestreden beslissing. Verzoeker diende om de hierboven vermelde redenen een cassatieberoep in tegen het arrest nr 286 038. (stuk 2)"

De Raad stelt vast dat in de toelichting bij het middel nergens nader wordt ingegaan op de door de verzoekende partij voorgehouden schending van artikel 19 van het EU-Handvest en van artikel 13 EVRM.

Bij gebreke van een weergave in de toelichting van het middel van de wijze waarop de door verzoekende partij vermelde rechtsregel zou zijn geschonden, dient dit onderdeel van het middel als onontvankelijk te worden beschouwd.

Wat betreft de schending van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van artikel 62 van de Vreemdelingenwet, die de formele motiveringsplicht betreffen, stelt de Raad vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen gelezen worden, zodat de verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover verzoekende partij in rechte beschikt. Bij lezing van het verzoekschrift blijkt dat de verzoekende partij daarin niet enkel inhoudelijke kritiek levert op de motieven van de bestreden beslissing, maar er ook in slaagt de motieven vervat in de in casu bestreden beslissing weer te geven en daarbij blijk geeft kennis te hebben van de motieven vervat in de bestreden beslissing. Hiermee is het normdoel van de formele motiveringsplicht bereikt.

Een schending van de formele motiveringsplicht wordt niet aannemelijk gemaakt.

Waar de verzoekende partij kritiek uit op de motieven van de bestreden beslissing, voert zij in weze de schending van de materiële motiveringsplicht aan. Het middel zal verder vanuit dit oog punt worden onderzocht.

Bij de beoordeling van de materiële motiveringsplicht behoort het niet tot de bevoegdheid van de Raad om zich in de plaats te stellen van de administratieve overheid. De Raad is in de uitoefening van zijn wettelijk toezicht enkel bevoegd na te gaan of deze overheid is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij die correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan niet in onredelijkheid tot haar besluit is gekomen.

In de bestreden beslissing stelt de gemachtigde van de Staatssecretaris vast dat de verzoekende partij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten (artikel 7, eerste lid, 1° van de Vreemdelingenwet). De verzoekende partij toont niet aan dat zij in het bezit is van een geldig paspoort voorzien van een geldig visum. Dit motief blijft dan ook overeenind.

De verzoekende partij beweert echter dat de bestreden beslissing een schending inhoudt van artikel 3 van het EVRM, aangezien zij blootgesteld zou worden aan foltering of een onmenselijke of vernederende behandeling.

De bestreden beslissing werd getroffen op grond van artikel 52/3, §1 van de Vreemdelingenwet.

Dit artikel bepaalt het volgende:

“Indien de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de asielaanvraag niet in overweging neemt of de vluchtelingenstatus weigert te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus weigert toe te kennen aan een vreemdeling en de vreemdeling onregelmatig in het Rijk verblijft, moet de minister of zijn gemachtigde onverwijld een bevel om het grondgebied te verlaten afgeven, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°. Deze beslissing wordt ter kennis gebracht van de betrokkene overeenkomstig artikel 51/2.”

In casu dient te worden vastgesteld dat door de Commissaris-generaal op 24 maart 2022 een beslissing tot weigering van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus werd genomen, die op 13 maart 2023 door de Raad werd bevestigd.

Zoals in voormelde bepaling wordt aangegeven moet de gemachtigde in dergelijke situatie een bevel om het grondgebied te verlaten nemen op grond van artikel 7 van de Vreemdelingenwet.

Artikel 7 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde of, in de in 1°, 2°, 5°, 9°, 11° of 12° bedoelde gevallen, moet de minister of zijn gemachtigde een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven aan de vreemdeling die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen : (...)”

Hieruit volgt dat de gemachtigde wel steeds rekening dient te houden met de meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag. Van een volledige gebonden bevoegdheid, waarvan de verwerende partij in haar nota met opmerkingen gewag maakt, is dus helemaal geen sprake. In dit verband voorziet artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet ook dat bij het nemen van een verwijderingsbeslissing rekening moet worden gehouden met het hoger belang van het kind, het gezins- of familieleven en de gezondheidstoestand. Een verder onderzoek naar de door verzoekende partij ingeroepen hogere rechtsnormen en artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet dringt zich dan ook op.

Artikel 74/13 van de vreemdelingenwet bepaalt als volgt:

“Bij het nemen van een beslissing tot verwijdering houdt de minister of zijn gemachtigde rekening met het hoger belang van het kind, het gezins- en familieleven en de gezondheidstoestand van de betrokken onderdaan van een derde land.”

De Raad stelt vast dat de verzoekende partij in casu niet aantoont enig gezins- of familieleven of minderjarige kinderen in België te hebben en zij ook geen concrete argumenten aanvoert tegen de vaststelling in de bestreden beslissing dat er medisch gezien geen bezwaar is tegen een terugkeer.

De schending van artikel 74/13 van de Vreemdelingenwet kan niet worden aangenomen.

Voorts voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 3 van het EVRM. Zij verwijst enerzijds naar de precaire socio-economische omstandigheden en anderzijds naar haar verwestering.

De verwerende partij verwijst vooreerst naar het arrest van de Raad in zake het verzoek om internationale bescherming. In dit arrest wordt het volgende gesteld:

“De Raad stelt vast dat Afghanistan zich, net vóór de machtsovername door de taliban, reeds bevond in een precaire socio-economische situatie als gevolg van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen, zoals een gebrek aan overheidsmiddelen, de beperkte ontwikkeling van een socio-economisch beleid door de voormalige Afghaanse regering, aanhoudende en ernstige droogteperioden, beperkte buitenlandse handel, de socio-economische gevolgen van de COVID-19- pandemie en de onveiligheid in de context van het aanhoudende gewapend conflict. Het EHRM oordeelde op 29 januari 2013 met betrekking tot de algemene socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan dat de toenmalige situatie, die weliswaar zeer ernstig was wegens het aanhoudende conflict, niet vergelijkbaar was met die in Zuid- en Centraal-Somalië. Zo stipte het EHRM aan dat Afghanistan wél een functionerende centrale regering had en dat nog steeds een functionerende infrastructuur aanwezig was, anders dan Somalië dat sinds 1991 geen functionerende centrale regering meer heeft. Verder bleek dat Afghanistan, en in het bijzonder Kabul waarheen de verzoeker zou worden teruggestuurd, onder controle van de regering stond, in tegenstelling tot het grootste deel van Zuid- en Centraal-Somalië, dat sinds 2008

onder controle staat van islamitische opstandelingen. Tevens benadrukt het EHRM dat er in Afghanistan een aanzienlijke aanwezigheid was van internationale hulporganisaties, in tegenstelling tot in Somalië, waar internationale hulporganisaties de toestemming werd geweigerd om in meerdere gebieden actief te zijn. Ten slotte oordeelde het EHRM dat, hoewel de moeilijkheden en tekortkomingen in de voorzieningen voor personen met een handicap in Afghanistan niet konden worden onderschat, evenmin kon worden gezegd dat die problemen het gevolg waren van een opzettelijk handelen of nalaten van de Afghaanse autoriteiten. Het EHRM was dan ook van oordeel dat in die omstandigheden de problemen waarmee de betrokken verzoeker zou worden geconfronteerd bij terugkeer grotendeels het gevolg zouden zijn van ontoereikende sociale voorzieningen door een gebrek aan middelen. Aldus werd gekozen voor de benadering van het Hof van Justitie in de zaak “N. tegen het Verenigd Koninkrijk”, wat inhoudt dat van een schending van artikel 3 van het EVRM enkel sprake is “in zeer uitzonderlijke gevallen, wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn” (EHRM 29 januari 2013, nr. 60367/10, S.H.H. tegen Verenigd Koninkrijk). Dat de socio-economische situatie in Afghanistan na de machtsovername door de taliban in augustus 2021 nog verder is verslechterd, wordt niet betwist. Zo blijkt uit de objectieve landeninformatie in het rechtsplegingsdossier dat sinds augustus 2021 het land en de bevolking in het algemeen zijn verarmd. Het gemiddelde inkomen is met een derde gedaald, de tewerkstellingsgraad is gedaald en een groot deel van de bevolking bevindt zich in een situatie van voedselonzeekerheid of loopt het risico om in zulke situatie terecht te komen. Het Wereldvoedselprogramma meldde op 20 mei 2022 dat ongeveer 19,7 miljoen personen – bijna de helft van de Afghaanse bevolking – extreme voedselonzeekerheid kennen. Daarvan bevinden ongeveer 6,6 miljoen personen zich in een noodsituatie en 20 000 personen in een catastrofale situatie. UNOCHA geeft aan dat 55% van de bevolking in 2022 humanitaire hulp nodig heeft, waarvan 9,3 miljoen personen in extreme nood zijn. Het aantal mensen dat het risico loopt op acute voedselonzeekerheid wordt verwacht te stijgen tot 22,8 miljoen, meer dan de helft van de Afghaanse bevolking. De kernvraag is of de huidige algemene precaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan overwegend (‘predominantly’) wordt veroorzaakt door gedragingen van derden, in casu de actoren vermeld in artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet, dan wel of deze situatie eerder het gevolg is van objectieve factoren, zoals ontoereikende voorzieningen door een gebrek aan overheidsmiddelen, al dan niet in combinatie met natuurlijke fenomenen, waardoor de voormelde situatie in Afghanistan niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet. Na een zorgvuldige lezing van alle objectieve landeninformatie die ter beschikking wordt gesteld door beide partijen, kan niet worden vastgesteld dat een specifieke actor overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk is voor de humanitaire omstandigheden in Afghanistan, ook niet na de machtsovername door de taliban in augustus 2021. Uit de beschikbare landeninformatie volgt dat er tal van factoren aan de basis liggen van de actuele socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan, waaronder een reeds bestaande precaire economische situatie, milieuomstandigheden zoals natuurrampen en een terugkerende droogte die in combinatie met het gewapend conflict en aanhoudend geweld nefast is voor de voedselzekerheid, alsook de specifieke economische gevolgen van de machtsovername door de taliban, die door de internationale gemeenschap niet wordt erkend als een legitieme Afghaanse overheid. Voor de machtsovername door de taliban was Afghanistan reeds sterk afhankelijk van buitenlandse hulp. Hiermee werd 75% van alle overheidsuitgaven gefinancierd doch dit leidde tot slechts zeer bescheiden verwezenlijkingen. Wijdverspreide corruptie had een negatieve impact op de economie alsook op investeringen in de privésector. Dit was één van de oorzaken waarom de privésector en privé investeringen in Afghanistan onderontwikkeld bleven, naast het gewapend conflict, politieke instabiliteit, de druk op de economie als gevolg van de influx van terugkeerders, bureaucratische inefficiëntie en brain drain. De machtsovername door de taliban heeft geleid tot een plotse (tijdelijke) onderbreking van deze internationale kapitaalinstroom en van financiële en economische hulp alsook tot een ernstige verstoring van het goederen- en dienstenverkeer, onder meer omwille van de tijdelijke sluitingen van de grenzen door Pakistan en Iran. De enige humanitaire hulp die bleef voortlopen, hoewel in beperkte mate, gebeurde grotendeels via NGO's en IGO's. Sinds september 2021 is de Afghaanse economie, die zo afhankelijk is van buitenlandse hulp, in vrije val, wat heeft geleid tot een ineensstorting van de openbare dienstverlening en het Afghaanse bancaire systeem. Deels omwille van reeds bestaande internationale sancties opgelegd door de Verenigde Naties en de Verenigde Staten ten aanzien van individuen die behoren tot de taliban, deels omwille van economische acties ondernomen door de internationale gemeenschap, werden de Afghaanse buitenlandse geldreserves na de machtsovername bevroren. De overdracht van middelen en hulp verschuldigd door de Wereldbank, het International Monetair Fonds en andere internationale donoren werd tevens nagenoeg onmiddellijk opgeschort. Voorts beslisten regeringen en internationale financiële instellingen om niet langer rechtstreeks zaken te doen met de Afghaanse Centrale Bank. Dit veroorzaakte een liquiditeitscrisis. Afghaanse banken beperkten vervolgens de mogelijkheid om geld over te schrijven of op te nemen. Dit verhinderde bedrijven om betalingen uit te voeren of te ontvangen, toegang te krijgen tot hun kapitaal of de salarissen van hun werknemers te betalen. Ook de uitbetaling van lonen aan

ambtenaren werd hierdoor bemoeilijkt. Het zorgde tevens voor een terugval en disrupties in buitenlandse handel alsook importrestricties. Internationale organisaties of NGO's, werkzaam in ontwikkelingshulp, werden verhinderd om de salarissen van hun medewerkers te betalen. Huishoudens konden geen buitenlandse geldoverdrachten meer ontvangen of toegang krijgen tot hun spaargeld. Overheidssectoren zoals onderwijs en gezondheidszorg konden niet meer naar behoren functioneren. In november 2021 werd het gebruik van buitenlands geld in Afghanistan verboden door de de facto overheid en werd van de bevolking geëist om enkel Afghanis te gebruiken voor hun financiële transacties. Wegens de moeilijkheden om fondsen naar en binnen Afghanistan over te maken, heeft het informele hawala-systeem voor geldovermakingen aan belang gewonnen. De beperking op het overmaken van geld naar en binnen Afghanistan is momenteel ook een van de belangrijkste belemmeringen voor internationale organisaties die in het land ontwikkelingshulp willen verlenen. Ook zij moeten steeds meer gebruik maken van het hawala-systeem. Het hawala-systeem heeft echter ook te lijden onder de financiële crisis in het land, omdat hawala-verstrekken hun diensten niet meer kunnen aanbieden, of althans niet meer in dezelfde mate als voorheen, als gevolg van de algemene liquiditeitscrisis en de beperkingen in het banksysteem. De ineenstorting van het bankwezen en het monetaire stelsel alsook het tekort aan cash leidden tot een devaluatie van de Afghaanse munt, een versnelde inflatie door hoge prijzen voor levensmiddelen, het verlies van bijna vijfhonderdduizend banen en een algemene inkrimping van de Afghaanse economie. Het bruto binnenlands product van Afghanistan kromp met ongeveer 20-30% nadat de taliban aan de macht kwamen. Bovendien had en heeft de vlucht van gekwalificeerd personeel naar het buitenland en de gebrekkige toegang voor vrouwen tot de arbeidsmarkt een impact op de Afghaanse economie. Tevens zijn tal van privé-initiatieven, geleid door en gericht tot vrouwen, gedwongen stopgezet. Tezelfdertijd lijdt Afghanistan momenteel onder de gevolgen van de ergste droogte in 27 jaar. Dit heeft geleid tot de slechtste oogst in 35 jaar en een tekort dat wordt geschat op maximaal 3 miljoen ton tarwe. Om tekorten in de oogst te compenseren was er reeds een beleid om landbouwproducten in te voeren, zoals tarwe, maar dit wordt in gevaar gebracht door de liquiditeitsproblemen van de de facto Afghaanse overheid. Daarbij kwam ook nog eens de impact van het conflict in Oekraïne op de wereldhandel, dat gevolgen had voor de voedselzekerheid in Afghanistan. Resolutie 2651 werd in december 2021 aangenomen door de VN Veiligheidsraad, waardoor het sanctieregime werd aangepast en humanitaire bijstand, financiële transacties en de levering van goederen en diensten nodig voor deze bijstand werden vrijgesteld. In januari 2022 lanceerde de VN een oproep om 5 miljard dollar aan noodhulp. Eveneens in januari 2022 hebben de Verenigde Staten 308 miljoen dollar toegezegd. In februari 2022 verklaarde de regering van de Verenigde Staten dan weer van plan te zijn de helft van de 7 miljard dollar aan bevroren tegoeden in een hulpfonds te storten en de andere helft aan de families van de slachtoffers van de aanslagen van 11 september 2001 te geven. Ook in februari 2022 besloten de Verenigde Staten om de sancties die hadden geleid tot de ineenstorting van de Afghaanse economie sinds de overname door de taliban te versoepelen. In maart 2022 ontving de Afghaanse centrale bank zo'n 32 miljoen dollar in contante hulp van de Verenigde Staten. Het voorgaande neemt niet weg dat humanitaire organisaties worden geconfronteerd met tal van moeilijkheden en belemmeringen om de noodzakelijke humanitaire hulp te bieden. Ze kennen ernstige operationele uitdagingen door onzekere geldstromen als gevolg van terughoudendheid bij banken en een overmatige naleving van de internationale sancties tegen de taliban uit vrees om overtredingen tegen de sancties te begaan. Ook bedrijven krijgen om deze reden te maken met ernstige beperkingen in hun operationele capaciteit. In juni 2022 werden de provincies Paktia en Khost getroffen door een aardbeving waarbij meer dan duizend doden vielen en meer dan zesduizend gewonden. Daarop vroegen de taliban om internationale bijstand. Hoewel het economische beleid van de taliban voorlopig nog onduidelijk is en de door de taliban aangestelde functionarissen ervaring missen in het bankwezen en financiële zaken, blijkt uit de beschikbare landeninformatie niet dat de taliban maatregelen zouden hebben getroffen om de humanitaire situatie te doen verslechteren, bijvoorbeeld door humanitaire hulp te blokkeren. Het is weliswaar zo dat de Verenigde Naties tussen 19 augustus en 31 december 2021 196 incidenten hebben gedocumenteerd die betrekking hadden op hun werkzaamheden, in de eerste plaats op hun personeel, waaronder 111 gevallen van intimidatie, 39 met criminaliteit verband houdende incidenten, 10 arrestaties en 30 incidenten waarbij gebouwen, kantoren en eigendommen van de Verenigde Naties werden geviseerd. Het totaal is een aanzienlijke stijging ten opzichte van de 34 incidenten die in dezelfde periode in 2020 werden geregistreerd. Terzelfdertijd hebben de agentschappen van de Verenigde Naties hun operaties in het hele land voortgezet, waarbij alle belangrijke en enkele minder belangrijke routes werden gecontroleerd en ontruimd voor gebruik (UN Security Council, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security, Report of the Secretary-General, A/76/667 – S/2022/64, p. 5). In september 2021 en in februari 2022 herhaalden de de facto overheden hun belofte om de veiligheid van humanitair personeel en hun bewegingsvrijheid te garanderen. In maart 2022 gaf UNOCHA aan dat door de drastische afname van het willekeurig geweld veel belemmeringen voor humanitair personeel wegvielen om te reizen naar moeilijk bereikbare gebieden in vergelijking met daarvoor. UNOCHA gaf evenwel ook aan te worden geconfronteerd met interferenties

van lokale overheden in hun werkprocessen, bv. in de voedselbedeling. Er wordt gemeld dat in 57% van de districten humanitair personeel te maken kreeg met geweld of bedreigingen. In de periode van 1 januari 2022 tot 30 april 2022 rapporteerde UNOCHA een totaal van 134 incidenten van geweld tegen humanitair personeel, goederen en gebouwen, waarvan 70 werden gepleegd door gewapende criminele groeperingen en 57 door de taliban en 3 door ISKP. In latere maanden zijn er nog meldingen geweest van zulke incidenten (EUAA, Afghanistan: Targeting of individuals, augustus 2022, p. 178). Hoewel deze incidenten van geweld tegen humanitair personeel zorgwekkend zijn en in het oog moeten worden gehouden, kan in deze stand van zaken niet worden gesteld dat humanitair personeel op een systematische wijze wordt geviséerd of op systematische wijze wordt verhinderd in het uitoefenen van zijn werkzaamheden. In maart 2022 noteerde de Wereldbank dat doorlopende humanitaire bijstand had bijgedragen tot een zekere economische stabilisatie, met een licht verbeterde wisselkoers, een meer stabiele inflatie en een lichte stijging in tewerkstelling alsook in lonen. Niettemin zou het minstens nog tot 2031 duren voordat het Afghaanse BNP terugkeert tot het niveau van 2020. Volgens de Wereldbank vereist dit onder meer het versoepelen van beperkingen in de financiële sector, een groeiend politiek vertrouwen in de talibanregering, toegenomen investeringen in de privésector, meer mogelijkheden voor vrouwen om deel te nemen aan de economie en een stabiele veiligheidssituatie. Na een zorgvuldige analyse van het geheel van de beschikbare landeninformatie in het rechtsplegingsdossier besluit de Raad dat de humanitaire situatie in Afghanistan werd veroorzaakt door een multidimensionale crisis waarvan niet kan worden vastgesteld dat een specifieke actor er overwegend, laat staan als enige, verantwoordelijk voor is. Dit is een standpunt dat tevens wordt gevolgd door andere rechtscolleges in de Europese Unie (zie bv. Oberverwaltungsgericht Hamburg, 23 februari 2022 – 1 Bf 282/20.A), minstens is de Raad geen andersluidende rechtspraak bekend. Uit bovenstaande vaststellingen blijkt immers dat de preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan het gevolg is van een complexe wisselwerking tussen verschillende elementen en economische factoren, waarvan een aantal factoren reeds voor de machtsovername door de taliban in het land aanwezig waren. Daarnaast zijn er de economische gevolgen veroorzaakt door een combinatie van beslissingen genomen door buitenlandse regeringen en internationale instellingen, enerzijds, alsook door bepaalde beleidsbeslissingen van de taliban gepaard met hun falen om tegemoet te komen aan bepaalde eisen in ruil voor internationale bijstand, anderzijds. Ten slotte zijn er milieumomstandigheden zoals de aanhoudende ernstige droogte en andere natuurrampen die een aanzienlijke impact hebben. Er kan uit het geheel van de beschikbare landeninformatie dan ook niet worden afgeleid dat de huidige preciaire socio-economische en humanitaire situatie overwegend wordt veroorzaakt door gedragingen van de taliban of enige andere actor, laat staan wordt veroorzaakt door het opzettelijk handelen of nalaten van de taliban of enige andere actor. Voorts blijkt niet dat verzoeker in deze context persoonlijk wordt geviséerd of dat hij behoort tot een groep van geviseerde personen. Verzoeker laat na enigszins aan te tonen dat hij bij terugkeer naar Afghanistan door de taliban of enige andere actor op intentionele en gerichte wijze zou worden onderworpen aan een onmenselijke behandeling, met name een situatie van extreme armoede waarbij hij niet zou kunnen voorzien in zijn elementaire levensbehoeften. Hierbij dient volledigheidshalve aangestipt te worden dat hoewel verzoeker aangeeft geen contacten meer te hebben met zijn familie sinds de machtsovername door de taliban, hij niet aantoonde dat hij niet meer over enig familiaal netwerk zou beschikken in Afghanistan alwaar volgens zijn verklaringen zijn echtgenote, kinderen en schoonvader verbleven met wie hij in het verleden sinds zijn vertrek uit Afghanistan wel contacten had (Verklaring Volgend verzoek van 19 november 2021, vraag 13, 21). Bij gebrek aan een actor in de zin van artikel 48/5, § 1 van de Vreemdelingenwet en een element van opzettelijkheid, blijkt dat in casu geen toepassing kan worden gemaakt van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet en dat de huidige preciaire socio-economische en humanitaire situatie in Afghanistan dan ook geen aanleiding geeft tot het toekennen van internationale bescherming. Verzoekers betoog doet hierover niet anders denken. Waar verzoeker laat gelden dat de situatie in Afghanistan met de hongersnood aldaar enkele maanden na de val van de Afghaanse regering in veel opzichten lijkt op de situatie in Somalië in 2011 en voorhoudt dat de elementen waarop het EHRM in het arrest “Sufi en Elmi” zijn vaststelling van een algemene situatie van schending van artikel 3 van het EVRM heeft gebaseerd ook thans in Afghanistan aanwezig zijn, kan hij niet worden bijgetreden. In tegenstelling tot de situatie in Somalië ten tijde van het arrest “Sufi en Elmi” is er heden in Afghanistan immers wel degelijk een de facto regering aanwezig, met de facto ministers en de facto functionarissen (EUAA, Afghanistan security situation, augustus 2022, p. 36-43). Dat deze regering wordt geleid door de taliban doet daar geen afbreuk aan. Ook het gegeven dat de taliban de sharia hebben ingevoerd en geïmplementeerd in Afghanistan, net zoals al-Shabaab in Somalië, maakt niet dat de situatie vergelijkbaar is met deze in “Sufi en Elmi”. Overigens is Afghanistan niet het enige land dat stelt dat de sharia wordt ingevoerd. Het grootste verschil is dat de huidige humanitaire crisis in Afghanistan niet het gevolg is van willekeurige oorlogsmethoden of andere geweldshandelingen, zoals dat in het arrest “Sufi en Elmi” wel het geval was. Ten slotte merkt de Raad op dat in het arrest “Sufi en Elmi” nergens wordt verwezen naar enige internationale sanctie of de gevolgen ervan. Een ander groot verschil met de situatie die in het arrest “Sufi

en Elmi” werd besproken, is dat al-Shabaab internationale hulporganisaties toegang weigerde tot de Somalische gebieden onder zijn controle. Er is in de beschikbare landeninformatie evenwel geen enkele ernstige aanwijzing die erop duidt dat de taliban heden IGO's of NGO's op systematische wijze de toegang tot Afghanistan weigeren. Integendeel, zoals vermeld, is humanitaire bijstand, hetzij beperkt, blijven doorlopen, ook na de machtsovername en hebben de taliban zelf een oproep om internationale hulp gelanceerd. In zoverre verzoeker erop wijst dat de humanitaire crisis nog wordt verergerd door het optreden van de Afghaanse staat die nu volledig door de taliban wordt gecontroleerd en deze crisis nog verergerd is door de blokkering van de hulp door internationale actoren, wijst de Raad erop dat hieruit nog niet volgt dat artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet van toepassing is. De sancties en economische acties worden immers opgelegd door buitenlandse regeringen en internationale instellingen en zijn gericht tegen het talibanregime en individuele talibanleden. De sancties en economische acties viseren op zich Afghanistan noch de Afghaanse bevolking. Dit neemt niet weg dat de Afghaanse bevolking eveneens wordt getroffen door deze sancties en economische maatregelen die via een domino-effect een ernstige impact hebben op hun leefomstandigheden en socio-economische situatie. Er is echter in hoofde van de buitenlandse regeringen en de internationale instellingen geen sprake van een opzettelijk handelen of nalaten dat specifiek is gericht tegen de Afghaanse bevolking, laat staan tegen verzoeker. Voorts is de Raad van mening dat de redenen waarom internationale sancties en economische maatregelen worden getroffen tegen de taliban een onvoldoende aanknopingspunt vormen om te kunnen stellen dat het risico om bij terugkeer terecht te komen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting voortvloeit uit een opzettelijk handelen of nalaten vanwege de taliban dat specifiek is gericht tegen de Afghaanse bevolking, laat staan dat verzoeker in casu persoonlijk wordt gevisieerd. De Raad herinnert eraan dat gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, normaliter op zich geen individuele bedreiging vormen die als ernstige schade kan worden aangemerkt. Gelet op wat voorafgaat, concludeert de Raad dat het risico voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan terecht te komen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting, in deze stand van zaken niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet. Dit neemt niet weg dat een terugkeer van verzoeker naar Afghanistan omwille van de huidige precaire socio-economische en humanitaire situatie aldaar nog steeds aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 van het EVRM. Hoewel zulke mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM in casu buiten de eigenheid van het huidige Belgische asielrecht valt, waar de artikelen 48/3 en 48/4 van Vreemdelingenwet duidelijk omschreven voorwaarden voorzien voor de erkenning als vluchteling dan wel de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus, moet de mogelijke schending van voormeld verdragsartikel alleszins grondig worden onderzocht bij de afgifte van het bevel om het grondgebied te verlaten (RvS 28 september 2017, nr. 239.259; RvS 8 februari 2018, nr. 240.691; RvS 29 mei 2018, nrs. 241.623 en 241.625; RvS 28 mei 2021, nr. 250.723). Voorts dient te worden vastgesteld dat verzoeker geen andere concrete persoonlijke kenmerken en omstandigheden aantoont waaruit blijkt dat hij een reëel risico loopt op foltering of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing. Verzoeker maakte immers geen gewag van andere persoonlijke problemen die hij de laatste jaren in Afghanistan zou hebben gekend. 3.3.5. Beoordeling in het licht van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet Opdat aan verzoeker de subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet kan worden toegekend, moet er sprake zijn van een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon, als burger, als gevolg van willekeurig geweld – dit is geweld dat de personen zonder onderscheid raakt, met name zonder dat zij specifiek worden gevisieerd – in het geval van een internationaal of binnenlands gewapend conflict. Deze wetsbepaling vormt de omzetting van artikel 15, c) van de richtlijn 2011/95/EU en is een bepaling waarvan de inhoud verschilt van die van artikel 3 van het EVRM en waarvan de uitlegging dan ook autonoom moet geschieden, maar met eerbiediging van de RvV 273 324 - Pagina 28 van 32 grondrechten zoals deze door het EVRM worden gewaarborgd (HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie, pt. 28). Er moet bijgevolg tevens rekening worden gehouden met het gestelde in het arrest “Elgafaji” waar het Hof van Justitie een onderscheid maakt tussen twee situaties: - de situatie waar “er zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land of, in voorkomend geval, naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico op de in artikel 15, sub c, van de richtlijn bedoelde ernstige bedreiging zou lopen” (HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie, pt. 35; HvJ 30 januari 2014, C-285/12, Aboucar Diakité v. de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en staatlozen, pt. 30); en - de situatie waarbij rekening wordt gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker en waarbij het Hof van Justitie heeft gepreciseerd dat “hoe meer de verzoeker eventueel het bewijs kan leveren dat hij specifiek wordt geraakt om redenen die te maken hebben met zijn persoonlijke omstandigheden, hoe lager de mate van willekeurig geweld zal zijn die vereist is opdat hij in aanmerking komt voor subsidiaire bescherming” (HvJ 17 februari 2009

(GK), C-465/07, *Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie*, pt. 39). In de eerste hypothese is er sprake van een uitzonderlijke situatie waar de mate van het willekeurig geweld in het gewapende conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar het betrokken land, in voorkomend geval naar het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon. De mate van het willekeurig geweld is dermate hoog dat elke burger die zich op het grondgebied bevindt, erdoor wordt geraakt. Wanneer aldus wordt vastgesteld dat een burger afkomstig is uit dergelijk land of gebied, moet worden aangenomen dat hij een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon wanneer hij terugkeert naar het betrokken land of het betrokken gebied, louter door zijn aanwezigheid aldaar, zonder dat het nodig is om eveneens over te gaan tot een onderzoek naar andere persoonlijke omstandigheden. De tweede hypothese betreft situaties waar er willekeurig geweld bestaat, maar waar de mate van het geweld niet dermate hoog is dat elke burger louter door zijn aanwezigheid in het betrokken land of het betrokken gebied een reëel risico loopt op een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon. Het Hof van Justitie heeft geoordeeld dat in zulke situatie rekening moet worden gehouden met de eventuele persoonlijke omstandigheden van de verzoeker die voor hem het risico, verbonden aan het willekeurig geweld, verhogen. Het Hof heeft in het arrest “*Elgafaji*” verder geoordeeld dat, conform artikel 4, eerste lid van de richtlijn 2011/95/EU, bij de individuele beoordeling van het verzoek om subsidiaire bescherming rekening wordt gehouden met de geografische omvang van de situatie van het willekeurig geweld en de bestemming van de verzoeker wanneer hij naar het land van herkomst terugkeert, zoals uit artikel 8, eerste lid van de richtlijn 2011/95/EU blijkt (HvJ 17 februari 2009 (GK), C-465/07, *Elgafaji t. Staatssecretaris van Justitie*, pt. 40). Bij de evaluatie van de actuele veiligheidssituatie wordt de “*Country Guidance Afghanistan*” van EUAA van april 2022 in acht genomen. In deze “*Country Guidance*” wordt, in navolging van de rechtspraak van het Hof van Justitie, benadrukt dat het bestaan van een gewapend conflict niet volstaat om de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen, maar dat er minstens sprake moet zijn van willekeurig geweld. Bij de beoordeling van de veiligheidssituatie moet rekening gehouden worden met volgende elementen: (i) de aanwezigheid van actoren van geweld; (ii) de aard van de gebruikte methodes en tactieken; (iii) de frequentie van de veiligheidsincidenten; (iv) de mate waarin het geweld geografisch verspreid is; (v) het aantal burgerslachtoffers; (vi) de mate waarin burgers ingevolge het gewapend conflict de provincie ontvluchten; en (vii) de verdere impact van het geweld. In de objectieve informatie waarover de Raad beschikt, worden voornoemde aspecten in rekening gebracht bij de beoordeling van de veiligheidssituatie in Afghanistan. Uit een grondige analyse van de veiligheidssituatie, op basis van de informatie uit het rechtsplegingsdossier blijkt dat de veiligheidssituatie sinds augustus 2021 sterk gewijzigd is. Sinds het einde van de strijd tussen de vroegere overheid en de taliban is er een sterke afname van het conflict-gerelateerd geweld en een sterke daling van het aantal burgerslachtoffers. Waar voor de machtsovername door de taliban het overgrote deel van het geweld in Afghanistan te wijten was aan de strijd tussen de overheid, de veiligheidsdiensten en de buitenlandse troepen enerzijds, en opstandige groepen als de taliban en ISKP anderzijds, moet worden vastgesteld dat de voormalige overheid, haar veiligheidsdiensten en de buitenlandse troepen niet langer als actor aanwezig zijn in het land. Het verdwijnen van enkele van de belangrijkste actoren uit het conflict heeft geleid tot een fundamenteel nieuwe situatie in het land en draagt in zeer grote mate bij aan de afname van het willekeurig geweld in Afghanistan. Sinds de machtsovername van de taliban is het niveau van willekeurig geweld in Afghanistan significant gedaald. De VN Human Rights Council stelde in maart 2022 dat, hoewel sporadisch geweld nog plaatsvindt, burgers nu in relatieve vrede kunnen leven. In vergelijking met dezelfde periode het jaar voordien daalden tussen 19 augustus en 31 december 2021 het aantal ‘armed clashes’, luchtaanvallen en incidenten met Improvised Explosive Devices (IED’s) allen met meer dan 90%. Hetzelfde patroon en lagere niveau van willekeurig geweld tekenen zich af in de eerste helft van 2022. Het geweld dat actueel nog plaatsvindt, is voornamelijk doelgericht van aard, waarbij enerzijds sprake is van acties van de taliban tegen voornamelijk leden van de voormalige Afghan National Defense and Security Forces (ANSF) alsook tegen bijvoorbeeld ex-overheidsmedewerkers, journalisten en aanhangers van ISKP. Anderzijds wordt er gerapporteerd over een toenemend aantal confrontaties tussen de taliban en het National Resistance Front (NRF) in de eerste helft van 2022, voornamelijk in Panjshir en enkele noordelijke regio’s, en over aanslagen door ISKP, die voornamelijk gericht zijn tegen leden van de taliban en tegen sjiitische burgers. ISKP gebruikt in haar gerichte aanslagen tegen de taliban, vooral in landelijke regio’s, dezelfde tactieken die eerder werden gebruikt door de taliban, zoals berm bommen, magnetische bommen en targeted killings. Hoewel veel van deze acties en aanslagen gebeuren zonder rekening te houden met mogelijke collateral damage onder burgers, is het duidelijk dat gewone Afghaanse burgers niet het voornaamste doelwit zijn en de impact ervan op burgers beperkt is. Afghanistan werd sinds de machtsovername getroffen door enkele grote aanslagen die onder meer de sjiitische minderheid viseerden en werden opgeëist door ISKP. Bij vier grote zelfmoordaanslagen van ISKP, die gericht waren op de Hamid Karzai luchthaven, twee sjiitische moskeeën en een militair hospitaal, vielen in totaal 264 dodelijke slachtoffers en 533 gewonden, wat ongeveer 70% van het totaal

aantal burgerslachtoffers in de periode tussen 15 augustus 2021 en 15 februari 2022 uitmaakte. Na een kalmere periode in het einde van 2021 en de eerste maanden van 2022 is er sinds april opnieuw sprake van een patroon van aanslagen van ISKP op voornamelijk sjiitische doelwitten in stedelijke gebieden. ISKP, dat een 4000-tal militanten zou tellen, is aanwezig in quasi heel Afghanistan, maar heeft een sterkere aanwezigheid in het oosten, het noorden en in Kabul. De aanwezigheid van ISKP in deze gebieden is echter niet van die aard dat er kan gesteld worden dat ze de controle hebben over het grondgebied. De taliban voerden raids uit op schuilplaatsen waar ISKP-leden zich bevinden en voerden hierbij arrestaties uit. De taliban voerden verder gerichte aanvallen en targeted killings uit op vermeende ISKP-leden. Hierbij moet worden opgemerkt dat deze acties doelgericht van aard waren en slechts in beperkte mate burgerslachtoffers veroorzaakten. Het CGVS maakt onder andere gebruik van cijfergegevens over veiligheidsincidenten uit de databank van ACLED. De ACLED-gegevens opgenomen in de COI Focus "Afghanistan. Veiligheidsincidenten (< ACLED) per provincie tussen 16 augustus 2021 en 30 juni 2022" van 23 september 2022 kunnen beschouwd worden als een update van de ACLED-data uit de COI Focus "Afghanistan. Veiligheidssituatie" van 5 mei 2022. De veiligheidsincidenten, met uitzondering van 'riots', 'protests' en 'strategic developments' worden opgenomen. Het grootste aantal veiligheidsincidenten gebeurt in Kabul (250), gevolgd door Panjshir (227), Baghlan (186), Nangarhar (182) en Takhar (119). ACLED voert incidenten met geoprecisie type 3 (waarvoor geen specifieke informatie over de locatie beschikbaar is) in onder de hoofdplaats van de provincie, terwijl deze incidenten in eender welk district van de provincie kunnen hebben plaatsgevonden. Voor de provincie Nangarhar kende ACLED geoprecisie 3 toe aan 9 incidenten in de verslagperiode. Het gaat om aanvallen door het NRF, ISKP of onbekenden op de taliban (battles); twee incidenten gericht tegen personen aan wie banden met ISKP werden toegeschreven; de moord op twee salafi's, een beschieting van een huwelijkskonvooi door de taliban nabij een controlepost waarbij de bruid gewond raakte, de ontvoering van een dokter door onbekenden en een incident gericht tegen twee lokale journalisten (violence against civilians). RvV 273 324 - Pagina 30 van 32 Volgens de UCDP-gegevens opgenomen in het rapport "Afghanistan Security Situation" van EUAA van augustus 2022 gaat het in de periode tussen 16 augustus 2021 en 1 juni 2022 om 298 veiligheidsincidenten, i.e. 'incidents with at least one recorded fatality', over het ganse land waarbij het aantal doden wordt geschat op 1 765 in totaal. De provincies die het meest werden geraakt door deze incidenten zijn Nangarhar (71 incidenten), Panjshir (55), Baghlan (35) en Kabul (35). Dodelijke slachtoffers vielen er volgens UCDP in deze periode voornamelijk in de provincie Kabul (298), gevolgd door Kunduz (121), Balkh (77), Kandahar (65) en Panjshir (61). UNAMA registreerde in de tien maanden na 15 augustus 2021 in totaal 2 106 burgerslachtoffers (waarvan 700 dodelijke), voornamelijk ten gevolge van aanslagen van ISKP op niet-militaire doelwitten waarbij veelal religieuze minderheden worden getroffen en, in mindere mate, als gevolg van 'unexploded ordnance'. Uit data van UNAMA over burgerslachtoffers sinds 2009, wanneer UNAMA is gestart met de systematische documentatie, tot 15 juni 2022 blijkt een duidelijke trendbreuk sinds de machtsovername van de taliban. De vastgestelde daling van het geweld heeft verder als gevolg dat de wegen significant veiliger werden, waardoor burgers zich veiliger over de weg kunnen verplaatsen. In de maanden voorafgaand aan de machtsovername door de taliban was er sprake van een sterke toename van het aantal intern ontheemden. Deze waren afkomstig uit quasi elke provincie van Afghanistan. UNOCHA rapporteerde 759 000 nieuwe intern ontheemden in Afghanistan in de periode 1 januari – 30 november 2021, waarvan 98% dateerde van voor de machtsovername door de taliban. Na de machtsovername en het einde van het conflict is er een significante daling in het aantal intern ontheemden en is ontheemding ten gevolge van conflict vrijwel volledig gestopt. In de eerste helft van 2022 werden ongeveer 1 155 nieuwe intern ontheemden geregistreerd. Bovendien schatte UNHCR begin 2022 dat er sinds de machtsovername zo'n 170 000 intern ontheemden zijn teruggekeerd naar hun regio gelet op de stabielere veiligheidssituatie. IOM registreerde 2,2 miljoen internal displaced persons (IDP's) die teruggekeerd waren naar hun regio van herkomst in de tweede helft van 2021. De machtsovername door de taliban heeft een impact gehad op de aanwezigheid van bronnen in het land en op de mogelijkheid om verslag uit te brengen. Er kan opgemerkt worden dat, in vergelijking met de periode voor de machtsovername waarin bijzonder veel bronnen en organisaties in Afghanistan actief waren en over de veiligheidssituatie rapporteerden, heden minder gedetailleerde en betrouwbare informatie over de situatie in Afghanistan voorhanden is. Er moet echter worden vastgesteld dat de berichtgeving uit en over het land niet is gestopt, dat tal van bronnen nog steeds beschikbaar zijn en nieuwe bronnen zijn verschenen. Bovendien zijn verschillende gezaghebbende experts, analisten en (internationale) instellingen de situatie in het land blijven opvolgen en rapporteren zij over gebeurtenissen en incidenten. De verbeterde veiligheidssituatie heeft verder als gevolg dat meer regio's dan vroeger toegankelijk zijn. Er kan dan ook besloten worden dat er actueel voldoende informatie beschikbaar is om het risico voor een burger om het slachtoffer te worden van willekeurig geweld te kunnen beoordelen. De Raad beschikt over een zekere appreciatiemarge en houdt onder andere rekening met het sterk afgenomen aantal incidenten en burgerslachtoffers, de typologie van het geweld, het beperkt aantal conflict-gerelateerde incidenten en de beperkte intensiteit van deze incidenten, het aantal slachtoffers in verhouding met het

totale bevolkingsaantal, de impact van dit geweld op het leven van de burgers en de vaststelling dat veel burgers terugkeren naar hun regio van herkomst. Zelfs wanneer rekening wordt gehouden met enkele regionale verschillen, blijkt er in Afghanistan geen sprake van een uitzonderlijke situatie waar de mate van het willekeurig geweld in het gewapende conflict dermate hoog is dat zwaarwegende gronden bestaan om aan te nemen dat een burger die terugkeert naar Afghanistan, louter door zijn aanwezigheid aldaar een reëel risico loopt om te worden blootgesteld aan een ernstige bedreiging van zijn leven of persoon. Indien er actueel situaties zouden zijn van die aard dat een burger louter omwille van zijn aanwezigheid in het land een reëel risico op ernstige schade zou lopen in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet, zoals situaties van open combat of van hevige of voortdurende gevechten, zou er informatie of zouden er minstens indicaties zijn in die richting. Bovenal, indien deze uitzonderlijke situatie wordt aangevoerd, ontslaat dit verzoeker niet van de noodzaak om thans concrete elementen aan te brengen in dit verband, bijvoorbeeld met betrekking tot zijn regio van herkomst, in casu de provincie Nangarhar. Verzoeker brengt geen informatie bij die ander licht kan werpen op voorgaande analyse. Gelet op de actualisatie van de landeninformatie door verweerder bij aanvullende nota van 14 februari 2023 kan verzoeker ook niet dienstig voorhouden dat sprake is van een gebrek aan actuele en objectieve informatie. De informatie waarnaar verzoeker in het verzoekschrift en in zijn aanvullende nota verwijst is bovendien dezelfde, of ligt minstens in lijn, met deze waarop voormelde analyse van de veiligheidssituatie is gestoeld. Waar verzoeker nog verwijst naar 's Raads arresten nr. 270 813 van 31 maart 2022 dient te worden herhaald dat de precedentenwerking niet wordt aanvaard in het Belgisch recht. Bovendien toont verzoeker niet in concreto aan dat de feitelijke elementen die aan de grondslag lagen van vernoemde arresten kunnen worden vergeleken met de feiten die onderhavige zaak kenmerken, te meer daar er thans meer informatie voorligt over de actuele veiligheidssituatie in Afghanistan. Waar verzoeker tot slot wijst op de Nansen nota van 18 oktober 2022 en verweerders analyse en gebruik van de landeninformatie bekritiseert moet de Raad vaststellen dat verzoeker met de loutere verwijzing naar voormelde nota en zijn theoretisch betoog niet in concreto aanduidt welke verkeerde conclusies verweerder in casu zou hanteren of in welke mate de gemaakte analyse niet correct of actueel zou zijn met betrekking tot onderhavige zaak. Ten slotte kan worden opgemerkt dat verzoeker geen persoonlijke omstandigheden aantoont die voor hem het risico op ernstige schade in de zin van artikel 48/4, § 2, c) van de Vreemdelingenwet verhogen."

Ook wat betreft de verwestering heeft de Raad zich uitgesproken. Zo stelt het arrest wat volgt:

"Verzoeker wijst in zijn verzoekschrift voorts op een vrees voor vervolging door de taliban omwille van zijn verblijf in een westers land, hij refereert hierbij naar algemene landeninformatie en naar 's Raads rechtspraak om zijn betoog te staven. In zoverre verzoeker van mening is dat 'verwesterde Afghanen' of 'terugkeerders' een sociale groep vormen in de zin van artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet oordeelt de Raad als volgt. Artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet bepaalt dat "een groep moet worden geacht een specifieke sociale groep te vormen als onder meer : - leden van de groep een aangeboren kenmerk vertonen of een gemeenschappelijke achtergrond hebben die niet gewijzigd kan worden, of een kenmerk of geloof delen dat voor de identiteit of de morele integriteit van de betrokkenen dermate fundamenteel is, dat van de betrokkenen niet mag worden geëist dat zij dit opgeven, en - de groep in het betrokken land een eigen identiteit heeft omdat zij in haar directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd;". Er dient te zijn voldaan aan beide voorwaarden (HvJ 7 november 2013, C-199/12 tot en met C-201/12, X, Y en Z tegen de minister voor Immigratie en Asiel, punt 45; HvJ 4 oktober 2018, C-652/16, Ahmedbekova en Ahmedbekov, punt 89). Verwestering is geen aangeboren kenmerk, noch een kenmerk met gemeenschappelijke achtergrond dat niet kan worden gewijzigd. Evenmin is het een kenmerk of geloof dat voor de identiteit of de morele integriteit van de verzoeker om internationale bescherming dermate fundamenteel is, dat niet mag worden geëist dat hij of zij dit opgeeft (eerste voorwaarde). Afghanen met een westerse levensstijl delen het kenmerk dat zij zich in het Westen anders gedragen dan van hen wordt verwacht in Afghanistan. Uit de rapporten die voorliggen, blijkt evenwel dat deze groep zeer divers is, zowel wat de achterliggende motieven en oorzaken van verwestering betreft als de mate waarin en intensiteit waarmee verwestering deel is gaan uitmaken van de persoonlijkheid als de manier waarop de verwestering zich manifesteert. Er kan ook niet worden gesteld dat 'verwesterde Afghanen' of 'terugkeerders' in Afghanistan een gemeenschappelijke identiteit hebben die in de directe omgeving als afwijkend wordt beschouwd, nu al deze 'verwesterde Afghanen' en 'terugkeerders' hun eigenheid behouden (tweede voorwaarde). Afhankelijk van de mate waarin ze zijn 'verwesterd', zal een andere uitdrukking worden gegeven aan hun re-integratie in Afghanistan. Bovendien kan deze re-integratie afhankelijk zijn van hun sociale en familiale status, hun gender, hun opleidingsniveau en de al dan niet diverse of overheersende cultuur in Afghanistan. Gelet op wat voorafgaat, besluit de Raad dat 'verwesterde Afghanen' of terugkeerders' niet kunnen worden aangemerkt als een sociale groep in de zin van artikel 48/3, § 4, d) van de Vreemdelingenwet, omdat niet is voldaan aan de twee cumulatieve voorwaarden. In de vervolgingsgronden is er echter ook sprake van 'godsdienst' en 'politieke overtuiging'.

Deze vervolgingsgronden handelen over kenmerken die dermate fundamenteel zijn voor de identiteit of morele integriteit van een verzoeker dat niet mag worden gevraagd dat hij deze opgeeft. Zoals het Hof van Justitie heeft overwogen, omvat de bescherming die onder het Unierecht op basis van de vervolgingsgrond 'godsdienstige overtuiging' wordt geboden, slechts gedrag dat een verzoeker noodzakelijk voor zichzelf acht (HvJ 5 september 2012, in de gevoegde zaken C-71/11 en C-99/11, Bondsrepubliek Duitsland tegen Y en Z, punten 70-71). Het moet gaan om gedrag dat is gebaseerd op een godsdienstige overtuiging en dat bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn godsdienstige identiteit te behouden. Ook voor het slagen van een verzoek op de vervolgingsgrond 'politieke overtuiging' is vereist dat het gedrag is gebaseerd op een politieke overtuiging en bijzonder belangrijk is voor een verzoeker om zijn identiteit of morele integriteit te behouden, zodat niet van de verzoeker mag worden verwacht dat hij dit opgeeft. Opdat de verwestering valt onder een van deze vervolgingsgronden is dus vereist dat de verzoeker zich de westerse waarden en normen daadwerkelijk heeft eigen gemaakt. In casu besluit de Raad dat een louter ontwikkelde westerse levensstijl in beginsel geen afdoende reden is om te worden erkend als vluchteling, tenzij verzoeker aannemelijk maakt dat zijn westerse gedragingen een uiting vorm zijn van een godsdienstige of politieke overtuiging. Het moet dan gaan om verwesterd gedrag dat is gebaseerd op een godsdienstige of politieke overtuiging en dat bijzonder belangrijk is voor verzoeker om zijn (godsdienstige) identiteit of morele integriteit te behouden. Daarnaast is het niet ondenkbaar dat een verzoeker die zich na terugkeer naar Afghanistan inspannt om zich aan te passen toch een godsdienstige of politieke overtuiging wordt toegedicht, waardoor hij of zij toch een gegronde vrees voor vervolging heeft of een reëel risico loopt op een onmenselijke behandeling. In de Country Guidance Afghanistan van EUAA van april 2022 wordt immers aangegeven dat personen kunnen worden gezien als 'verwesterd', onder meer omwille van hun beroep, activiteiten, gedrag, uiterlijk of geuite meningen die als niet-Afghaans en/of niet-islamitisch worden beschouwd. Hiertoe behoren personen die naar Afghanistan terugkeren na een tijd in een ander land te hebben doorgebracht. Afghanen die worden beschouwd als verwesterd, kunnen een risico op vervolging lopen (p. 78, p. 80-81). Het gaat aldus om de situatie waarin een verzoeker aannemelijk moet maken dat hem of haar een religieuze of politieke overtuiging wordt toegedicht door een actor van vervolging omwille van persoonlijke uiterst moeilijk of nagenoeg onmogelijk te veranderen of te verhullen kenmerken of gedragingen. In dit verband wijst de Raad op het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens van 28 juni 2011, Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk, par. 275 en wat het Hof daarin heeft overwogen over de mogelijkheid 'to play the game'. Om het risico op vervolging beter te kunnen inschatten, acht de Raad het van belang vooreerst zicht te krijgen op de huidige 'geldende normen' in de Afghaanse samenleving voor personen met verzoekers profiel en op het handhavingsbeleid ervan. Ten eerste blijkt uit de bijgebrachte landeninformatie dat de de-factoregering van de taliban de vorige grondwet van de Islamitische Republiek Afghanistan heeft opgeschort. Ook werd er een herziening van de bestaande Afghaanse wetten met de sharia aangekondigd. De sharia laat verschillende interpretaties toe en kent verschillende stromingen. De visie van de taliban op de sharia is gebaseerd op de soennitische Hanafi-school van jurisprudentie, maar is ook beïnvloed door lokale tradities en tribale codes (EASO Afghanistan Country Focus januari 2022, p. 25 e.v.). In de meest recente landeninformatie geeft EUAA aan dat het toepasselijke rechtskader onduidelijk blijft, hoewel de defactotalibanregering reeds verschillende decreten en richtlijnen heeft uitgevaardigd, net als de provinciale de-factoregeringen. Bij de machtsovername heeft de de-factoregering de rechterlijke macht ontmanteld. Het systeem van rechtspreken dat de taliban voor de machtsovername in bepaalde landelijke gebieden hebben ingevoerd, trachten ze over te brengen naar de stedelijke centra. In dit systeem zijn vonnissen grotendeels gebaseerd op mondeling bewijs (EUAA Afghanistan security situation augustus 2022, p. 29-31). Deze de-factoregering heeft opnieuw het 'Ministry for Propagation of Virtue and Prevention of Vice' (Dawat wa Ershad Amr bil-Maruf wa Nahi al-Munkar) (hierna: het MPVPV) opgericht; een ministerie dat ook bestond toen de taliban van 1996 tot 2001 over Afghanistan heersten. Dit ministerie wordt heden geleid door sheikh Muhammad Khalid Hanafi, een religieuze geleerde. Hij zou zelf een minder conservatieve stroming binnen de taliban vertegenwoordigen, maar zijn de-factoministerie telt verschillende conservatieve geleerden die een strikte toepassing van de sharia wensen (EUAA Afghanistan security situation augustus 2022, p. 30). Het MPVPV is gemandateerd om de interpretatie van de sharia door de taliban te handhaven. Volgens UNAMA bestaat het mandaat uit "een mix van beleidsbepaling, advies, toezicht, klachtenbehandeling en handhavingsbevoegdheid over een reeks onderwerpen". Het officiële discours is dat de richtlijnen afkomstig uit dit de-factoministerie slechts aanbevelingen zijn, maar ze worden in vele gebieden daadwerkelijk gehandhaafd, waarbij ook geweld wordt gebruikt. In juni 2022 rapporteerde UNSG dat het MPVPV de handhaving van een breed scala aan richtlijnen met betrekking tot buitenechtelijke relaties, kledingvoorschriften, het bijwonen van gebeden en muziek heeft verstrengd. Op 15 juni 2022 had UNAMA weet van ten minste 30 gevallen van "wrede, onmenselijke en vernederende behandeling en bestraffing", waaronder openbare geseling, afranseling en verbaal geweld tegen personen die zich niet hielden aan de uitgevaardigde regels en richtlijnen sinds de overname (EUAA, Afghanistan targeting of individuals, p. 41-42). Het MPVPV bestaat

uit drie directoraten, waaronder “een afzonderlijk departement binnen Kaboel”. Het eerste directoraat is verantwoordelijk voor het uitvoeren van hisbah (gemeenschapsmoraal) en heeft tien agenten (muhtasibeen) in elk politiedistrict. Het geeft advies aan personen bij controleposten, alsook bij ceremonies, winkels en andere openbare plaatsen. Het tweede directoraat waarborgt de veiligheid van voormalige tegenstanders van de taliban door hen kaarten uit te reiken zodat ze hun immuniteit kunnen aantonen. Het derde directoraat behandelt de klachten met betrekking tot wangedrag van de taliban. Het ministerie is ook opgedeeld in een civiele en een militaire afdeling waarbij de militaire afdeling de gevallen van wangedrag van personeelsleden behandelt. Echter blijkt uit de landeninformatie dat dit de-factoministerie in bepaalde provincies onderbemand is, waardoor het nog niet volledig operationeel is. Het is onduidelijk over welke provincies het gaat, maar in steden is dit de-factoministerie beter georganiseerd. In verschillende gebieden bemoeien talibancommandanten en andere functionarissen zich aldus met “gedrags- en kledingkwesies” (EUAA Afghanistan security situation augustus 2022, p. 30 en EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 41). Ten tweede blijkt uit de informatie waarnaar de EUAA Afghanistan security situation augustus 2022 verwijst dat een systeem gelijkaardig aan het MPVPV reeds sinds 2016-2017 werd ingevoerd door de taliban in de landelijke gebieden die ze volledig onder hun controle hadden. De toepassing van “amr bil-maruf” (‘deugdzaamheidsbevordering’) verschilde vóór de machtsovername door de taliban van district tot district daar officiële beleidslijnen of precieze richtlijnen ontbraken. Het ontbreken van een samenhangend beleid en richtlijnen voor de hele beweging betekende dat het lot van overtreders plaatselijk werd bepaald door “amr bil-maruf” of rechtstreeks door plaatselijke commandanten, in samenwerking met de plaatselijke geestelijken en in overeenstemming met de plaatselijke gevoeligheden. Weliswaar waren bepaalde talibancommandanten tolerant ten aanzien van bepaalde gedragingen en activiteiten zoals het niet hebben van een baard, het luisteren naar muziek, het schoollopen van meisjes, enzovoort daar ze de bevolking voor zich trachtten te winnen (voetnoot 152 Sabawoon Samim, *Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban’s second Emirate* van 15 juni 2022 in EUAA Afghanistan security situation augustus 2022, p. 30). Echter waren er ook berichten die wezen op een tendens om geleidelijk aan een strenger beleid te voeren naarmate de taliban meer invloed kregen in een gebied (EASO Afghanistan Country Focus januari 2022, p. 25 e.v.). Heden bestaan er nog steeds lokale verschillen in de sociale normen en in de handhaving van deze normen (zie beschrijving van de handhaving ervan in verschillende provincies in EUAA Afghanistan targeting of individuals p. 45-48). In de landeninformatie wordt aangegeven dat zuidelijk Afghanistan een gebied is waar de sociale normen de afgelopen 20 jaar minder zijn veranderd, in tegenstelling tot delen van oostelijk, zuidoostelijk, centraal en noordelijk Afghanistan (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 42 en 46). Een internationale analist vertelde de EUAA in maart 2022 dat sommige lokale afdelingen van het MPVPV de regels uitgebreider handhaven dan was voorzien door het de-factoministerie in Kabul. Een bron beschreef de provincies Takhar en Badakhshan als voorbeelden van gebieden waar het de-factoministerie zijn regels op een bijzonder gewelddadige manier handhaaft (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 45). Er is ook onduidelijkheid over wat kleine overtredingen van de sharia zijn en hoe deze dienen te worden bestraft (voetnoot 152 Sabawoon Samim, *Policing Public Morality: Debates on promoting virtue and preventing vice in the Taleban’s second Emirate*, van 15 juni 2022 in EUAA Afghanistan security situation augustus 2022, p. 30). Ten derde blijkt uit de bijgebrachte landeninformatie dat burgers zich vrij kunnen verplaatsen daar de de-factotalibanautoriteiten weinig ‘directe beperkingen’ hebben opgelegd, maar dat het gevaarlijk kan zijn vanwege opdringerige controleposten opgericht om vermoedelijke tegenstanders op te sporen en vanwege de handhaving van de talibancodes. Deze controleposten bevinden zich hoofdzakelijk in en rond Afghaanse steden, maar komen bijzonder weinig voor op plaatsen die ver van steden zijn verwijderd. In juli 2022 werd opgemerkt dat in de Panjshirvallei alsook nabij de Afghaans-Iraanse grens meer checkpoints worden opgericht. Via deze checkpoints speuren de taliban naar voormalige medewerkers van het Afghaans leger en politie. Zij beschikken over lijsten met namen en foto’s van voormalige medewerkers (EUAA Key socio-economic indicators in Afghanistan augustus 2022, p. 68 en p. 70). Nadat een aantal schietpartijen zich aan de controleposten hebben voorgedaan, hebben de de-factotalibanautoriteiten opgeroepen om meer ‘professionals’ in dienst te nemen en werd ook een speciale eenheid opgericht om toezicht te houden op de controleposten (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 32). Ten vierde blijkt uit de bijgebrachte landeninformatie dat er een negatief beeld onder talibansympathisanten en sommige talibansegmenten bestaat over Afghanen die Afghanistan hebben verlaten. Mensen die vertrekken worden gezien als mensen zonder islamitische waarden of op de vlucht voor zaken die zij hebben gedaan. Echter heeft de de-factotalibanregering wel voorrang gegeven aan paspoorten voor arbeiders die in het buitenland werken, wat erop wijst dat zij het economische aspect begrijpt, hoewel zij zich ook bewust is van het feit dat velen in het buitenland het niet met haar eens zijn. Verder wordt er een onderscheid gemaakt tussen de mannen van Pashtu-origine die gedurende een bepaalde periode in het buitenland werken, wat een oude traditie is, en de mannen die naar Europa en de Verenigde Staten zijn vertrokken, wat wordt beschouwd als ‘verkeerd’ en ‘verdacht’ (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 50-51). Evenwel hebben talibanfunctionarissen

herhaaldelijk Afghanen oproepen om naar Afghanistan terug te keren, onder wie voormalige politici, militaire en civiele leiders, universiteitsdocenten, zakenlieden en investeerders. Hoge talibanfunctionarissen riepen voorts de duizenden Afghanen die na de overname waren gevlucht op om terug te keren, alsmede alle Afghanen die in het buitenland wonen en voormalige tegenstanders van de taliban. In maart 2022 hebben de taliban een 'Commissie voor terugkeer en communicatie met voormalige Afghaanse ambtenaren en politieke figuren' opgericht. Deze commissie is in mei 2022 van start gegaan en mag onder meer informatie inzamelen over personen die uit Afghanistan zijn vertrokken (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 50-51). Volgens de terugkeercommissie zijn 150 voormalige regeringsfunctionarissen en politieke figuren teruggekeerd. Uit de bijgebrachte landeninformatie blijkt dat voorts voornamelijk personen die in Iran, Pakistan en Turkije verbleven al dan niet vrijwillig zijn teruggekeerd naar Afghanistan (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 53-54). De bronnen geven aan dat heden nog niet veel personen uit het Westen zijn teruggekeerd. Er wordt melding gemaakt van vluchten uit Turkije met passagiers uit het Westen die banden hadden met Afghanistan. Het lijkt erop dat ze voor een kort verblijf zijn teruggekeerd (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 55). Het is wel zo dat de infrastructuur van de de-factotalibanregering uiterst zwak is, en de taliban niet in staat worden geacht om de terugkeerders op te sporen en te controleren. Op dorpsniveau zullen de plaatselijke leiders echter weten wie is teruggekeerd. Die informatie zal de talibanregering in Kaboel echter hoogstwaarschijnlijk niet bereiken (voetnoot 514: "Denmark, DIS, Afghanistan – taliban's impact on the population", June 2022, p. 38 in EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 55). In hetzelfde rapport van Denmark, DIS, Afghanistan wordt daarentegen wel aangegeven dat de taliban heel goed weten wat zich afspeelt op lokaal niveau omdat ze zijn verweven met de lokale bevolking. Lokale talibanleden nemen deel aan de gesprekken in de steden en in de plaatselijke moskeeën, waardoor zij goed weten wat de mensen in de betreffende lokale gemeenschap doen. De lokale verankering doet zich voornamelijk voor in Pashtu-gebieden. Hun inlichtingennetwerken zijn minder ontwikkeld in andere delen van het land waar ze voor de machtsovername weinig of niet aanwezig waren. Vandaar ook dat ze in grotere steden controleposten installeren waar ze de inhoud van telefoons bekijken ("Denmark, DIS, Afghanistan – taliban's impact on the population", June 2022, p. 23 waarnaar wordt verwezen in de EUAA Afghanistan targeting of individuals). Een anonieme organisatie met aanwezigheid in Afghanistan verklaarde dat terugkeerders soms een doelwit zijn, maar de bron zag geen duidelijk verband met het loutere feit dat deze personen het land hadden verlaten. Het leek eerder verband te houden met hun 'oorspronkelijke status', zoals een vertrek omwille van banden met de vroegere regering, hun etnische achtergrond of andere redenen (EUAA Afghanistan targeting of individuals, p. 55). De taliban zijn ook aanwezig op sociale netwerken, maar het is onduidelijk in welke mate ze de online activiteiten van Afghanen opvolgen. Een bron oordeelde dat de berichten die men op sociale media platforms schrijft en deelt waarschijnlijk geen gevolgen zullen hebben, tenzij deze berichten aanleiding geven tot de dood of arrestatie van een persoon. Evenwel hebben internationale media bericht dat de taliban reeds Afghanen hebben gearresteerd en gedood vanwege hun activiteiten op de sociale media ("Denmark, DIS, Afghanistan – taliban's impact on the population", June 2022, p. 23-24 in de EUAA Afghanistan targeting of individuals). Het betroffen echter kritische berichten ten aanzien van de taliban. De Raad is zich ervan bewust dat de drie recente rapporten van EUAA van augustus 2022 erkennen dat sinds de machtsovername door de taliban er verschillende uitdagingen bestaan bij het verzamelen van informatie over Afghanistan. De rapporten wijzen op een verminderde en beperkte mediadekking, de sluiting van lokale mediakanalen en gevluchte journalisten, politieke inmenging van de taliban in het werk van journalisten, bedreigingen van en geweld tegen verslaggevers en mediakanalen en moeilijkheden om de betrouwbaarheid van bronnen of informatie te verifiëren en te bevestigen, vooral met betrekking tot sociale media. Ondanks het repressieve regime dat van kracht is in Afghanistan en rekening houdend met de uitdagingen waarmee verschillende organisaties worden geconfronteerd in hun bronnenonderzoek, blijkt uit objectieve landeninformatie niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat Afghanen die terugkeren uit Europa, louter omwille van hun verblijf in Europa, het risico lopen dat is vereist om te kunnen spreken van een gegronde vrees voor vervolging als ze bij hun terugkeer naar Afghanistan het 'spel' kunnen spelen en zich also aan de regels van de taliban en lokale gebruiken houden waardoor ze de aandacht van de taliban kunnen vermijden (cf. EHRM 28 juni 2011, Sufi en Elmi tegen het Verenigd Koninkrijk, par. 275 en wat het Hof daarin heeft overwogen over de mogelijkheid 'to play the game'). Uit objectieve landeninformatie blijkt aldus niet dat in het algemeen kan worden gesteld dat voor elke Afghaan die terugkeert uit Europa een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Immers, niet elke Afghaan die terugkeert uit Europa zal worden beschouwd als verwesterd. Of een Afghaan wordt beschouwd als verwesterd is afhankelijk van individuele elementen. Deze elementen dienen door verzoeker te worden aangereikt. Voorts blijkt uit de beschikbare landeninformatie in het rechtsplegingsdossier momenteel niet dat voor alle Afghanen aan wie een verwestering wordt toegeschreven, een gegronde vrees voor vervolging kan worden aangenomen. Bij de beoordeling of er sprake kan zijn van een toegeschreven verwestering die aanleiding kan geven tot een gegronde vrees vervolging is nog steeds een individueel onderzoek vereist

waarbij ook rekening moet worden gehouden met verschillende risicobepalende factoren zoals het geslacht, de gedragingen van de verzoeker, het gebied van herkomst, de conservatieve omgeving, de perceptie van traditionele genderrollen door de familie, de leeftijd, de duur van het verblijf in een westers land, en de zichtbaarheid van de persoon, enzovoort. Aldus kan de Raad de richtlijnen van EUAA, waarnaar de verwerende partij in haar aanvullende nota verwijst, bijtreden (EUAA Country Guidance Afghanistan april 2022, p. 81). Afghanen die uit Europa terugkeren naar Afghanistan kunnen door de Taliban of de maatschappij weliswaar met argwaan worden bekeken en kunnen worden geconfronteerd met stigmatisering of uitstoting. Stigmatisering of uitstoting kunnen slechts in uitzonderlijke gevallen worden beschouwd als vervolging. Wat de negatieve perceptie ten aanzien van terugkeerders uit Europa betreft, blijkt nergens uit de beschikbare informatie dat dit gegeven op zich aanleiding zou geven tot daden van vervolging. In de EUAA Country Guidance Afghanistan van april 2022 wordt verwezen naar de EASO COI query 'Afghan nationals perceived as 'Westernised' van 2 september 2020. Ook uit deze query, die weliswaar dateert van voor de val van de Afghaanse regering, blijkt dat niet elke Afghaan die terugkeert naar Afghanistan hetzelfde risico loopt om als verwesterd te worden beschouwd. Dit is afhankelijk van de individuele elementen (p. 4). Uit het voorgaande kan worden besloten dat een individuele beoordeling van het beschermingsverzoek noodzakelijk blijft. Een persoonlijk risico voor verzoeker om te worden beschouwd als verwesterd en om deze reden in Afghanistan te worden vervolgd, moet in concreto aannemelijk worden gemaakt. Dit neemt niet weg dat beschermingsverzoeken van Afghanen die terugkeren uit het Westen met de nodige voorzichtigheid moeten worden beoordeeld, te meer nu de perceptie en potentiële behandeling van zij die Afghanistan hebben verlaten onduidelijk zijn (EUAA Country Guidance Afghanistan, april 2022, p. 49). De meest recente landeninformatie die door beide partijen wordt bijgebracht, laat niet toe anders te oordelen. Bij de beoordeling van de redelijke mate van waarschijnlijkheid voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan te worden blootgesteld aan vervolging, moeten de individuele en concrete omstandigheden, in zoverre geloofwaardig, worden beoordeeld en afgewogen in het licht van de algemene landeninformatie aldaar, zoals beschreven in objectieve bronnen. Met de loutere verwijzing in het verzoekschrift naar algemene informatie en naar zijn verblijf van slechts zeven jaar in België maakt verzoeker zijn beweerde verwestering of dat hij als zodanig kan worden beschouwd bij een terugkeer uit Europa geenszins concreet aannemelijk. Er kan niet worden afgeleid uit verzoekers verblijf in België dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als zijnde 'besmet' door de westerse waarden en als iemand die de sociale normen niet respecteert en dat hij daarom in die zin een risico loopt om vervolgd te worden bij een terugkeer naar Afghanistan, te meer gezien verzoeker reeds meerderjarig was (minstens 24 jaar) ten tijde van zijn vertrek uit Afghanistan en dus zijn vormende jaren in Afghanistan heeft gehad. Zodoende kan niet worden aangenomen dat verzoeker totaal vervreemd zou zijn van de Afghaanse waarden en normen en zich deze niet meer eigen zou kunnen maken bij terugkeer. Hoewel verzoeker aangeeft geen contacten meer te hebben met zijn familie sinds de machtsvername door de Taliban, toont verzoeker niet aan dat hij niet meer over enig familiaal netwerk zou beschikken in Afghanistan alwaar volgens zijn verklaringen zijn echtgenote, kinderen en schoonvader verbleven met wie hij in het verleden sinds zijn vertrek uit Afghanistan wel contacten had (Verklaring Volgend verzoek van 19 november 2021, vraag 13, 21). Bovendien bedient verzoeker zich nog steeds van een tolk Pashtou en duidt aan soennitische moslim te zijn (Verklaring volgend verzoek 19 november 2021, vraag 9). In verzoekers aanvullende nota wordt er nog op gewezen dat verzoeker Nederlands heeft geleerd en zich sterk heeft geïntegreerd waarbij verzoekers tewerkstelling bij een brouwerij wordt aangestipt alsook zijn vrijwilligerswerk bij een theatervoorstelling van het MarHa! Initiatief. De Raad bemerkt in de eerste plaats dat het gegeven dat verzoeker Nederlands heeft geleerd en werkzaam is geweest op de Belgische arbeidsmarkt alsook vrijwilligerswerk heeft gedaan, lovenswaardig is maar nog niet maakt dat hij niet in de mogelijkheid zou zijn "to play the game" of dat zijn gedragingen doordrongen zijn van een zodanig (onbewuste) verandering, dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als zijnde 'besmet' door de westerse waarden en als iemand die de sociale normen niet respecteert en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden. Hierbij kan opgemerkt worden dat verzoekers vrijwilligerswerk beperkt was tot slechts 8 dagen in juli 2015 en zijn ondertussen beëindigde tewerkstelling bij een brouwerij slechts een kortere periode in het jaar 2017- 2018 betrof. Dat verzoeker was tewerkgesteld in een brouwerij waarbij hij in aanraking kwam met bier, houdt overigens niet in dat hij zich bepaalde gedragingen zodanig eigen zou hebben gemaakt dat hij die onmogelijk nog kan veranderen, te meer verzoeker niet verklaart zelf alcohol te drinken. In het kader van verzoekers beschermingsverzoek dient dan ook te worden geoordeeld dat uit voormelde elementen en achterhaalde stukken niet kan worden afgeleid dat verzoeker zich fundamentele westerse maatschappelijke normen en waarden heeft geïnternaliseerd die raken aan zijn identiteit en morele integriteit waardoor een vrees voor vervolging in zijn hoofd zou kunnen worden vastgesteld. Verzoeker toont niet aan dat hij met voormelde beperkte activiteiten die van enige tijd geleden dateren zich een bepaalde levensstijl heeft eigen gemaakt waardoor er in zijn hoofd sprake is van gewijzigd gedrag, een houding of een uiterlijk die zouden kunnen worden beschouwd als fundamentele kenmerken van zijn identiteit en waarvan niet zou kunnen worden

geëist dat hij deze opgeeft, noch dat deze niet te verenigen zijn met de in Afghanistan geldende beperkingen die zijn gebaseerd op de islamitische waarden en normen. Verzoeker maakt dus niet aannemelijk dat hij bij terugkeer naar Afghanistan gezien zal worden als iemand die de sociale normen niet respecteert en als zijnde 'besmet' door de westerse waarden en dat hij in die zin een risico loopt om vervolgd te worden. In zoverre verzoeker wijst op het leven onder talibanbewind, stipt de Raad nog aan dat een vrees voor vervolging (of een reëel risico op het lijden van ernstige schade) in concreto moet worden aangetoond. Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt weliswaar dat er in Afghanistan een repressief regime van kracht is, waarbij de sharia wordt ingevoerd en geïmplementeerd en willekeurige aanhoudingen, ontvoeringen en moorden plaats grijpen, doch niet dat er sprake is van groepsvervolging waarbij alle Afghaanse mannen het slachtoffer worden van vervolging of onmenselijke of vernederende behandeling of bestraffing door de taliban. Door voornamelijk te citeren uit algemene landeninformatie zonder deze informatie op zijn persoonlijke situatie te betrekken, blijft verzoeker in gebreke met een redelijke mate van waarschijnlijkheid aannemelijk te maken dat hij persoonlijk zal worden vervolgd of geïmplementeerd door de talibanautoriteiten. Waar verzoeker nog wijst op algemene informatie over terugkeerders uit Europa die door hun familie verstoten worden omdat zij met schaamte en mislukking geassocieerd worden, herhaalt de Raad vooreerst dat stigmatisering en uitstoting/verstoting slechts in uitzonderlijke gevallen als vervolging kunnen beschouwd worden. Te dezen heeft verzoeker in de loop van de administratieve procedure op geen enkel moment gewag gemaakt van een dergelijke vrees en brengt hij gedurende de procedure voor de Raad evenmin concrete aanwijzingen aan dat hij bij een eventuele terugkeer uit Europa door zijn familie zou worden verstoten, laat staan dat er in zijn hoofde sprake zou kunnen zijn van een uitzonderlijke situatie die met vervolging kan gelijkgesteld worden. Inzake de verwijzingen naar 's Raads arresten nr. 228 243 van 30 oktober 2019, nr. 228 224 van 30 oktober 2019, nr. 245.004 van 27 november 2020, nr. 232.252 van 5 februari 2020, nr. 270 813 van 31 maart 2022, nr. 181 307 van 26 januari 2017, nr. 196 023 van 30 november 2017 en nr. 196 024 van 30 november 2017, dient te worden onderstreept dat de precedentenwerking niet wordt aanvaard in het Belgisch recht. Bovendien toont verzoeker niet in concreto aan dat de feitelijke elementen die aan de grondslag lagen van vernoemde arresten kunnen worden vergeleken met de feiten die onderhavige zaak kenmerken. In acht genomen wat voorafgaat, toont verzoeker niet aan dat zijn verblijf en activiteiten in Europa en afwezigheid uit Afghanistan nieuwe elementen vormen die de kans aanzienlijk groter maken dat hij voor de internationale beschermingsstatus in aanmerking zou komen."

Vooreerst stelt de Raad vast dat de verzoekende partij in haar verzoekschrift stelt dat zij het niet eens is met de beslissing van de Commissaris-generaal en met het arrest van de Raad waarbij de Raad zich aansluit bij de beslissing van de Commissaris-generaal, waartegen zij een cassatieberoep heeft ingediend. Zij gaat in het verzoekschrift uitgebreid in op de motieven van het arrest.

De Raad merkt dienaangaande op dat noch de beslissing van de Commissaris-generaal, noch het arrest van de Raad het voorwerp uitmaken van onderhavige procedure en dat verzoeker onderhavige procedure niet kan aanwenden als een nieuwe aanleg tegen het voormelde arrest of tegen de beslissing van de Commissaris-generaal. Er is inderdaad een toelaatbaar beroep bij de Raad van State maar zolang er geen uitspraak is van de Raad van State blijft het arrest bestaan en kan de verwerende partij hier dienstig naar verwijzen. De middelen die gericht zijn tegen de beslissing van de Commissaris-generaal en tegen het arrest van de Raad worden niet verder onderzocht en zijn niet ontvankelijk.

Door de vaststellingen gemaakt in het arrest van de Raad opnieuw te betwisten via verwijzing naar rechtspraak van het Hof van Justitie, naar de positie van het UNHCR sinds augustus 2021, naar rechtspraak van het EHRM, de Guidance Note van het UNHCR van februari 2022 en 2023, naar een rapport van UNAMA van augustus 2021, juni 2022 en juli 2022, naar een rapport van amnesty international "The rule of Taliban. A year of violence, impunity and false promise" van augustus 2022, naar de EASO Country guidance van november 2021, naar een OSAR rapport van 26 maart 2021, naar een rapport van AYLOS van augustus 2017, naar het EASO COI-rapport van december 2017, naar een nota van Nansen van oktober 2022, naar een artikel van Vera-Larrucea, C. and Malm Lindberg, H., Return to Afghanistan: The perils of returning to unstable and insecure countries van december 2021 – april 2022, EUAA, naar de COI Query, Afghanistan, Afghan nationals perceived as 'Westernised', naar een artikel van Friederike Stahlmann, Erfahrungen und Perspektiven Abgeschobener Afghanen im Kontext Aktueller Politischer und Wirtschaftlicher Entwicklungen Afghanistans, Diakonie Deutschland, juni 2021, naar de EASO, Country Guidance nota: Afghanistan - Common analysis and guidance note (april 2022), naar een OSAR rapport, Afghanistan: Profils à risque van 31 oktober 2021, naar het rapport van de UN High Commissioner for Human Rights, Situation of Human Rights in Afghanistan van 28 februari 2022, naar de UK Country Policy and information nota, security situation Afghanistan van februari 2022, naar een document van Freedom House, "A Needs Assessment Of Afghan Human Rights Defenders" van januari 2023, naar de Danish

Refugee Council, "Afghanistan conference - The Human Rights Situation after August 2021" van 28 November 2022, naar berichtgeving van AL JAZEERA, Taliban orders Afghan women to cover their faces in public van 7 mei 2022 en "Afghan women deplore Taliban's new order to cover faces in public" van 8 mei 2022, naar Pajhwok Afghan News, Iran rules out recognising Taliban govt, van 3 januari 2022, naar de UN SECURITY COUNCIL, Afghanistan: le Conseil de sécurité proroge le régime de sanctions et le mandat de l'Équipe de surveillance du Comité 1988 van 17 december 2021, naar de UN SECURITY COUNCIL, The situation in Afghanistan and its implications for international peace and security. Report of the Secretary-General, naar een artikel van L. SCHUSTER en N. MAJIDI, "Deportation Stigma and Re-migration", Journal of Ethnic and Migration Studies 2015, naar de Refugee Support Network, "After Return: Documenting the experiences of young people forcibly removed to Afghanistan" van april 2016, naar een rapport van Nansen "nood aan bescherming voor de verwesterde vrouw" van 2020, slaagt zij er geenszins in aan te tonen dat op het moment van de bestreden beslissing een andere beoordeling zich opdrong dan deze gemaakt door de Raad op 13 maart 2023. Met een verwijzing naar algemene informatie die dateert van voor het voormeld arrest slaagt de verzoekende partij er geenszins in afbreuk te doen aan de bevindingen van de Raad.

In zijn arrest heeft de Raad wel aangegeven:

"Voorts is de Raad van mening dat de redenen waarom internationale sancties en economische maatregelen worden getroffen tegen de taliban een onvoldoende aanknopingspunt vormen om te kunnen stellen dat het risico om bij terugkeer terecht te komen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting voortvloeit uit een opzettelijk handelen of nalaten vanwege de taliban dat specifiek is gericht tegen de Afghaanse bevolking, laat staan dat verzoeker in casu persoonlijk wordt geviséerd. De Raad herinnert eraan dat gevaren waaraan de bevolking van een land of een deel van de bevolking in het algemeen is blootgesteld, normaliter op zich geen individuele bedreiging vormen die als ernstige schade kan worden aangemerkt. Gelet op wat voorafgaat, concludeert de Raad dat het risico voor verzoeker om bij terugkeer naar Afghanistan terecht te komen in een situatie van extreme armoede die wordt gekenmerkt door de onmogelijkheid om te voorzien in elementaire levensbehoeften zoals voedsel, hygiëne en huisvesting, in deze stand van zaken niet valt onder het toepassingsgebied van artikel 48/4, § 2, b) van de Vreemdelingenwet. Dit neemt niet weg dat een terugkeer van verzoeker naar Afghanistan omwille van de huidige precare socio-economische en humanitaire situatie aldaar nog steeds aanleiding kan geven tot een schending van artikel 3 van het EVRM."

De verwerende partij diende aldus voorafgaand aan het nemen van het bevel een onderzoek uit te voeren naar de huidige precare socio-economische en humanitaire situatie. In de bestreden beslissing motiveert de verwerende partij:

"Wat het onderzoek van het risico van een met artikel 3 van het EVRM strijdige behandeling voor de betrokkene in geval van terugkeer naar Afghanistan betreft, moet rekening worden gehouden met de slechte sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan. Volgens de geraadpleegde informatie ("Country of Origin Information Report: Afghanistan - Country Focus", EASO, januari 2022) heeft bijvoorbeeld een langdurige droogte vóór de machtsovername door de Taliban geleid tot voedselonzeekerheid en ondervoeding in zowel plattelandsgebieden als stedelijke centra. Deze voedselonzeekerheid wordt nog verergerd door een sterke achteruitgang van de Afghaanse economie, die gekenmerkt wordt door hyperinflatie, kastekorten en toegenomen werkloosheid als gevolg van de tijdelijke onderbreking van de internationale hulp, de financiële sancties en de ontwrichting van de handel en het banksysteem na de machtsovername door de Taliban. De druk op de arbeidsmarkt is verder toegenomen door een verplaatsing van mensen van het platteland naar stedelijke centra, regionale provincies en Kabul.

Hoewel dus moet worden vastgesteld dat de algemene sociaaleconomische en humanitaire situatie in Afghanistan voor veel Afghanen precair is, blijkt uit de jurisprudentie van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dat een dergelijke situatie niet zonder meer onder het toepassingsgebied van artikel 3 EVRM valt. Wanneer, zoals in het onderhavige geval, een sociaaleconomische of humanitaire situatie noch direct noch indirect wordt veroorzaakt door actoren in het land van terugkeer, is het EHRM immers van oordeel dat verwijdering naar een dergelijk land slechts in zeer uitzonderlijke gevallen een schending van artikel 3 EVRM inhoudt, namelijk wanneer er dwingende humanitaire redenen zijn die een verwijdering in de weg staan (EHRM, 27 mei 2008, nr. 26565/05, N v. Verenigd Koninkrijk, §§42-45; EHRM, 29 januari 2013, nr. 60367/10, SHH tegen Verenigd Koninkrijk, §75 en 92).

Er dient opgemerkt te worden dat de individuele omstandigheden van de betrokkene geen beletsel lijken te vormen voor zijn verwijdering. Betrokkene is namelijk een jonge man die een van de talen van het land spreekt, opgegroeid is en naar school is gegaan in Afghanistan, blijkt heeft gegeven van autonomie en zelfredzaamheid door naar Europa te reizen, naar eigen zeggen een familienetwerk heeft in het land dat hem kan steunen, en lijkt over financiële middelen te beschikken.

Concluderend kan worden gesteld dat er voor verzoeker geen sprake is van zeer uitzonderlijke omstandigheden als bedoeld in de relevante rechtspraak (N. v het Verenigd Koninkrijk, hierboven geciteerd)."

In tegenstelling tot wat de verzoekende partij poogt voor te houden werd er wel degelijk een onderzoek gevoerd. De verwerende partij heeft, gelet op de overwegingen in de bestreden beslissing, ook onderzocht of de socio-economische situatie in Afghanistan op zich een beletsel zou kunnen vormen om de verzoekende partij te bevelen om het grondgebied te verlaten. Zij verwees hierbij naar de problemen in dit land en besloot dat de algemene sociaal-economische en humanitaire situatie in dat land weliswaar precair is, maar dat er geen sprake is van een situatie die dusdanig uitzonderlijk is dat kan worden besloten tot een reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM. Zij maakte hierbij melding van de relevante rechtspraak van het EHRM en nam ook de elementen die eigen zijn aan de verzoekende partij in aanmerking. De verzoekende partij toont niet aan dat er nieuwe gegevens zijn die de verwerende partij er hadden dienen toe te brengen alsnog te besluiten dat zij een gevaar loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM omwille van de sociaal economische en humanitaire situatie in Afghanistan. De Raad vestigt hierbij de aandacht op het feit dat, overeenkomstig de rechtspraak van het EHRM, de minimumdrempel van hardheid om, op basis van socio-economische omstandigheden, te kunnen concluderen tot een schending van artikel 3 van het EVRM zeer hoog ligt (cf. EHRM 27 mei 2008, nr. 26565/05, N./Verenigd Koninkrijk). De verzoekende partij maakt met haar betoog niet aannemelijk dat er effectief klemmende humanitaire overwegingen zijn die de verwerende partij er hadden dienen van te weerhouden de bestreden beslissing te nemen (cf. M. MAES, "Artikel 3 van het EVRM als bescherming tegen socio-economische en humanitaire omstandigheden in het land van herkomst of terugkeer: de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens", TVR 2013, 19-39). Evenmin maakt de verzoekende partij aannemelijk dat er nieuwe gegevens zijn die de verwerende partij er hadden dienen toe te brengen alsnog te besluiten dat zij verregaand is verwesterd en, om die reden, een ernstig risico loopt om te worden onderworpen aan foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen. De toelichtingen die de verzoekende partij verstrekt in haar verzoekschrift laten niet toe tot de onredelijkheid van deze motieven te besluiten.

De uiteenzetting van de verzoekende partij laat niet toe te concluderen dat de bestreden beslissing niet zorgvuldig werd voorbereid of dat ze is genomen op grond van onjuiste gegevens, op kennelijk onredelijke wijze of met overschrijding van de appreciatiebevoegdheid waarover de verwerende partij beschikt. Een schending van de zorgvuldigheidsplicht, van de materiële motiveringsplicht, van het redelijkheidsbeginsel of van artikel 3 van het EVRM blijkt niet.

Het enig middel is, in de mate dat het ontvankelijk is, ongegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft geen gegrond middel aangevoerd dat kan leiden tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Aangezien er grond is om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, wordt de vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, samen met het beroep tot nietigverklaring verworpen.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vordering tot schorsing en het beroep tot nietigverklaring worden verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op drieëntwintig januari tweeduizend vierentwintig door:

J. CAMU,

K. VERHEYDEN,

De griffier,

K. VERHEYDEN

kamervoorzitter,

griffier.

De voorzitter,

J. CAMU